

เส้นทางสู่ฟาร์มสีเขียว : รูปแบบ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม
ภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

โดย
นางสาวสุนีย์ สุทธิประธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

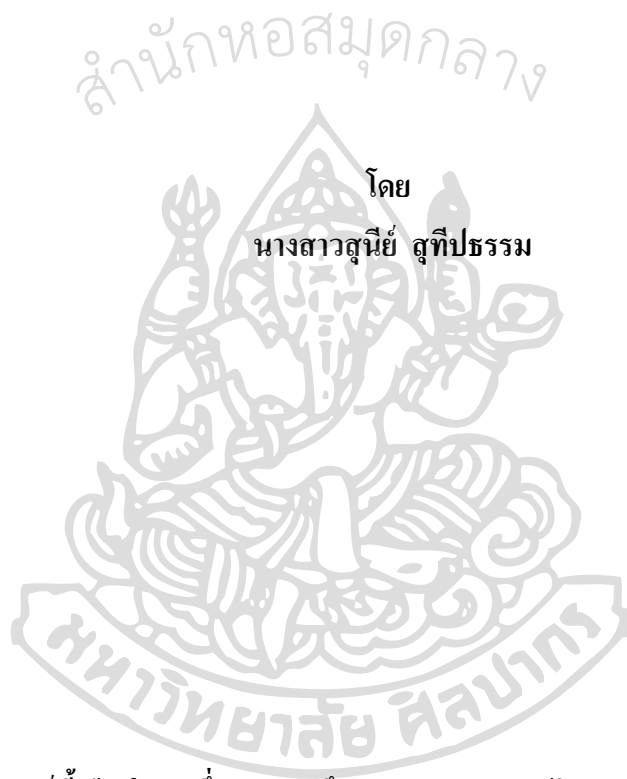
สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

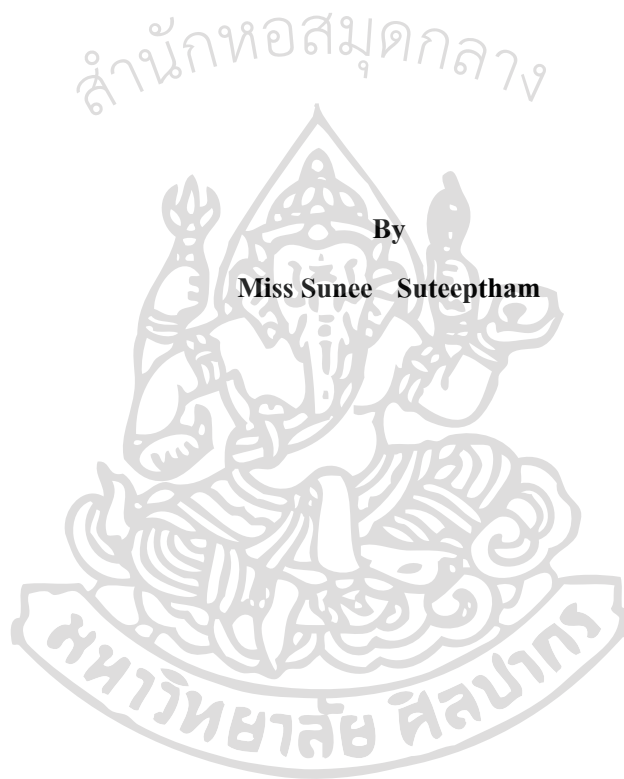
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เส้นทางสู่ฟาร์มสีเขียว : รูปแบบ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม
ภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประกอบการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**GREEN FARM WAY : MODEL AND PROCESS OF ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY WITHIN
KANCHANABURI FARM OF CHAROEN POKPHAND CO., LTD.(PUBLIC)**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Business Administration Program in Entrepreneurship

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2013

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

54602752 : สาขาวิชาการประกอบการ

คำสำคัญ : ความรับผิดชอบต่อสังคม, รูปแบบ, กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม, ฟาร์มสุกร

ศุณีย์ สุทธิปธรรม : เส้นทางสู่ฟาร์มสีเขียว : รูปแบบ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์. 97 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2556 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อความจากการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่ดูแลรับผิดชอบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกร คือ ผู้บริหารฟาร์มสุกร ผู้จัดการฟาร์มสุกร วิศวกรประจำฟาร์มสุกร เจ้าหน้าที่สำนักระบบคุณภาพ รวมถึงตัวแทนชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรในรัศมี 1 กิโลเมตรผลการวิจัย พบว่า

ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยยึดนโยบายขององค์กรคือ องค์กรอยู่ได้ ชุมชนอยู่ได้ จึงดำเนินถึงปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงสุกร ได้แก่ กลิ่น น้ำเสีย และนำปัญหาดังกล่าวมาค้นหากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์ม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อพนักงานและชุมชน กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรเริ่มต้นที่ปัญหาเรื่องกลิ่น ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีทำโรงเรือนเลี้ยงสุกรระบบปิดปรับอากาศระเหยด้วยน้ำ หรือระบบ EVAP (Evaporative Cooling System) ทำโรงเรือนมีระบบฟอกอากาศ ปัญหาเรื่องน้ำเสียจัดการโดยสร้างส้วมน้ำเพื่อให้สุกรขับถ่ายและชะล้างน้ำเสียที่ผสมมูลสุกรให้ไหลลงท่อที่ฝังลงไปใต้ดินที่ความลึกประมาณ 3-4 เมตร เพื่อป้องกันกลิ่นและแมลงวัน น้ำเสียและมูลสุกรจะถูกพาไปยังบ่อรวมน้ำเสียและปล่อยลงบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อ (Cover Lagoon) ใช้ระยะเวลาหมักประมาณ 45 วัน เพื่อให้เกิดก๊าซชีวภาพและนำไปเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า และนำกระแสไฟฟ้าดังกล่าวกลับมาใช้ภายในโรงเรือนประมาณร้อยละ 30-45 กากมูลสุกรจากการหมักนำออกมาตากแห้งบนลานตากตะกอนและใช้เป็นปุ๋ยในการทำสวนภายในฟาร์ม น้ำเสียหลังการหมักและคูดักก๊าซชีวภาพออกไปแล้วจะถูกนำกลับมาบำบัดด้วยการตกตะกอนและนำไปใช้รดน้ำต้นไม้ภายในฟาร์มรวมถึงแจกจ่ายให้กับชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกร และประกอบอาชีพทำไร่อ้อยนำไปใช้ในการทำไร่

ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีตามหลักการของฟิลิป คอตเลอร์และแนนซี ลี ได้แก่ (1) ดำเนินธุรกิจรับผิดชอบต่อสังคม (2) อาสาช่วยเหลือชุมชน

กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ซีเอสอาร์ภายใน (2) ซีเอสอาร์ภายนอก มีการสื่อสารกับชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรให้ทราบถึงกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ฟาร์มดำเนินการ และรับฟังปัญหา ข้อเสนอเรียนตลอดจนการขอความอนุเคราะห์งบประมาณและแรงงานในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยสื่อสารผ่านทางผู้จัดการฟาร์มสุกรได้โดยตรง

ทัศนคติของชุมชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี พบว่า ชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรมากที่สุดมีความพึงพอใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมาก และได้รับประโยชน์จากการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วมาใช้ในการทำไร่อ้อย ซึ่งช่วยประหยัดต้นทุนปุ๋ยและนำไปได้มากชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เพราะการเข้ามาของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนใกล้เคียงให้ดีขึ้น

ภาควิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

54602752 : MAJOR : ENTREPRENEURSHIP

KEY WORD : CSR, MODEL, ENVIRONMENTAL PROCESS, SWINE FARM, CPF FARM

SUNEE SUTTEETHAM : MODEL AND PROCESS OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY WITHIN KANCHANABURI FARM OF CHAROEN POKPHAND CO., LTD.(PUBLIC). THESIS ADVISOR : ASST.PROF.PITAK SIRIWONG, Ph.D.; 97 pp.

The purpose of this research was to study model and process of Environmental Management of Swine Farm and Corporate Social Responsibility of Charoen Pokphand Public Company Limited towards it in Kanchanaburi together with community attitudes and benefits gained. The data was collected from February to March 2013 by in-depth interview with Executive Director, Farm Manager, animal nourishing, ISO officer and representative of community close to farm with distance shorter than 1 kilometer. From the study, we found that

CPF Farm has a policy that the organization and community can live together and realizes environmental issues such as bad smell and wastewater. In order to solve such problems, closed houses were built by installing Evaporative Cooling System (EVAP) at end of the houses and defecate area is provided so that wastewater and pig manure going down to underground pipe at 3-4 meters depth for preventing bad smell and any insects before flowing into wastewater pond and cover lagoon where the fermentation is taken 45 days to form biogas for production of electricity using in the houses around 30-45%. The dried pig manure can be used to fertilizer and waste water is treated by sedimentation method before watering in farm and they are contributed to close community and sugar cane farm.

A model of corporate social responsibility of CPF farm according to Philip Kotler and Nancy Lee's principal are (1) Socially Responsible Business Practices (2) Community Volunteer. The corporate social responsibility of CPF farm can be divided into 2 categories such as (1) Internal CSR : safety measure in workplace, employee health and well-being, employee survey (2) External CSR : communicating with the community about the process of environmental management and receiving the complaints as well as doing activity with the community. They can report to CPF Farm Manager directly.

A view of community towards environmental management of CPF farm was found that the community is satisfied for its environment management and gains benefits such as using treated wastewater in sugar cane farm which help them save cost for fertilizer and water. Besides, the community feels good to CPF Farm because it can improve the quality of community's life.

Program of (entrepreneurship)

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จได้ด้วยดีโดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ประสพชัย พสุนนท์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งไว้ ณ โอกาสนี้ รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา

ขอขอบพระคุณ นายสมควร ชูวรรณะปรกรณ์ นางสาววันวิสาข์ เชลยเลิศ นางสาวพัชรา จนวนรุ่ง นายวิโรจน์ ใจบุญมา นายวัชรินทร์ วงษาไฮ นายอนุรักษ์ เมฆหมอก ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ประสานงาน อนุญาตให้เข้าเยี่ยมชมฟาร์มสุกรจังหวัดกาญจนบุรีและให้ความร่วมมือตอบคำถามในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ใหญ่บ้านชำนาญ เพชรปานกัน คุณครูนุจรีย์ น้ำทิพย์ คุณอัมพร แก้วเพชร คุณทวนแบ่งเพชร และตัวแทนชุมชนห้วยกระเจาหมู่ที่ 16 ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบคำถามในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บุคคลที่สำคัญที่สุดในชีวิตที่เป็นขวัญ กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา คือ คุณแม่ รวมทั้งสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่เป็นกำลังใจและทำให้ประสบความสำเร็จด้วยดี

คุณความดีและคุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้สั่งสอนอบรมด้วยความปรารถนาดีโดยตลอดมา

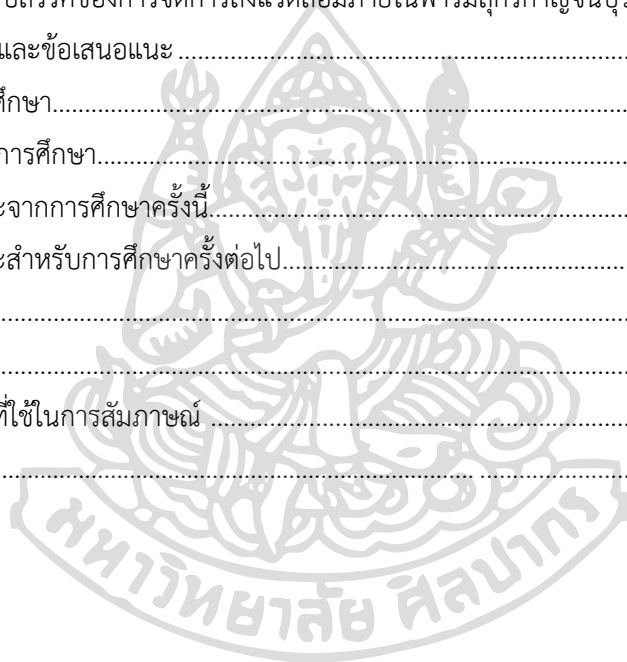

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิด ทฤษฎีของธุรกิจสีเขียว.....	8
ความหมายของธุรกิจสีเขียว.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจสีเขียว.....	10
ยุทธวิธีสู่ธุรกิจสีเขียว.....	12
แนวคิดทางปรัชญาและวัตถุประสงค์ของเศรษฐศาสตร์สีเขียว.....	13
ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์.....	15
ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม.....	16
ความหมายและแนวคิดของการของการพัฒนาแบบยั่งยืนยาวนาน.....	20
แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO14001 ISO26000	
การจัดการด้านความปลอดภัย สุขภาพและอาชีวอนามัย (SHE)	
การจัดการฟาร์มสุกรที่ดีและเทคโนโลยีสะอาด.....	22
แนวคิดและหลักการพื้นฐานของมาตรฐานว่าด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001.....	22
แนวคิดของมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ISO26000.....	24
แนวคิดของมาตรฐานว่าด้วยระบบบริหารจัดการพลังงาน ISO50001.....	25
มาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน.....	25
แนวคิดการจัดการฟาร์มสุกร.....	27
ความหมายของการจัดการฟาร์มสุกรที่ดี.....	27
แนวทางการจัดการของเสียภายในฟาร์มสุกร.....	28

บทที่

กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี	52
รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี	57
กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี.....	58
ทัศนะของชุมชนที่มีต่อรูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี และประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ.....	62
ทัศนะของชุมชนที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี.....	62
ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี.....	63
ทัศนะของชุมชนที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี.....	63
ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี.....	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการศึกษา.....	71
อภิปรายผลการศึกษา.....	79
ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้.....	87
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป.....	87
รายการอ้างอิง	88
ภาคผนวก.....	94
แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์	95
ประวัติผู้วิจัย.....	97

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเติบโตของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วส่งผลดีทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภคในทางกลับกันก็ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามไปด้วยจากการใช้ทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น โดยกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นผู้มีบทบาทต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ในแง่ของการเป็นผู้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดปริมาณของเสียที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นด้วย (ศศิณา ภาธา, 2550)

การดำเนินนโยบายสังคมและเศรษฐกิจของไทยที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของโลกตามกระแสโลกาภิวัตน์ การผลักดันภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการค้าระหว่างประเทศที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของภาคเกษตรต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดปัญหามลพิษทั้งอาหารและน้ำ รวมถึงการสร้างก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจที่ใช้ปัจจัยการผลิตจากทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิต กากของเสียที่เกิดขึ้นมักถูกระบายออกสู่สาธารณะเพื่ออาศัยธรรมชาติเป็นตัวจัดมลพิษ แต่เมื่อปริมาณของเสียที่ปล่อยออกมามีมากเกินไปขีดความสามารถของธรรมชาติที่มีอยู่ สิ่งแวดล้อมจึงเกิดการเปลี่ยนแปลง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย, 2554)

เมื่อสิ่งแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบท่ามกลางกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ จนเกิดประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กลายเป็นปัญหาอันดับหนึ่งของโลก และก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมในประเทศอุตสาหกรรมแถบตะวันตกโดยปลูกกระแสรักษ์สิ่งแวดล้อมให้ทั่วโลกตื่นตัวและร่วมมือกันแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะผู้ประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตรที่ล้วนแต่เป็นต้นตอของปัญหา การสร้างความสมดุลระหว่างระบบนิเวศและระบบเศรษฐกิจเป็นวิถีทางที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงสร้างความยั่งยืนให้แก่ธุรกิจ (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, 2541)

ฟิลลิป คอตเลอร์ กล่าวถึงการตลาดในยุค 3.0 ว่า โลกของการตลาดมีการเปลี่ยนศูนย์กลางใหม่จาก Customer Centric มาสู่ Human Centric คือ แค่การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและยึดผู้บริโภคเป็นศูนย์กลางอย่างเดียวเหมือนการตลาดในยุค 2.0 ไม่เพียงพอแล้ว เพราะ

ยังต้องเข้าถึงจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ ซึ่งสิ่งหนึ่งที่นำวิกฤตคือเรื่องของสิ่งแวดล้อมนั่นเอง (ฟิลลิป คอตเลอร์, 2554)

ความเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมส่งผลให้ผู้บริโภคหันมาใส่ใจและเลือกผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ตลอดจนมองกลับมาที่ผู้ประกอบการด้วย ทำให้ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนเร่งปรับตัวและหันมาให้ความสำคัญและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรมากขึ้นนอกเหนือจากผู้บริโภค จนเกิดเป็นแนวคิดธุรกิจสีเขียว (Green Business) แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้ในการวางแผนการตลาดขององค์กรเพื่อปลูกจิตสำนึกของผู้บริโภค สร้างภาพลักษณ์และสร้างยอดขายให้กับองค์กรควบคู่กันไปด้วยแนวคิดธุรกิจสีเขียวเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและเพื่อแสดงให้เห็นว่าองค์กรไม่ได้มุ่งหวังเพียงผลกำไรจากการประกอบธุรกิจ แต่องค์กรให้ความสำคัญกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ลดปริมาณของเสีย ไปจนถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรลุเกณฑ์ที่น่ากลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ (อีอทแมน, แจ็คควิลิน เอ, 2554)

ผู้ประกอบการที่เป็นต้นเหตุส่วนใหญ่ของปัญหาสิ่งแวดล้อมเริ่มรับรู้และยอมรับต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ช่วยประหยัดพลังงานและทรัพยากรขององค์กร ผู้ประกอบการเหล่านี้อธิบายถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ว่า “การเข้าถึงมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างเข้าใจเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการของธุรกิจกับความต้องการของมนุษย์ (อูเคอร์, ยอชเกต และ นิลกัน คาราแทส, 2554) เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การจัดการองค์กรนอกจากผู้ประกอบการจะใช้เป็นเครื่องมือในการแข่งขันทางธุรกิจแล้ว ยังเป็นการเริ่มให้ความสำคัญกับการวางแผนใช้ทรัพยากรและปกป้องสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต สำหรับธุรกิจสีเขียวถือเป็นแบบฝึกหัดหรือแบบประเมินความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ รวมถึงการออกแบบองค์กรและกระบวนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ธุรกิจสีเขียวคือการกำหนดหลักกรรนโยบาย หลักปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การใช้พลังงานหมุนเวียน การใช้วัตถุดิบที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ ลดการแพร่กระจายสารพิษ เป็นต้น ธุรกิจสีเขียวเป็นเครื่องมือของการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนโดยมุ่งเน้น

ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์เป็นเครื่องมือหนึ่งที่องค์กรใช้สื่อสารกับผู้บริโภคเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี (อาลี ออซเกอร์ คารากูลต์, 2555)

ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเครื่องมือที่ผู้ประกอบการในยุคปัจจุบันนิยมใช้เพื่อสื่อสารไปถึงผู้บริโภคให้รับทราบว่า ผู้ประกอบการมีความรับผิดชอบต่อสังคมในการดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็น (1) ความรับผิดชอบต่อด้านเศรษฐกิจ เป็นการดำเนินธุรกิจให้ได้ผลประกอบการตามเป้าหมายที่วางไว้ สร้างความมั่นคงให้กับกิจการ ประอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรมหรือมีการกำกับดูแลที่ดีตามหลักบรรษัทภิบาล (2) ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการบริหารจัดการกระบวนการผลิตหรือการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากร การจัดการของเสียและมลพิษการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (3) ความรับผิดชอบต่อด้านสังคม เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายในและภายนอกองค์กร เริ่มจากภายใน โดยการดูแลและพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้มีสวัสดิการที่ดี มีความสุขในการทำงานและได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงาน ตลอดจนสร้างจิตสำนึกที่ดีด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยให้กับบุคลากร ส่วนภายนอกก็ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนที่อยู่รอบบริเวณสถานประกอบการ (จฉิน เอี่ยมสะอาด, 2550)

การพัฒนาที่ยั่งยืนเกิดจากการเรียนรู้พื้นฐานแล้วต่อยอดให้เกิดแนวทางแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น โดยการเข้าถึงชุมชน ค้นหาความต้องการของชุมชน รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมประเภทนี้จะช่วยแก้ไขปัญหาและป้องกันข้อร้องเรียนจากชุมชน รวมถึงเป็นการสร้างความสามัคคีระหว่างองค์กรกับชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กร (พระประมวล บุตรดี, 2552)

ผู้ประกอบการเกษตรกรรมหรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งที่มีกระบวนการผลิตหรือการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น กลิ่น น้ำเสีย ของเสียจากมูลสัตว์ เป็นต้น งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มเลี้ยงสุกร เนื่องจากการเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพทางเกษตรกรรมประเภทหนึ่งที่มีอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานานปริมาณการผลิตและจำนวนผู้ผลิตสุกรก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเกือบทุกปี เพราะเป็นสินค้าเกษตรพื้นฐานเพื่อการบริโภคโดยทั่วไป โดยการเลี้ยงสุกรมีอยู่ในเกือบทุกจังหวัด

ทั่วประเทศ มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทั้งสิ้นกว่า 260,000 ครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 80 เป็นการเลี้ยงในครัวเรือน ที่เหลือเป็นการเลี้ยงแบบฟาร์ม โดยภาคกลางเป็นเขตที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดถึงกว่าร้อยละ 60 ของปริมาณการผลิตทั่วประเทศ ในขณะที่จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงมีสัดส่วนน้อยที่สุดคือเพียงประมาณร้อยละ 10 แสดงให้เห็นว่าการเลี้ยงสุกรในเขตภาคกลางมีลักษณะเป็นการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรมมากกว่าภาคอื่นๆ (กรมปศุสัตว์, 2554)

ทั้งนี้ การจำแนกขนาดฟาร์มสุกรจะใช้น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เป็นเกณฑ์ เนื่องจากฟาร์มแต่ละแห่งจะประกอบด้วยสุกรที่มีประเภท ขนาดและช่วงอายุแตกต่างกันไป ซึ่งทำให้เกิดของเสียและน้ำเสียในปริมาณที่ต่างกัน สำหรับการจำแนกขนาดของฟาร์มสุกรตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับวันที่ 7 พฤศจิกายน 2548 มีข้อกำหนดดังนี้

- (1) ประเภท ก มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์มากกว่า 600 นปส. หรือมากกว่า 5,000 ตัว
- (2) ประเภท ข มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ 60-600 นปส. หรือตั้งแต่ 500-5,000 ตัว
- (3) ประเภท ค มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ 6-น้อยกว่า 60 นปส. หรือตั้งแต่ 50-น้อยกว่า 500 ตัว

ฟาร์มสุกรประเภท ก และประเภท ข อยู่ในการบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกร โดยกำหนดให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา 69 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ที่จะต้องควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ สำหรับฟาร์มสุกรประเภท ค จะยังไม่บังคับใช้มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกร แต่จะใช้มาตรฐานดังกล่าวเป็นเสมือนมาตรฐานทางวิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมฟาร์มขนาดเล็กให้มีการจัดการฟาร์มที่ถูกต้อง (กัมปนาท วิจิตรศรีกมล, 2553)

ฟาร์มขนาดกลาง (ประเภท ข) และขนาดใหญ่ (ประเภท ก) ให้ความสำคัญและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามลภาวะโดยอาศัยเทคโนโลยีชีวภาพเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยบริหารจัดการผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม น้ำเสียจากการล้างคอกสุกรและมูลสุกร ได้ถูกจัดการและบำบัดอย่างยั่งยืนด้วยระบบก๊าซชีวภาพและระบบบำบัดขั้นหลังโดยนำมาเป็นวัตถุดิบชั้นดีในการผลิตก๊าซชีวภาพและปุ๋ยมูลสัตว์ จึงทำให้ปัญหาเรื่องกลิ่นและน้ำเสียลดลงเป็นอย่างมาก แล้วยังได้พลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมภายในฟาร์ม ส่วนปุ๋ยมูลสัตว์จำหน่ายให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงใช้ในการเพาะปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ เป็นกระบวนการจัดการ

สิ่งแวดล้อมที่อาศัยเครื่องมือความรับผิดชอบต่อสังคมและแนวคิธุรกิจสีเขียวควบคู่กันไป ทำให้ชุมชนและฟาร์มเลี้ยงสุกรอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน (กัมปนาท วิจิตรศรีกมล, 2553)

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ (CPF) เป็นผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสุกรประเภท ข มีจำนวนสุกรทั้งสิ้น 3,000 แม่พันธุ์ อยู่บนพื้นที่ 306 ไร่ ตำบลห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี และเป็นฟาร์มหนึ่งที่ได้ใส่ใจสิ่งแวดล้อมกับชุมชนรอบข้าง มีการกำหนดรูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรโดยนำเทคโนโลยีสะอาด (Clean Development Mechanism หรือ CDM) เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือร่วมกับการดำเนินงานตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001 ISO50001 การจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม หรือ SHE (Safety Health & Environment) ควบคู่ไปกับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกร การดำเนินตามแนวทางดังกล่าวนอกจากจะส่งผลให้สภาพแวดล้อมภายในฟาร์มดีขึ้นแล้ว ยังเกิดประโยชน์โดยตรงต่อซีพีเอฟให้สามารถเพิ่มกำลังการผลิตหรือขยายธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุกรออกไปได้โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับชุมชนโดยรอบได้อย่างยั่งยืน รวมถึงซีพีเอฟกลายเป็นต้นแบบของฟาร์มสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (Green Farm) ให้แก่ผู้ประกอบการเลี้ยงสุกรรายอื่นเดินตามต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ที่นำไปสู่การเป็นฟาร์มสีเขียว
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของชุมชนบริเวณใกล้เคียงฟาร์มสุกรที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์ม แผนความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาแนวทางในการนำไปสู่การเป็นฟาร์มสีเขียวของฟาร์มสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ (CPF) โดยแยกประเด็นที่จะทำการศึกษาประกอบด้วย

1.1 นโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่ใช้ควบคู่กับแผนการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพน้ำ อากาศโดยใช้แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของฟิลิปคอตเลอร์และแนนซี ลี และ โกลด์ ดีดีลธรรม

1.2 รูปแบบ กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ทำให้อยู่ร่วมกับชุมชนรอบบริเวณฟาร์มได้ โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับธุรกิจสีเขียวของแจ็กควิลิน เอ อ็อทแมน เสวานิตซ์ จันทน์โรจน์และปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์ หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพิพัฒนา ยอดพฤติกุล โกลด์ ดีดีลธรรม นิภา วิริยะพัฒน์

1.3 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในการควบคุมผลกระทบด้านน้ำเสีย กลิ่น และมลพิษ โดยใช้ข้อมูลมาตรฐาน ISO14001 ISO26000 ISO50001 เป็นแนวทางการวิจัย

1.4 เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการปัญหาด้านน้ำเสีย กลิ่นและมลพิษ โดยใช้ข้อมูลด้านเทคโนโลยีสะอาดของสมชัย จันทน์สว่าง สุเทพ ชีรศาสตร์ อนุดา ทวีวัฒน์สินและ ธารศ ศรีสถิตย์

1.5 ทักษะของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบบริเวณฟาร์มสุกรและได้รับผลกระทบด้านกลิ่นและน้ำเสีย เกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร รวมถึงประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากแนวทางการแก้ไขปัญหา

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ผู้จัดการฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เจ้าหน้าที่สัตวบาลประจำฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เพราะเป็นผู้กำหนดนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงเป็นผู้ดำเนินแผนงานความรับผิดชอบต่อสังคมจึงสามารถให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

2.2 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ผู้จัดการฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เจ้าหน้าที่ที่สืบทอดประจำฟาร์มสุกรกาญจนบุรี และเจ้าหน้าที่สำนักระบบคุณภาพ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เพราะเป็นผู้กำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ จึงสามารถให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

2.3 ตัวแทนชุมชนที่อาศัยอยู่รอบบริเวณฟาร์มสุกรได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยกระเจา และตัวแทนชุมชน เพราะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินกิจกรรมของฟาร์มสุกร จึงสามารถให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรได้เป็นอย่างดี

3. ขอบเขตด้านสถานที่และระยะเวลา

3.1 สถานที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

3.2 ชุมชนที่อาศัยอยู่รอบบริเวณฟาร์มสุกรในรัศมี 1 กิโลเมตร

3.3 ช่วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล คือ เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2556
เป็นระยะเวลา 2 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงรูปแบบ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ให้ผู้ประกอบการฟาร์มสุกรขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่รายอื่นนำไปประยุกต์ใช้ในฟาร์มสุกรของตนเองและสร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจ

2. เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสุกรสามารถวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ควบคุมแผนความรับผิดชอบต่อสังคมให้มีผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด เพื่อให้ฟาร์มสุกรมีความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจและอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3. เพื่อให้ฟาร์มสุกรขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ใช้เป็นต้นแบบสู่ความเป็นฟาร์มสีเขียวหรือกรีนฟาร์มอย่างแท้จริง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง เส้นทางการสู่ฟาร์มสีเขียว : รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงทัศนคติของชุมชนและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีของธุรกิจสีเขียว
2. ความหมายทางปรัชญา วัตถุประสงค์ของเศรษฐศาสตร์สีเขียว
3. แนวคิดทฤษฎีเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม
4. แนวคิดเรื่องการพัฒนาแบบยั่งยืนยาวนาน และแนวทางการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO14001 ISO50001 การจัดการด้านความปลอดภัย สุขภาพและอาชีวอนามัย (SHE) การจัดการฟาร์มสุกรที่ดี และเทคโนโลยีสะอาด
6. บริบทของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ (CPF)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีของธุรกิจสีเขียว

1.1 ความหมายของธุรกิจสีเขียว

โกศล ดีศีลธรรม (2554:78) กล่าวถึงแนวคิดธุรกิจสีเขียวว่า เป็นกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ โดยเฉพาะความตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้เป็นกลยุทธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ให้แก่ตราสินค้าทั้งด้านสังคมและธรรมชาติอย่างแท้จริง แสดงถึงเป้าหมาย

สูงสุดไม่ใช่ผลกำไรทางการค้า แต่เป็นภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรและตราสินค้าที่ดึงดูดใจ ผู้บริโภคยุคใหม่ให้ใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทำให้องค์กรต้องปรับกระบวนการที่สนับสนุนธุรกิจสีเขียวเพื่อมุ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยไม่เบียดเบียนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรียกว่า Triple Crunch ที่มุ่งใช้วัฒนธรรมชาติหรือใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดของเสียหรือมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

ฮาสรินิ ซาริ และ ฮาสนেলลี (2011) ให้ความหมายคำว่า ธุรกิจสีเขียว ไว้ว่า ธุรกิจสีเขียว คือ ผลสะท้อนของความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายภาครัฐ, สิ่งแวดล้อมและการตลาดสีเขียว ดังนั้นความสำเร็จขององค์กรสีเขียวจึงเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากภาครัฐในฐานะผู้จัดทำนโยบาย ภาครัฐสามารถกดดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยกฎข้อบังคับที่กำหนดไว้เพื่อผลักดันนโยบาย ยิ่งไปกว่านั้น การปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะสำเร็จได้นั้น ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างพฤติกรรมสีเขียว นโยบายหรือกฎข้อบังคับของรัฐบาลจะช่วยให้ความเคลื่อนไหวนี้ไปสู่ความเป็นจริงได้ง่ายขึ้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (อ้างถึงใน จตุพร บุณยานุ, 2540) กล่าวว่า ธุรกิจสีเขียว คือ ธุรกิจที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม แต่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การใช้เครื่องมือธุรกิจเพื่อโลกสีเขียวถือว่าเปิดโอกาสทางการตลาด สำหรับธุรกิจที่ต้องการความก้าวหน้า ความเป็นผู้นำ และความแตกต่างทางการแข่งขัน เนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ และทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภค ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้จะทำให้ธุรกิจสีเขียวได้กำไรแล้ว ยังถือว่าธุรกิจสีเขียวมีส่วนในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสวัสดิภาพของสังคมส่วนรวมด้วย

ว่าความหมายของเศรษฐกิจสีเขียวตามที่ระบุในเอกสารประกอบการเจรจาขึ้นต้นจากการประชุมสุดยอดสิ่งแวดล้อมโลกเมื่อเดือนมิถุนายน 2555 หรือเรียกว่า Zero Draft ในข้อ 26 ระบุไว้ว่า เศรษฐกิจสีเขียวเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน ช่วยปกป้องและเพิ่มพูนทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มประสิทธิภาพด้านทรัพยากร ส่งเสริมรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และขับเคลื่อนโลกไปสู่การพัฒนาแบบคาร์บอนต่ำ ทั้งนี้ เศรษฐกิจสีเขียวไม่ได้มีลักษณะ

เป็นชุดของกติกาส่งเสริมที่แข็งแกร่ง แต่เป็นกรอบของการตัดสินใจทั้งของภาครัฐและ เพื่อให้เกิดการบูรณาการสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน (เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม)

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจสีเขียว

ยุคทศวรรษที่ 1980 เป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดการป้องกันมลภาวะ การลดการสูญเสียจากกระบวนการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเข้าสู่ทศวรรษที่ 1990 การบริหารจัดการก็ก้าวเข้ามาพร้อมแนวคิดที่ว่า สิ่งที่วัดได้ก็บริหารจัดการได้ นั่นหมายถึงมีการกำหนดมาตรฐานกฎเกณฑ์พื้นฐานสำหรับจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เลียนแบบระบบธรรมชาติ โดยของเหลือใช้จากกระบวนการหนึ่งกลายเป็นวัตถุดิบของอีกกระบวนการหนึ่ง หรือใช้ระบบควบคุมอย่างใกล้ชิดเพื่อไม่ให้มีควันพิษ น้ำเสียหรือขยะแข็ง ตลอดจนอาศัยเครื่องมือหรือเทคโนโลยีในการนำก๊าซที่ปล่อยออกมาจากกระบวนการผลิตมาบำบัดหรือใช้ทดแทน (นรินทร์ องค์กรอินทรีย์, 2552)

การจัดการธุรกิจสีเขียวพิจารณาได้จากต้นทุนต่อหน่วยหรือโอกาสในการประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากขึ้น โดยนำหลักการจัดการนี้มาใช้ในการปฏิบัติงานประจำวันตามระดับการรับรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป อีกทั้ง ธุรกิจสีเขียวยังเป็นเครื่องมือของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการแข่งขันทางธุรกิจ นอกจากนี้ความได้เปรียบทางต้นทุนผลิตแล้ว การดูแลสิ่งแวดล้อมและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัท การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมช่วยให้องค์กรมีชื่อเสียงที่ดีและได้เปรียบทางการแข่งขัน ส่งผลดีต่อผลประโยชน์ขององค์กร (อาลี ออซเกอว์ คารากูลล์, 2011)

เสาวนิตย์ จันทนโรจน์ (2553:บทคัดย่อ) กล่าวไว้ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยว่า ธุรกิจที่มีการจัดการที่ดีสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคด้วยประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำย่อมได้เปรียบ ซึ่งแนวคิดการจัดการห่วงโซ่อุปทานสีเขียวจึงเป็นกระบวนการที่สนับสนุนที่จะทำให้ธุรกิจได้เปรียบในการแข่งขันในอนาคต และสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน โดยองค์ประกอบของการจัดการห่วงโซ่อุปทานสีเขียวประกอบด้วย

1. ทบทวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2. เลือกผู้จัดหาวัตถุดิบเพื่อช่วยในการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม
3. การผลิตด้วยเทคโนโลยีสะอาด เพื่อลดของเสียที่จะเกิดขึ้นในกระบวนการผลิต
4. ดำเนินการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ สามารถลดมลภาวะและค่าใช้จ่าย
5. ติดต่อบริษัทลูกค้าในการสร้างความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์
6. การทำโลจิสติกส์ย้อนกลับ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์และลดการสร้างมลภาวะให้กับสังคม

องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือโออีซีดี (อ้างถึงใน สฤณี อาชวานันทกุล (ออนไลน์), 2555) ได้ให้คำนิยามของคำว่า การเติบโตสีเขียว ไว้ว่า หมายถึงการกระตุ้นการเติบโตและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ขณะสร้างหลักประกันว่าทุนธรรมชาติจะสามารถส่งมอบทรัพยากรและบริการด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งความอยู่ดีมีสุขของเราต้องพึ่งพาการทำเช่นนี้จำเป็นต้องจุดชนวนการลงทุนและนวัตกรรมที่จะรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างโอกาสใหม่ ๆ ทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ รัฐบาลมีบทบาทที่ขาดไม่ได้ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว เนื่องจากเศรษฐกิจสีเขียวต้องมีการลงทุนในทุนธรรมชาติ และการลงทุนด้านนี้จำเป็นต้องอาศัยการแทรกแซงเชิงนโยบายของรัฐ เนื่องจากแรงจูงใจของตลาดอ่อนแอ เศรษฐกิจสีเขียวในโลกทัศน์ของโออีซีดีสามารถสร้างช่องทางใหม่ ๆ ในการเติบโตได้ 5 ช่องทาง ได้แก่

1. ผลผลิตภาพ จากประสิทธิภาพในการใช้ทุนธรรมชาติ ลดของเสีย และการใช้พลังงาน
2. นวัตกรรม สร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา และจำเป็นต่อการไม่ต้องตกอยู่ในภาวะได้อย่างเสียอย่างระหว่างการบริโภคกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและลงทุนในทุนธรรมชาติ
3. ตลาดใหม่ เทคโนโลยีสีเขียว สินค้าและบริการสีเขียว
4. ความมั่นใจ นโยบายรัฐที่มีเสถียรภาพและคาดเดาได้ว่าจะแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน
5. เสถียรภาพ เศรษฐกิจสีเขียวจะสร้างสมดุลระดับมหภาคที่ดีกว่าเดิม ราคาทรัพยากรผันผวนน้อยลง และรัฐมีรายได้ใหม่ ๆ จากมาตรการทางการคลัง เช่น ภาษีมลพิษ ภาษีคาร์บอน

ในด้านการผลิต แนวคิดผลิตภาพสีเขียว(Green Productivity) เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นในการใช้ทรัพยากรวัตถุดิบ รวมถึงพลังงานให้เกิดประสิทธิภาพ แนวคิดผลิตภาพสีเขียวในด้านของผลิตภาพ (Productivity) เน้นในเรื่องของการสร้างผลตอบแทน (Profitability) ที่ดีให้กับธุรกิจโดยการเพิ่มความสามารถในด้านต้นทุนที่ลดลง เช่น การพัฒนาการใช้ทรัพยากรวัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วด้านผลิตภาพของแนวคิดผลิตภาพสีเขียวยังมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของงานเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) และการสร้างคน (People Building) ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการโดยในระดับบริหารจะต้องเป็นผู้กำหนดนโยบายในผลิตภาพสีเขียวและให้ความสำคัญรวมถึงสนับสนุนการดำเนินการของระดับปฏิบัติการให้มีความต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ผลิตภาพสีเขียวมิได้เป็นแค่การวัดความสามารถของการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้มีผลิตภาพเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ในขณะเดียวกันมีการคำนึงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมและมีการดำเนินการในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบอีกด้วย (เสาวนิตย์ จันทน์โรจน์, 2554)

1.3 ยุทธวิธีสู่ธุรกิจสีเขียว

แจ็กควิลิน เอ อีทแมน (2011) กล่าวว่า ใ้เรา กำลังการเข้าสู่ยุคของกรีนมาร์เก็ตติ้ง ธุรกิจจึงต้องปรับตัวด้วยการนำกลยุทธ์หลัก ๆ สองอย่างไปปรับใช้

1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความสมดุลทั้งในด้านของคุณภาพ ประสิทธิภาพ ราคาและความสะดวกสบายในการใช้งาน โดยให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และให้ความสำคัญกับเรื่องทางสังคมด้วย

2. สร้างแรงซื้อด้วยการสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเชื่อถือได้ โดยเข้าถึงประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

และกำหนดยุทธวิธีสู่ความเป็นธุรกิจสีเขียวหรือการเข้าสู่ตลาดสีเขียวไว้ดังนี้

1. เข้าใจถึงความเชื่อและความพอใจของลูกค้า รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทที่มีต่อประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม แล้ววางแผนระยะยาวเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และการทำงานของบริษัทให้สอดคล้องกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

2. สร้างผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งมีความสมดุลทั้งในด้านของคุณภาพและราคาที่สำคัญวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่เริ่มจนจบจะต้องส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

3. สื่อสารในเชิงให้ความรู้เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจถึงประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของพวกเขา

4. สร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ ด้วยการสื่อสารถึงสิ่งที่องค์กรปฏิบัติและพยายามปฏิบัติเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการดำเนินงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

5. เน้นการตอบสนองเชิงรุก โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

6. คิดแบบองค์รวม เน้นการทำงานร่วมกับชุมชน และมองให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัท

7. พัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมน้อยลงจนกลายเป็นศูนย์หรือไม่มีผลกระทบในที่สุด

ความหมายและแนวคิดของเศรษฐกิจสีเขียวหรือธุรกิจสีเขียว คือ กลยุทธ์ในการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้พลังงาน ลดของเสียจากกระบวนการผลิต นำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนเป็นหลัก เพื่อให้ธุรกิจดำเนินการและพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น หัวใจหรือหลักการสำคัญของธุรกิจสีเขียว จึงหมายถึงการใช้ทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมการผลิตหรือกิจกรรมทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ลดของเสียจากกระบวนการผลิตให้เหลือน้อยที่สุดหรือเป็นศูนย์ ลดการใช้พลังงานหรือแปรรูปของเสียจากกระบวนการผลิตกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบของพลังงานหรือวัสดุรีไซเคิล การทบทวนความหมาย และแนวคิดของธุรกิจสีเขียวหรือ Green Business เพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดและสร้างแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่

2. แนวคิดทางปรัชญาและวัตถุประสงค์ของเศรษฐศาสตร์สีเขียว

เศรษฐศาสตร์สีเขียวยึดหลักคำพูดของคานธีที่ว่า “โลกเรานี้มีทรัพยากรเพียงพอสำหรับ

สนองความต้องการของมนุษย์ แต่มีไม่พอเพียงสำหรับความโลภของมนุษย์” โดยเศรษฐศาสตร์ สีเขียวจะเน้นเฉพาะเรื่องของคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ด้าน คือ (1) แสวงหาแนวทางสนองความต้องการที่แท้จริงของคนทุกคน ในสังคม (2) การสนองความต้องการนี้จะต้องไม่เกิดการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้เป็นเรื่องของการรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืนและยาวนาน ระบบนิเวศเศรษฐกิจในขบวนการสีเขียว เน้นหลักการดังต่อไปนี้ (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, 2541)

1. ต้องลดวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรมที่ระบายของเสียและสารมีพิษออกมาจำนวนมากมาย
2. เน้นหลักการพึ่งตนเองและความยั่งยืนยาวนาน โดยใช้ระบบการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
3. มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถหาใหม่ได้ในปริมาณที่เหมาะสมและรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรที่ไม่สามารถหาใหม่ได้
4. ส่งเสริมการโยกย้ายรายได้ทรัพยากรปัจจัยการผลิตจากกลุ่มผู้มั่งมีไปสู่กลุ่มผู้ยากไร้
5. มีการสร้างระบบการทำงานที่มีลักษณะสร้างสรรค์และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ทำงาน
6. การจัดการระบบเศรษฐกิจตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสร้างองค์กรแบบสหกรณ์ และ การใช้เทคโนโลยีแบบใหม่ที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดทางปรัชญาและวัตถุประสงค์ของเศรษฐศาสตร์สีเขียว คือการดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นหรือใส่ใจคุณภาพชีวิตของชุมชนเป็นหลัก ลดการปล่อยของเสียหรือมลพิษจากกระบวนการดำเนินงาน ใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองและอยู่ร่วมกับผู้ประกอบการได้อย่างยั่งยืน การทบทวนความหมายและวัตถุประสงค์ของเศรษฐศาสตร์สีเขียวทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวทางดำเนินไปสู่ความเป็นธุรกิจสีเขียวและสามารถนำไปสร้างกรอบแนวคิดและแนวคำถามเกี่ยวกับกระบวนการเลี้ยงสุกร การจัดการสิ่งแวดล้อมและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับสัมภพณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

3. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์

3.1 ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม

โกวิทย์ สวัสดิ์มงคล (2550:16-17) ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง บทบาทหน้าที่หรือข้อผูกพันของบุคคลหรือองค์กรซึ่งต้องตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินธุรกิจขององค์กร โดยไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคมและสิ่งแวดล้อม

กฤษณ์ท แสนทวิ (2553:25) ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมในมิติต่าง ๆ เป็นสิ่งที่องค์กรได้ดำเนินการภายใต้การทำธุรกิจของตน ซึ่งความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของชื่อเสียงองค์กรหรือเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งชื่อเสียงองค์กรหรือช่วยองค์กรในการจัดการวิกฤตการณ์ทางชื่อเสียงในรูปแบบใดรูปหนึ่งหรือหลาย ๆ ลักษณะร่วมกัน

ปจิตราภรณ์ หวังเจริญสุข (2550:12) ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมควบคู่ไปกับประโยชน์ทางธุรกิจของตน โดยมีการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านทางนโยบายและกิจกรรมที่องค์กรได้จัดขึ้น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กร เพื่อให้เกิดการยอมรับจากสังคมมากขึ้น

จิตติมา ปริยเมฆินทร์ (2552:16) ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง พันธกิจ ภาระหน้าที่ซึ่งองค์กรธุรกิจตอบสนองต่อสังคม หรือภาระที่บริษัทจะต้องดำเนินงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้วยการให้ในสิ่งที่องค์กรมี โดยการทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะ สังคมในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ ซึ่งการกระทำหรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในหรือภายนอกองค์กรต้องดำเนินการอย่างโปร่งใส มีจริยธรรม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ สังคมอย่างแท้จริง และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้แก่คนในสังคม ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นปกติสุข เสมือนเป็นการคืนกำไรตอบแทนแก่สังคม โดยไม่ได้ถูกร้องขอ

พระประมวล บุตรดี (2552:9) สรุปความหมาย ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ คือ การดำเนินธุรกิจที่โปร่งใสและมีจริยธรรม การพยายามลดกระบวนการผลิตทางธุรกิจที่

ทำลายธรรมชาติอันก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการช่วยเหลือและเอาใจใส่ชุมชนและสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความมุ่งมั่น ความจริงใจและต่อเนื่อง

สภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนหรือ WBCSD (อ้างถึงใน จฉิน เอี่ยมสะอาด, 2550:8) ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรว่า เป็นความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องขององค์กรต่อการปฏิบัติตามพันธสัญญาในการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เพื่อให้สร้างความเจริญก้าวหน้าต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ พร้อมไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานและครอบครัว ตลอดจนชุมชนและสังคม

โดยสรุป ความรับผิดชอบต่อสังคมก็คือ การดำเนินธุรกิจขององค์กรให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมธุรกิจ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านทางกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่สังคมและชุมชนสามารถเข้าถึง รับรู้และมีส่วนร่วม โดยมุ่งมั่นและดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่อง

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

แนวคิดเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจหรือ CSR มีหลักการสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีจุดเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 จากการประชุมสุดยอดระดับโลกด้านสิ่งแวดล้อม (Earth Summit) ที่ได้มีการประกาศทิศทางใหม่ของการพัฒนาว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” หรือ sustainable development นั้น ควรคำนึงถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย นอกจากประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว และในปี พ.ศ. 2542 เมื่อนายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติในขณะนั้น ได้ออกมาเรียกร้องให้ธุรกิจทั่วโลกแสดงความเป็นพลเมืองที่ดีของโลก (good global citizenship) ประกาศ “The UN Global Compact” เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับองค์กรธุรกิจต่อไป และในปีถัดมา องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือ OECD ก็ได้ออกแนวปฏิบัติสำหรับบริษัทข้ามชาติของประเทศสมาชิก OECD มี CSR และติดต่อกับค้ายเฉพาะกับคู่ค้าที่มี CSR เท่านั้น ส่งผลให้กระแสแนวคิด CSR ได้มีพัฒนาการที่ชัดเจนมากขึ้น

สำหรับหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจอย่าง

กว้างขวางโดยอยู่ภายใต้หลักความพอประมาณและการบริหารความเสี่ยง ภายใต้ความรู้และคุณธรรมในการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีเป้าหมาย คือ ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืนของชีวิตและสังคม ดังนั้น การดำเนินธุรกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงอยู่บนพื้นฐานของการไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น หรือแสวงหาผลกำไรจนเกินควรจากการเบียดเบียนประโยชน์ของสังคม โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะก่อให้เกิดวิกฤตตามมา ตลอดจนให้ความสำคัญถึงการใช้ทรัพยากรในธุรกิจอย่างประหยัดและอย่างมีคุณภาพ (หนังสือเข้มทิศธุรกิจเพื่อสังคม, 2550)

องค์การเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (อ้างถึงใน โสภณ พรโชคชัย 2551:12) ให้ความหมายไว้ในหนังสือ “CSR ที่แท้” ว่า ซีเอสอาร์หรือความรับผิดชอบต่อสังคมของวิสาหกิจเป็นแนวความคิดการจัดการที่มุ่งให้วิสาหกิจผสมผสานการดำเนินธุรกิจกับความห่วงใยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย

พลพัฒน์ นภวารานนท์ (2551:40) ระบุแนวคิดของซีเอสอาร์ไว้ในบทความเรื่อง CSR: ธุรกิจ สังคมและความยั่งยืนว่า ซีเอสอาร์เป็นเครื่องมือด้านการบริหารธุรกิจประสิทธิภาพสูงที่ทำให้ธุรกิจเพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร ซีเอสอาร์เป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่สร้างความเข้มแข็งให้กับสินค้า และจับกลุ่มลูกค้าประเภทห่วงใยสังคมและสิ่งแวดล้อม

ไมเคิล อี พอร์เตอร์ (อ้างถึงใน โกศล ดีศีลธรรม, 2554:39) ได้ระบุประเด็นความเชื่อมโยงระหว่าง ซีเอสอาร์กับความได้เปรียบทางการแข่งขันไว้ในบทความ Competitive Advantage of Corporate Philanthropy ตีพิมพ์ลงวารสาร Harvard Business Review ในประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรแบบตอบสนอง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ

1. การทำซีเอสอาร์เชิงรับ เป็นการปฏิบัติและการบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นหรือที่คาดว่าจะเกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจขององค์กรอาจเรียกว่าเป็นกิจกรรมซีเอสอาร์ภายใต้รูปแบบนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเกิดปัญหาหรือผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจไปสู่สังคม
2. สังคมมีการเรียกร้องให้ธุรกิจดำเนินความรับผิดชอบต่อผลกระทบเหล่านั้นเป็นการผลักดันให้มีการทำกิจกรรม ซีเอสอาร์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อยู่ภายนอกองค์กร วิธีการแสดง

ความรับผิดชอบต่อสังคมในขั้นนี้องค์กรธุรกิจมักจะศึกษาข้อกำหนด กฏระเบียบ มาตรฐานหรือข้อกำหนดแล้วนำมาปฏิบัติเพื่อปรับให้เข้ากับมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับ

อาร์เธอร์ ดี ลิตเติล (อ้างถึงใน โกลด์ ดิสิคัลธรรม, 2554:40) ที่ปรึกษาด้านการจัดการได้ศึกษาพบว่า การทำซีเอสอาร์เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรธุรกิจ 9 ประการดังนี้

1. สร้างความน่าเชื่อถือ ซีเอสอาร์เป็นสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ที่สำคัญที่สุด และเป็นตัวขับเคลื่อนมูลค่าบริษัท ความน่าเชื่อถือของบริษัทถูกกำหนดด้วยความคาดหวังของผู้บริโภค

2. การเพิ่มของยอดขายและขยายอัตราการจ้างงาน เมื่อบริษัทสามารถจัดการความสัมพันธ์และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นองค์รวมได้เมื่อเทียบกับบริษัทที่มุ่งตอบสนองความต้องการผู้ถือหุ้นเพียงอย่างเดียว

3. การจัดการความเสี่ยง บริษัทที่ได้ลงทุนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมสามารถลดความเสี่ยง โดยเฉพาะความเสี่ยงที่เกิดจากการคาดการณ์ของนักลงทุน ทำให้มูลค่าในตลาดหุ้นเพิ่มขึ้น แสดงว่าบริษัทที่ทำซีเอสอาร์จะได้กำไรสูงกว่าบริษัทที่ไม่ได้ทำ

4. การคัดเลือกและสร้างแรงจูงใจทำงานเพื่อรักษาบุคลากรให้อยู่กับองค์กร พนักงานบริษัทบางส่วนก็ให้ความสนใจความรับผิดชอบต่อสังคมและใช้เป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกทำงานหรือเปลี่ยนไปร่วมงานกับบริษัทอื่นที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่า

5. ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุน สิ่งที่เป็นปัจจัยหลักในการแยกความแตกต่างคือ บริษัทที่มีเป้าหมายหรือนโยบายที่ชัดเจนในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมจะค่อย ๆ ประสบความสำเร็จสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน เมื่อเปรียบเทียบเชิงมูลค่ากับบริษัทที่มุ่งผลกำไรเป็นหลักจะมีสถิติความสำเร็จไม่แน่นอนและไม่ประสบความสำเร็จสูงเท่ากับบริษัทกลุ่มแรก

การที่ตลาดหลักทรัพย์เข้ามาสร้างมาตรฐานทางการเงินอย่างการลงทุนที่รับผิดชอบต่อสังคมหรือ เอสอาร์ไอ (Socially Responsible Investment: SRI) ทำให้นักลงทุนทั่วไปตื่นตัวและเห็นประโยชน์การลงทุนทั้งทางสังคมที่จะเกิดขึ้นและทางการเงินเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น

6. การเรียนรู้และนวัตกรรม บริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถใช้เป้าหมายดังกล่าวส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในแนวทางที่ยั่งยืน เช่น กลุ่มธุรกิจเคมีร่วมมือกับกลุ่มธุรกิจ

เกษตรอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาไฟเบอร์ที่เกิดจากการใช้พลังงานที่ถูกนำมาใช้ใหม่ นำไปสู่การพัฒนาโพลีเมอร์ ตลอดจนการผลิตเส้นใยและเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งสามารถลดการใช้พลังงานฟอสซิลและการปล่อยสารคาร์บอนไดออกไซด์สู่สิ่งแวดล้อม 20-50% เมื่อเทียบกับวิธีผลิตแบบเดิม

7. การวิจัยทัศนคติผู้บริโภคต่อความรับผิดชอบต่อสังคมได้ทำการศึกษากลุ่มคนกว่า 25,000 คนใน 26 ประเทศ พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคาดหวังและความประทับใจต่อบริษัทจากปัจจัยความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าการสร้างตราสินค้าหรือความสำเร็จทางการเงิน

8. ประสิทธิภาพการดำเนินงาน คือ การมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการเงินด้วยการลดใช้วัตถุดิบ ลดการเกิดของเสียในกระบวนการผลิตซึ่งนำไปสู่การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

9. การยอมรับของสังคมต่อการดำเนินงาน บริษัทที่ดำเนินการโดยไม่ใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อมมักจะพบปัญหาความขัดแย้งจากประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ส่วนบริษัทที่ดำเนินการโดยใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อมเสมอมา แต่ประสบภาวะวิกฤติร้ายแรง บริษัทยังคงได้รับโอกาสเช่นกัน

ฟิลลิป คอตเลอร์ และ แนนซี ลี (อ้างถึงใน โกศล ดีศีลธรรม, 2554) จำแนกประเภทกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมดังนี้

1. การส่งเสริมการรับรู้ปัญหาทางสังคม (Cause Promotion) เป็นการจัดหาเงินทุนหรือปัจจัยทรัพยากรขององค์กร เพื่อขยายการรับรู้และความห่วงใยต่อปัญหาสังคม ตลอดจนสนับสนุนการระดมทุน

2. การตลาดที่เชื่อมโยงประเด็นทางสังคม (Cause-Related Marketing) เป็นการอุดหนุนหรือบริจาครายได้ส่วนหนึ่งขององค์กร เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาทางสังคมที่มักมีช่วงเวลานั่นนอน รวมทั้งดำเนินการผลิตภัณฑ์เฉพาะเพื่อให้การกุศลที่ระบุไว้ในกิจกรรม CSR นี้

3. การตลาดเพื่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Marketing) เป็นการสนับสนุนการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลจากการรณรงค์ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสาธารณสุข ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านสุขภาวะ

4. การบริจาคเพื่อการกุศล (Corporate Philanthropy) เป็นกิจกรรม CSR ที่พบเห็นแทบทุกองค์กรธุรกิจ มักเป็นไปตามกระแสความต้องการจากสังคมมากกว่าเกิดจากการวางแผนกิจกรรมขององค์กรเอง ทำให้ไม่เกิดการเชื่อมโยงกับเป้าหมายหรือพันธกิจขององค์กร

5. การอาสาช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering) เป็นการสนับสนุนให้พนักงาน คู่ค้า ร่วมสละเวลาและแรงงานทำงานให้กับชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่เพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหาสังคมที่องค์กรสนใจ องค์กรอาจเป็นผู้กำหนดกิจกรรมอาสาหรือให้พนักงานคัดเลือกกิจกรรม แล้วนำเสนอต่อองค์กรเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน พนักงานอาจได้รับการชดเชยในรูปแบบวันหยุดหรือวันลาเพิ่มเติม

6. การดำเนินธุรกิจรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Responsible Business Practices) เป็นการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างรอบคอบทั้งในเชิงป้องกันด้วยการหลีกเลี่ยงการก่อปัญหาทางสังคม โดยการช่วยเหลือเยียวยาปัญหาทางสังคมด้วยกระบวนการทางธุรกิจเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม องค์กรธุรกิจสามารถดำเนินการเองหรือร่วมมือกับพันธมิตรได้

จากแนวคิด ทฤษฎีข้างต้น สรุปได้ว่าความรับผิดชอบต่อสังคม คือการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม ไม่เอาใจเอาเปรียบสังคมมากเกินไป กำเนียงถึงการใช้ทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างประหยัดและมีคุณภาพ ลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกระบวนการผลิต ดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีเป้าหมายคือ ความสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคมและชุมชน เพื่อให้ธุรกิจเกิดความมั่นคงยั่งยืน การทบทวนความหมาย แนวคิด และทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของซีพีเอฟ สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

4. ความหมายและแนวคิดของการพัฒนาแบบยั่งยืนยาวนาน

ฉันทน์ วสุอารีย์ (2552:18) ให้ความหมายของ ความยั่งยืน ว่าหมายถึง การอยู่ร่วมกันระหว่างองค์กรธุรกิจกับสิ่งแวดล้อมและสังคมภายใต้ความสมดุลและไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

สุภาพร เฑาะฐิชนกุล (2554:40) ระบุความหมายของ การพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ในวารสาร เพื่อการเพิ่มผลผลิต ปีที่ 17 ฉบับที่ 96 (ม.ค.-ก.พ.55) โดยอ้างถึงคำกล่าวของนาง โกรฮาร์ เล็ม บรันคท์แลนค์ (2535) นายกรัฐมนตรีอินโดนีเซีย ในการประชุมสุดยอดผู้นำโลก Earth Summit เมืองริโอเดจาเนโร ประเทศบราซิล โดยเสนอแนวคิดว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่ไม่ลด ไม่เบียดเบียนสวัสดิการทางสังคม ไม่บังคับ หรือแย่งการมีสวัสดิการกินที่อยู่ดีของคนรุ่นถัดไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เรื่องใหญ่ คือ (1) สิ่งแวดล้อม (2) เศรษฐกิจ (3) สังคม

โกศล ดิสิลธรรม (2554:115) กล่าวไว้ในหนังสือ “องค์กรทำดีเพื่อสังคม” ว่า ปัจจุบัน การพัฒนาต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน หมายถึง การเติบโตอย่างสมดุลทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ไม่เช่นนั้นการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะการแก้ปัญหาหลายองค์กรต้องการนำแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์เพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรที่ยั่งยืน เพราะองค์กรดังกล่าวมีการกำหนดยุทธศาสตร์ธุรกิจเพื่อการพัฒนาที่มีความยั่งยืน (Sustainable Development) การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth) เนื่องจากได้รับความเชื่อถือยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

สตีกสัน (อ้างถึงใน นิภา วิริยะพิพัฒน์, 2552:195) ประธานสภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (World Business Council for Sustainable : WBCSD) กล่าวว่า “ธุรกิจไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ในสังคมที่ล้มเหลว” CSR จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจและความอยู่รอดขององค์กร ช่วยให้องค์กรมีความแตกต่างจากองค์กรอื่นในธุรกิจเดียวกัน

พิพัฒน์ ยอดพฤติการ (ออนไลน์, 2555) ผู้อำนวยการสถาบันไทยพัฒนา กล่าวไว้ในบทความ “เปิด Green Ocean Strategy 3 องค์กรต้นแบบธุรกิจสีเขียว” ว่า ในฐานะภาคธุรกิจเอกชนหรือภาคอุตสาหกรรม การมองแบบองค์รวม คือ การพัฒนาในเรื่องของผลิตภัณฑ์และเรื่องของกระบวนการให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และการสร้างแรงจูงใจการดำเนินธุรกิจย่อมต้องอาศัยการเติบโตกิจการด้วยเช่นกัน ดังนั้น หากเราจะดูการพัฒนาที่ยั่งยืนในปัจจุบัน ซึ่งส่วนมากจะมีการกล่าวถึงเรื่องของกรีน(สิ่งแวดล้อม) และ โกรวธ (การเติบโต) ไปพร้อม ๆ กัน แต่ไม่ใช่เสียสละทรัพยากรบางส่วนในธุรกิจเพื่อได้มาซึ่งการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่จะต้องหาวิธีการที่ธุรกิจได้นำศักยภาพเชิงเศรษฐกิจหรือเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้เกิด

การเติบโตด้วยสำหรับกลยุทธ์น่านน้ำสีเขียวจะเน้นการพัฒนา สิ่งแวดล้อม ซึ่งจำแนกได้ 2 เรื่อง คือ เรื่องการจัดการทรัพยากรบุคคลและเรื่องจัดการระบบ ทั้งกระบวนการนำเข้าและกระบวนการส่งออก ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังโดยเน้นการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงทิศทางความต้องการของผู้บริโภค

การพัฒนาอย่างยั่งยืนหรือ Sustainable Development เป็นกรอบใหญ่ที่สุดของการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนซีเอสอาร์เปรียบเสมือนกลไกในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรอย่างยั่งยืน ดังนั้น เราจะเห็นว่าในแต่ละองค์กรจะมีกลยุทธ์ได้หลายกลยุทธ์ซึ่งกรีน โอเชียน (Green Ocean) เป็นส่วนหนึ่งในการทำซีเอสอาร์เช่นกัน

สรุปได้ว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนคือการเติบโตของธุรกิจอย่างมีความสมดุลระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การดำเนินธุรกิจควบคู่ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลยุทธ์ดำเนินงานที่สอดคล้องกับกระแสรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือเรียกว่า กลยุทธ์น่านน้ำสีเขียว (Green Ocean) ผู้ประกอบการต้องปรับกระบวนการดำเนินกิจกรรมให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนรอบข้างให้น้อยที่สุด นอกจากการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรการหรือกฎหมายควบคุมแล้ว ยังใช้ซีเอสอาร์เป็นกลไกในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรให้เกิดความยั่งยืน การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีการดำเนินธุรกิจควบคู่ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและแผนงานความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

5. แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO14001 ISO50001การจัดการด้านความปลอดภัย สุขภาพและอาชีวอนามัย (SHE) แนวคิดการจัดการฟาร์มสุกรที่ดี และเทคโนโลยีสะอาด

5.1 มาตรฐานว่าด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001

โจเอล มาโคเวอร์ (2009) กล่าวไว้ในหนังสือ Strategies for the green economy ว่า ยุคทศวรรษที่ 1990 เป็นการก้าวเข้ามาของการบริหารจัดการ “สิ่งที่วัดได้ก็บริหารจัดการได้”

รวมทั้งแนวคิดบริหารจัดการอื่น ๆ ตลอดจนระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและ ISO14001 จึงถูกสร้างขึ้นโดยกำหนดเกณฑ์พื้นฐานว่า บริษัทต่าง ๆ ควรจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างไร

หลักการพื้นฐานของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามที่อ้างอิงในมาตรฐาน ISO14001 : 2004 คือการนำหลักการบริหารที่เรียกว่า Plan – Do – Check – Act (PDCA) Model และกระบวนการที่ดำเนินการให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาประยุกต์ใช้(สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ, 2550:83)

วัตถุประสงค์ของข้อกำหนด ISO 14001:2004 (สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ, 2547)

1. ช่วยลดต้นทุนในระยะยาว เนื่องจากมีการพิจารณาถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เป็นผลให้ต้นทุนต่ำลง
2. ลดภาระค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
3. เพิ่มโอกาสในด้านการค้า ทำให้การเจรจาทางการค้าสะดวกยิ่งขึ้น เป็นผลให้สามารถรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด และเพิ่มโอกาสในการขยายตลาดในอนาคตอีกด้วย
4. สร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับองค์กร เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์จริยธรรมาภาพแวดล้อม ให้แก่สังคมส่วนรวม
5. เกิดสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี รวมทั้งมีการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
6. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีการวางแผน การทำงานเป็นทีม การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการ ซึ่งมีการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ รวมถึงการแก้ไขข้อบกพร่องและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีประสิทธิภาพการทำงานมากขึ้น
7. มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม
8. สามารถขอให้หน่วยงานรับรองให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำได้ให้องค์กรสามารถนำไปใช้ในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนภาพลักษณ์ขององค์กรให้ดีขึ้น

เทวินทร์ สิริโชคชัยกุล (2539:2) ให้ความหมาย ISO14000ไว้ในหนังสือระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14000 ว่าเป็นมาตรฐานที่ถูกพัฒนาขึ้นมาโดยคณะกรรมการด้านเทคนิค 207

แห่งองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดการธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีระบบ ที่มุ่งเน้นให้องค์กรมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในการควบคุม และปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของกระบวนการ ผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อลดหรือมิให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นับตั้งแต่ขั้นของการออกแบบ การวิจัยและพัฒนา การผลิต การส่งมอบ การนำไปใช้งาน การนำกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดขั้นสุดท้าย โดยเรียกมาตรฐานนี้ว่า อนุกรมมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000

5.2 มาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ISO26000

กระแสการให้ความห่วงใยต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันไม่ได้หยุดอยู่เพียงแต่ในหลักการทางเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจเท่านั้น แต่ยังนำมาซึ่งวิถีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐานหรือไอเอสโอ (International Organization for Standardization : ISO) ได้มีการกำหนดมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (พลพัฒน์ นภวารานนท์, 2551) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มาตรฐานสากลเกี่ยวกับหลักการ การปฏิบัติ ประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบต่อสังคม (ฉันทน์รัตน์ วสุอารีย์, 2552) โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการตัดสินใจขององค์กรนั้น ๆ โดยแสดงถึงความโปร่งใสและมีจรรยาบรรณ พฤติกรรม กิจกรรมขององค์กร รวมไปถึงสินค้าและบริการจะต้องมีลักษณะดังนี้ (นิภา วิริยะพิพัฒน์, 2552)

1. สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสวัสดิภาพสังคม
2. สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือประโยชน์
3. เป็นไปตามกฎหมายที่บังคับใช้และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล
4. สามารถนำมาบูรณาการกับทั้งองค์กรได้

มาตรฐานนี้มุ่งเน้นความสำคัญของผลลัพธ์และการปรับปรุงการปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ส่วน

ของหัวข้อสำคัญ (core subjects) ในมาตรฐาน ISO26000 ประกอบด้วย 7 หัวข้อ ได้แก่ (มิสเตอร์ เอสอาร์, 2552)

1. ธรรมนูญขององค์กร (organizational government)
2. สิทธิมนุษยชน (Human Rights)
3. การปฏิบัติด้านแรงงาน (labour practices)
4. สิ่งแวดล้อม (environment)
5. การปฏิบัติที่เป็นธรรม (fair operating practices)
6. ผู้บริโภค (consumer issues)
7. ความเกี่ยวข้องและการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ที่มีผลกระทบ (community involvement and development)

5.3 มาตรฐานว่าด้วยระบบบริหารจัดการพลังงาน ISO50001

ISO50001:2011 เป็นข้อกำหนดว่าด้วยการใช้พลังงานรวมถึงการตรวจวัด การจัดทำเอกสาร และการรายงาน การดำเนินการออกแบบและจัดหาอุปกรณ์ ระบบ กระบวนการ และ บุคลากรซึ่งนำไปสู่ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสไอ,ออนไลน์, 2011)

มาตรฐานการจัดการพลังงานหรือ ISO50001 นั้นได้มีการวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์และ ขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้องค์กรต่าง ๆ ได้ทำตามมาตรฐานการจัดการพลังงานที่ตั้งไว้ แต่อย่างไรก็ตามมาตรฐาน ISO50001:2011 นั้นไม่ได้บอกถึงการกำหนดในด้านประสิทธิผลของการจัดการพลังงาน (มนตรี ชูนามชัย, 2554)

5.4 มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (SHE)

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า การกระทำ หรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือความเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน (กฎกระทรวง, 2549:2)

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า การกระทำ หรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิตร่างกายจิตใจ หรือสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน “ความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน” หมายความว่า การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุ อันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิตร่างกายจิตใจหรือสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือเกี่ยวกับการทำงาน(พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ ทำงาน, 2554)

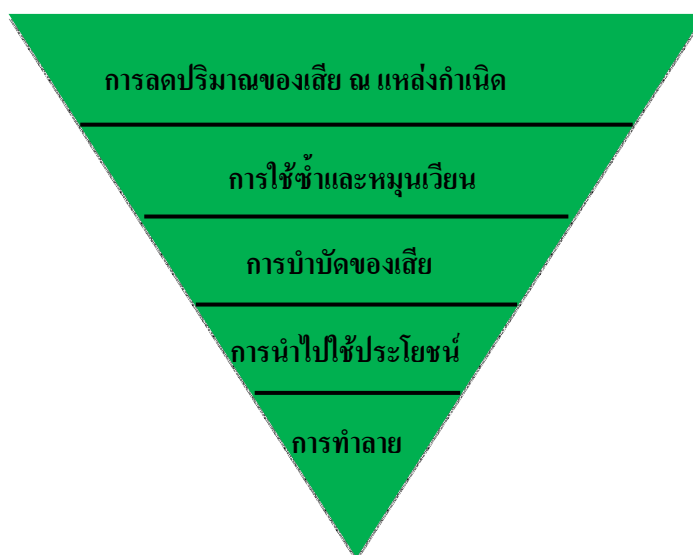
ขอบเขตของการดำเนินงานอาชีวอนามัยประกอบด้วยงานหลัก 3 ด้านดังนี้

1. การป้องกันและควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ (Prevention and Control of Occupational Disease) มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน (Occupational Disease หรือ Work Related Disease) เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบในระยะยาวจากการสะสมของพิษภัยหรือโรคในระดับหนึ่งจะแสดงอาการออกมาให้เห็น (Long term effects) หรืออาจเกิดอาการเฉียบพลันถ้าหากได้รับในปริมาณที่สูง (Acute Effect)
2. การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ (Prevention and control of Occupational Accidents) มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุการบาดเจ็บการ พิกัดหรือเสียชีวิตจากการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของคนงานในการประกอบอาชีพซึ่งส่วนมากมัก เป็นปัญหาอย่างเฉียบพลันทันที (Acute หรือ Short term Effects) เนื่องจากมีสภาพการทำงานที่ต้อง เสี่ยงต่ออันตรายจากสภาพการออกแบบโรงงานที่ไม่ถูกต้องการเลือกใช้เครื่องจักรที่ไม่เหมาะสมมี สภาพเก่าขาดการดูแลรักษาอุปกรณ์ไม่พร้อมการไม่สวมใส่เครื่องป้องกันและสภาพร่างกายไม่ พร้อม
3. การควบคุมป้องกันมลพิษสิ่งแวดล้อม (Environmental Pollution Control) มีการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมการปล่อยมลพิษของสถานประกอบการหรือโรงงานแหล่งผลิต อุตสาหกรรมต่างๆที่ทำให้เกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของบุคคลและ ชุมชนทำให้เกิดความรำคาญ (Nuisances) หรือทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยพิการหรือตายได้

5.5 ความหมายและแนวคิดการจัดการฟาร์มสุกร

5.5.1 ความหมายของการจัดการฟาร์มสุกรที่ดี

สุวิทย์ เทียรทอง (2526:7) ให้ความหมายของการจัดการฟาร์มสุกรที่ดีไว้ว่า การจัดการฟาร์มสุกรที่ดี หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงจะต้องมีความชำนาญในการเลี้ยงสุกรแต่ละประเภท ให้อาหารและดูแลตามความต้องการของสุกร แต่ละวันผู้เลี้ยงจะต้องรู้จักการคาดคะเนราคาตลาดว่า การเลี้ยงสุกรออกจำหน่ายในช่วงเวลาใดจึงจะได้ราคาดี การจัดการที่ดีอีกประการหนึ่งคือ ผู้เลี้ยงสุกรจะต้องมีการพลิกแพลงในการเปลี่ยนสูตรอาหารและรู้จักเลือกใช้สูตรอาหารที่ทำให้เสียต้นทุนน้อยที่สุด เพื่อให้ฟาร์มได้กำไรสูงสุด

ภาพที่ 2 ภาพกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร

ที่มา : เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ:การจัดการของเสียสำหรับฟาร์มสุกรขนาดเล็กและขนาดกลาง, (กรุงเทพมหานคร:2553), บทนำ

สมศักดิ์ เพียบพร้อม (อ้างถึงใน นันทนา ศรีสว่าง, 2543) ให้ความหมายของการจัดการฟาร์มไว้ว่า การจัดการฟาร์มหมายถึง การจัดสรรทรัพยากรของหน่วยธุรกิจฟาร์มที่มีอยู่อย่างจำกัด

เช่น ที่ดิน แรงงาน ทุนในการผลิตพืชหรือสัตว์ เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ของหน่วยธุรกิจฟาร์มที่ต้องการภายใต้การเสี่ยงภัยและความไม่แน่นอนของกระบวนการจัดการ

เสกสรรค์ วินยางค์กุลและคณะ (2553:241) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้แก๊สชีวภาพจากมูลสุกร:กรณีศึกษา ทุนสวัสดิ์ฟาร์ม พบว่า ระบบแก๊สชีวภาพเป็นระบบที่ช่วยรักษาลิ่งแวดล้อม ลดปัญหาเรื่องมลภาวะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากของเสียที่ปล่อยออกมาจากฟาร์ม ทำให้ไม่ก่อให้เกิดต้นทุนทางสังคม และยังสามารถนำแก๊สชีวภาพที่ได้มาผลิตกระแสไฟฟ้า ใช้เป็นพลังงาน ความร้อนทดแทนแก๊สหุงต้ม และกากที่เหลือจากการหมักมูลสุกรสามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยเพื่อจำหน่าย

5.5.2 แนวทางการจัดการของเสียภายในฟาร์มสุกร

ระบบบำบัดน้ำเสียภายในฟาร์มสุกรแบบคัฟเวอร์ลากรูน ป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่มีการใช้งานในฟาร์มสุกรมากพอสมควร และสามารถใช้ประโยชน์จากก๊าซชีวภาพที่เกิดขึ้นในระบบบำบัดน้ำเสียได้ (สุนีย์ ต๊ะปิ่นตาและคณะทำงาน, กพ.02-231)

องค์ประกอบของระบบบำบัดน้ำเสียแบบคัฟเวอร์ลากรูนประกอบด้วยระบบรวบรวมรวมน้ำเสีย บ่อรวบรวมรวมน้ำเสีย ตะแกรงหยาบ บ่อดกตะกอนขึ้นต้น บ่อคลุมไม่ใช้อากาศ ระบบบำบัดขั้นหลังซึ่งเป็นบ่อปรับเสถียร และลานตากตะกอน

แนวทางการจัดการฟาร์มสุกรเพื่อลดปริมาณน้ำเสีย (คู่มือระบบบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกร, กรมควบคุมมลพิษ) สำหรับแนวทางการจัดการทั่วไปที่ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ และทำให้น้ำที่ได้รับการบำบัดแล้วมีคุณภาพที่ดีนั้น มีดังนี้

1. รางรับน้ำเสียที่รับน้ำเสียจากโรงเรือนสุกรควรอยู่ภายใต้ชายคาโรงเรือนเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำฝนไหลลงไปรวมกับน้ำเสีย
2. เก็บกวาดและรวบรวมมูลสุกรและเศษอาหารที่หกหล่นออกจากคอกอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันการสะสมของมูลสุกรในคอกซึ่งสุกรจะเหยียบย่ำจนยากต่อการเก็บกวาด
3. ก่อนฉีดล้างคอก ควรฉีดพรมหรือสเปรย์น้ำให้ทั่วพื้นคอก ซึ่งจะทำให้การฉีดล้างทำได้ง่ายขึ้นและใช้น้ำในปริมาณน้อยลง

4. ล้างคอกและโรงเรือนสุกรทุก 2 วัน เป็นอย่างน้อย รวมทั้งบริเวณใต้พื้นคอกที่มีการยกสูงจากพื้น และหลีกเลี่ยงการล้างคอกในช่วงเช้ามืดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ทำให้กลิ่นเหม็นแพร่กระจายได้ดี

5. ติดอุปกรณ์ลดขนาดปลายสายยางที่ใช้ฉีดล้างคอก เพื่อเพิ่มแรงดันของน้ำที่ใช้ฉีดล้าง และลดปริมาณการใช้น้ำ

6. วางผังคอกให้ถูกกับพฤติกรรมการขับถ่ายของสุกร โดยบริเวณที่จัดเป็นที่ขับถ่ายหรือสร้างส้วมน้ำ ควรเป็นบริเวณท้ายคอกเพื่อให้สามารถทำความสะอาดได้ง่าย และจะต้องเป็นที่ที่มีแสงสว่าง มีการระบายอากาศที่ดี

7. กรณีมีส้วมน้ำ ต้องเปลี่ยนถ่ายน้ำทุกวันหรือทุกสองวัน พร้อมกับทำความสะอาดส้วมน้ำด้วยทุกครั้ง

8. เติมน้ำเพียงครั้งหนึ่งของความลึกของส้วมน้ำ เนื่องจากหากเติมน้ำมากเกินไปเมื่อสุกรเข้าไปนอนแฉะจะทำให้น้ำล้นออกมาทำให้พื้นคอกแฉะ และเป็นการสิ้นเปลือง

9. ใช้จุลินทรีย์อีเอ็มใส่ลงในส้วมน้ำเพื่อช่วยในการลดกลิ่นเหม็น

10. ทำความสะอาดรางระบายน้ำรอบโรงเรือนโดยการเก็บกวาดมูลสุกรที่ตกค้างในรางระบายน้ำอย่างน้อยวันละครั้งหลังจากการล้างคอกสุกรแล้ว

11. หมั่นตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำตามข้อต่อและท่อ พร้อมทั้งซ่อมบำรุงอุปกรณ์อยู่เสมอ

5.5.3 วิธีการลดปริมาณของเสีย ณ แหล่งกำเนิด

เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการของสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กัมปนาท วิจิตรศรีกมล, 2553) นำเสนอวิธีการลดปริมาณของเสีย ณ แหล่งกำเนิด ดังนี้

1. การคัดเลือกพันธุ์สุกร ได้แก่ คัดเลือกพันธุ์ที่เจริญเติบโตเร็ว มีการป้องกันควบคุมโรคที่ดี

2. การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.1 การกกลูกสุกร การให้ความอบอุ่นด้วยการใช้กล่องกระสอบแทนไฟฟ้า

2.2 การลดปริมาณน้ำล้างคอก

2.3 รวบรวมน้ำเสียจากโรงเรือนสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย โดยแยกต่างหากจากน้ำฝน

2.4 การดูแลน้ำดื่มสุกร

2.5 การจัดการโรงเรือน กรณีเป็นโรงเรือนเปิด ควรควบคุมให้มีการระบายอากาศได้ กรณีเป็นโรงเรือนปิด ต้องดูแลไม่ให้ปลายท่อระบายอากาศหันไปทางชุมชน หรือใช้ท่ออยู่ที่หาง ท่อน้ำอากาศขึ้นสู่ด้านบน ทั้งนี้ ควรสร้างโรงเรือนในแนวทิศตะวันออกหรือตะวันตก เพื่อป้องกันไม่ให้แสงแดดส่องตลอดวัน

3. การจัดการด้านอาหาร มีการบันทึกข้อมูลวัตถุดิบหรืออาหารที่ผสมแล้วตามลำดับ ก่อนหลัง เพื่อวางแผนการจัดซื้อได้อย่างเหมาะสม ให้อาหารตามระยะของสุกรและไม่ให้อาหารมากเกินไป

4. การใช้สารชีวภาพ

4.1 การใช้สารกรองชีวภาพในการลดกลิ่น

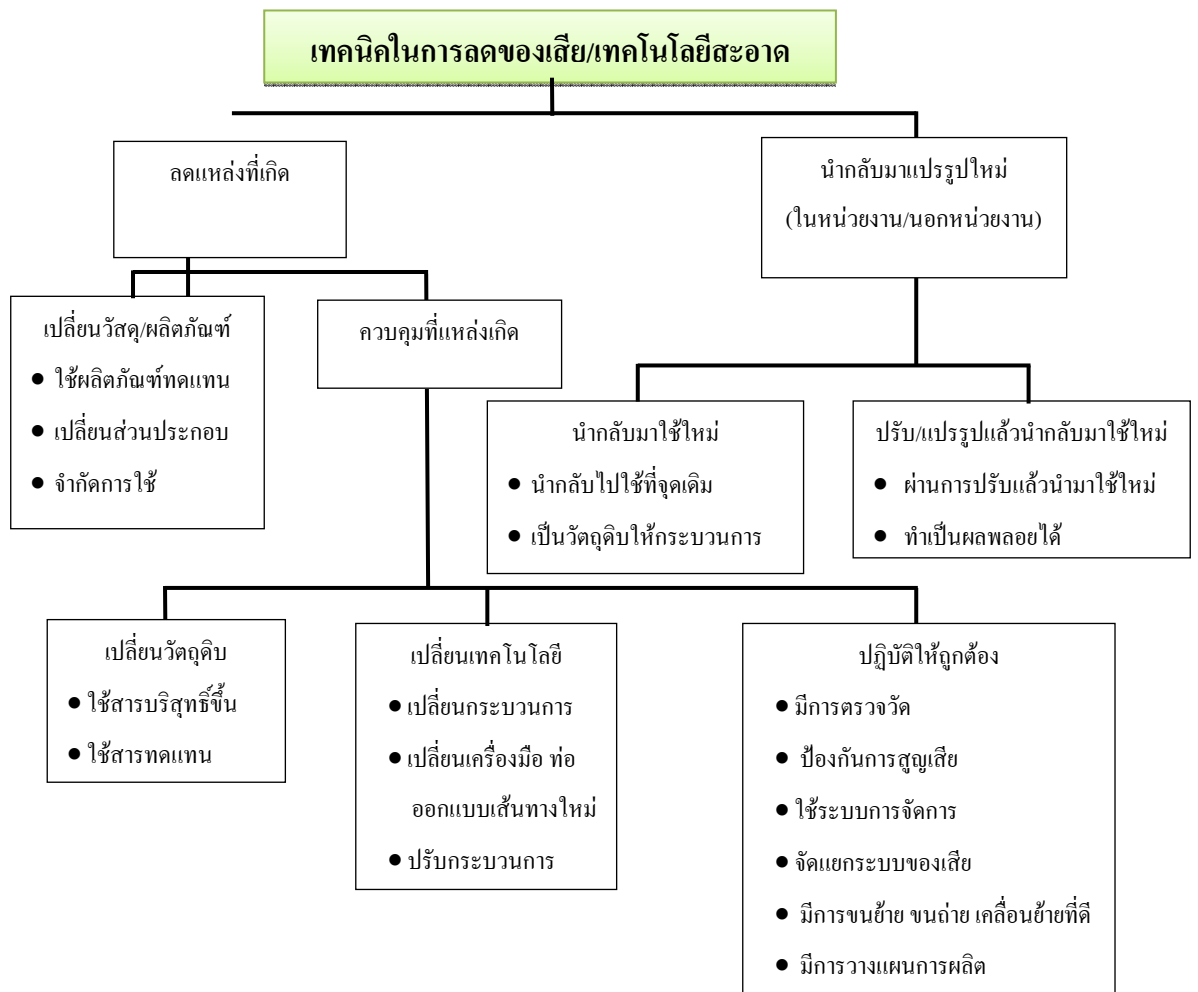
4.2 การใช้จุลินทรีย์ (อีเอ็ม) ในการบำบัดของเสียจากฟาร์มสุกร

5.5.4 หลักการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร

ประกอบด้วย 2 หลักการคือ

1. การป้องกันมลพิษหรือเรียกว่า เทคโนโลยีสะอาดหรือเทคโนโลยีสีเขียว เป็นวิธีการกำจัดของเสียแบบใหม่ ที่เน้นการจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดหรือให้เกิดของเสียน้อยที่สุด ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้วัตถุดิบ กระบวนการผลิต การปฏิบัติงาน การใช้พลังงานน้ำและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปริมาณการสูญเสียและลดของเสียให้ต่ำที่สุด

2. การควบคุมมลพิษ เป็นหลักการจัดการของเสียที่นิยมใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบด้วยหลัก 3R ได้แก่ การใช้ซ้ำ (Reuse) การใช้หมุนเวียน (Recycle) และการลดของเสียจากแหล่งกำเนิด (Reduce) (สมชัย จันทร์สว่าง, 2553)

ภาพที่ 3 แผนภูมิเทคนิคในการลดของเสียหรือเทคโนโลยีสะอาด

ที่มา : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น, ISO14000 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

(กรุงเทพมหานคร: 2540)

5.5.5 แนวปฏิบัติที่ดีด้านการป้องกันและลดมลพิษสำหรับอุตสาหกรรมชุมชนประเภทฟาร์มสุกร

ขนาดเล็ก (กรมควบคุมมลพิษ, 2548)

ฟาร์มที่ถูกต้องลักษณะ

1. สถานที่ตั้ง

1.1 ควรอยู่ในท้องที่ที่มีการคมนาคมสะดวก

1.2 สามารถป้องกันและควบคุมโรคระบาดจากภายนอกเข้าสู่ฟาร์ม

- 1.3 อยู่ห่างจากแหล่งชุมชน โรงฆ่าสัตว์ ตลาดนัดค้าสัตว์
- 1.4 อยู่ในทำเลที่มีแหล่งน้ำสะอาดและใช้ได้ตลอดปี
- 1.5 องค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอนุญาตให้ตั้งฟาร์มสุกรได้
- 1.6 ฟาร์มโปร่ง อากาศถ่ายเทได้ดี มีต้นไม้ให้ร่มเงา และไม่มีน้ำท่วมขัง
2. ขนาดพื้นที่ของฟาร์ม
 - 2.1 เนื้อที่ของฟาร์มควรเหมาะสมกับขนาดของโรงเรือนและจำนวนสุกรที่เลี้ยง
 - 2.2 มีการจัดแบ่งพื้นที่ฟาร์มเป็นสัดส่วนและต้องไม่หนาแน่นเกินไป
 - 2.3 ถนนภายในฟาร์มควรใช้วัสดุคงทน อยู่ในสภาพดี มีความกว้างเหมาะสมสามารถขนส่งได้สะดวก ทั้งจากภายนอกและภายในฟาร์ม
 - 2.4 ที่พักอาศัยและอาคารสำนักงาน ต้องแยกห่างจากบริเวณเลี้ยงสัตว์พอสมควร มีสภาพแข็งแรง สะอาด เป็นระเบียบ ไม่สกปรกรุงรัง มีรั้วกั้นแบ่งแยกอย่างชัดเจน ร่มรื่น
 - 2.5 โรงเรือนควรมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ถูกสุขอนามัย สัตว์อยู่สบาย ไม่แออัด
 - 2.6 ไม่ควรให้สัตว์อื่นเข้าไปในบริเวณโรงเลี้ยงสุกร
3. การคัดเลือกพันธุ์สุกร
 - 3.1 คัดเลือกพันธุ์ที่เติบโตเร็ว ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี
 - 3.2 เลือกซื้อพ่อแม่พันธุ์สุกรจากฟาร์มที่มีการควบคุมป้องกันโรคได้ดี
 - 3.3 ลูกสุกรควรได้รับภูมิคุ้มกันโรคที่ถ่ายทอดมาจากแม่พันธุ์ หรือได้รับวัคซีนมาจากฟาร์มต้นทางเรียบร้อยแล้ว
 - 3.4 สุกรที่นำเข้าฟาร์มทุกตัวควรมีใบประวัติหรือบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เช่น อายุ หรือการทำวัคซีน
4. การจัดการผู้เลี้ยงสุกร
 - 4.1 มีจำนวนคนงานเพียงพอและเหมาะสมกับปริมาณสุกร มีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
 - 4.2 ตรวจสอบสุขภาพคนงานเป็นประจำทุกปี

5. การดูแลโรงเรียน

5.1 คอกเลี้ยงสุกรและโรงเรียนต้องสะอาดและแห้ง

5.2 ดูแลซ่อมแซมโรงเรียนให้แข็งแรงอยู่เสมอ

5.3 จัดเตรียมอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อ โรคแก่ผู้เข้าโรงเรียน

5.4 ทำความสะอาดโรงเรียนและอุปกรณ์ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ โรคตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

5.5 มีคู่มือการจัดการฟาร์ม แสดงให้เห็นระบบการเลี้ยงการจัดการฟาร์ม ระบบบันทึกข้อมูลการป้องกันและควบคุมโรคสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์และสุขอนามัยในฟาร์ม

6. การดูแลอาหารสัตว์

6.1 อาหารสัตว์ที่ใช้ต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 ของกรมปศุสัตว์

6.2 แยกเก็บอาหารหมูออกจากโรงเรียน จะช่วยให้อาหารสะอาด แห้ง ปลอดภัยจากแมลงและสัตว์นำโรคต่าง ๆ และควรเก็บอาหารสัตว์ไว้เหนือพื้น เพื่อป้องกันไม่ให้อาหารชื้นหรือจากน้ำท่วมทำให้เกิดเชื้อรา

มาตรฐาน ISO14001 ISO26000 ISO50001 การจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน หลักการหรือแนวปฏิบัติการจัดการฟาร์มสุกร รวมถึงเทคโนโลยีสะอาด ถือเป็นเครื่องมือหรือตัวช่วยหนึ่งที่บริษัทสามารถใช้เป็นแนวทางดำเนินการหรือวางระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเป็นไปตามนโยบายที่บริษัทกำหนดไว้ การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดแนวคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อทราบว่าบริษัทมีการดำเนินการตามมาตรฐานเหล่านี้หรือไม่

5.6 เทคโนโลยีสะอาด (CDM) ที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสียหรือของเสียในฟาร์มสุกร

5.6.1 ความหมายของเทคโนโลยีสะอาด

สุเทพ ชีรศาสตร์ (2540:5-1, 5-2) ให้ความหมายของ เทคโนโลยีสะอาด ว่าหมายถึง วิธีการผสมผสานการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์และบริการอย่างมี

ประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

อนุดา ทวีวัฒน์สิน (2545:16) ให้ความหมายของ เทคโนโลยีสะอาด ว่าหมายถึง เทคโนโลยี และแนวทางที่จะผลิตสินค้าหรือบริการ โดยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จุดกำเนิด และการผลิตที่สะอาด คือ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์และการบริการ เพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และของเสียตั้งแต่จุดกำเนิด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม

ชรศ ศรีสถิตย์ (2549:6) ให้คำจำกัดความของเทคโนโลยีสะอาดว่า หมายถึง การนำ เทคโนโลยีที่เหมาะสม ประกอบกับหลักการจัดการที่ดี เพื่อผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือการบริการที่เพิ่มผลผลิตและมีผลกำไร โดยอาศัยหลักการทำงานที่สำคัญคือ การตรวจสอบ ระบบการทำงานต่าง ๆ ขององค์กร โดยมุ่งให้ระบบมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เทคโนโลยีสะอาดเป็นการป้องกันการเกิดของเสียที่แหล่งกำเนิดแทนการบำบัดที่ปลายทาง ดังนั้น เทคโนโลยีที่สะอาดคือ กลยุทธ์ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือเกิดของเสีย (ปัญหามลพิษ) น้อยที่สุด

ดังนั้น หลักการของเทคโนโลยีสะอาด จึงหมายถึง

1. การลดมลพิษที่แหล่งกำเนิด
2. การนำกลับมาใช้ใหม่
3. การประหยัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานในการผลิต

5.6.2 การจัดการของเสียด้วยระบบก๊าซชีวภาพหรือไบโอแก๊ส

วัตถุประสงค์ของการจัดการของเสียด้วยระบบ ไบโอแก๊สส่วนใหญ่มุ่งเน้นการลดผลกระทบหรือมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม โดยการแปรรูปพลังงานไปใช้ภายในฟาร์มสุกร ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถยั่งยืนให้กับฟาร์มไม่เฉพาะเพียงการรักษาสิ่งแวดล้อม (สัคว์บก, 2554:142, 147)

ระบบก๊าซชีวภาพเป็นระบบที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ลดมลภาวะจากของเสียที่ปล่อย

ออกมาจากฟาร์ม เช่น ปัญหาเน่าเสีย กลิ่น แมลงวัน การเลือกใช้ระบบแบบเอ็มซี ยูเอสบีหรือระบบบ่อหมักแบบไร้อากาศ ซึ่งเหมาะสมกับฟาร์มสุกรขนาดกลางที่มีสุกรขุนไม่เกิน 2,500 ตัว และสามารถผลิตก๊าซชีวภาพได้สม่ำเสมอ ตลอดจนสามารถนำก๊าซชีวภาพมาผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เป็นพลังงานความร้อน สำหรับภาคมูลสุกรที่เหลือจากการหมักสามารถนำไปทำปุ๋ยเพื่อจำหน่าย (เสกสรร วินยางค์กุลและคณะ,2552)

6. บริบทของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ

6.1 ข้อมูลบริษัท

สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : เลขที่ 313 อาคารซี.พี. ทาวเวอร์ ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย

หมายเลขโทรศัพท์ : 0-2625-8000

หมายเลขโทรสาร : 0-2638-2139

ที่อยู่เว็บไซต์ : <http://www.cpfworldwide.com>

ประเภทธุรกิจ: เกษตรอุตสาหกรรมและอาหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สถานะทางกฎหมาย: บริษัทมหาชนจำกัดจดทะเบียนในประเทศไทย

ชื่อย่อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : CPF สำหรับหุ้นสามัญ

6.2 ความเป็นมาของบริษัท (อริวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูรย์,2545)

ซีพีเอฟ เป็นหนึ่งในบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์หรือซีพี โดยเริ่มต้นมาจากร้านจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ผักเล็ก ๆ ที่ชื่อว่า “ร้านเจียไต๋” โดยมีผู้ก่อตั้งและบุกเบิกคือ นายเจีย เอ็กชอ และนายเจีย เชี่ยวฮุยต่อมาในปี 2482 ร้านเจียไต๋ได้ขยายกิจการไปที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา , ส่องกง , สิงคโปร์และมาเลเซีย จนกระทั่งกลายเป็นผู้ขายส่งเมล็ดพันธุ์ผักที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์

ปี 2493 นายจรัญ เจียรนนท์ บุตรชายนายเจีย เอ็กชอ แยกตัวออกมาดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัตถุดิบอาหารสัตว์ เช่น กากถั่ว ข้าวโพด ปลาเค็ม เป็นต้น ซึ่งนำมาคิดเป็นหัวอาหารสัตว์สำหรับนำไปผสมกับวัตถุดิบตามธรรมชาติ เพื่อนำไปเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจเช่นหมูและไก่ โดยเริ่มจากรับซื้อวัตถุดิบมาคิดเพื่อจำหน่าย จนกระทั่งขยายกิจการเป็นโรงบดอาหารสัตว์และจำหน่าย ความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจเกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การผลิตและการจำหน่าย โดยจากเดิมที่

ส่งร้านค้ารายย่อยเพื่อจำหน่ายเพียงอย่างเดียว เปลี่ยนมาเป็นการเปิดร้านจำหน่ายเองอีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการเพิ่มผลกำไรมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ของตระกูลเจียรนวนนท์เริ่มต้นเปิดกิจการในปี 2496 โดยจำหน่ายอาหารสัตว์สำหรับเลี้ยงไก่ และใช้ชื่อร้านว่า “ร้านเจริญโภคภัณฑ์” หรือ “CHAROEN POKPHAND” เรียกย่อ ๆ ว่า C.P. (ซี.พี.) เมื่อกิจการเจริญเติบโตจึงได้ใช้สัญลักษณ์ ดอกบัวบาน เป็นตราประจำร้าน และกลายเป็นโลโก้หรือสัญลักษณ์บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) จนถึงปัจจุบัน

ปี 2501 ร้านเจริญโภคภัณฑ์ เปลี่ยนสถานภาพเป็น ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ในขณะที่ห้างเจียไต๋ ได้จดทะเบียนบริษัทเป็น “บริษัท เจียไต๋ จำกัด”

ปี 2502 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเจริญโภคภัณฑ์ ได้ยื่นขอจดทะเบียนเปลี่ยนสถานะใหม่เป็น บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด เพื่อต้องการยกระดับการดำเนินธุรกิจสู่มาตรฐานสากล หรือปรับเปลี่ยน “ระบบกงสี” ไปสู่ “ระบบบริหารสากล” ตามอย่างประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากนี้ยังได้ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ที่ฮ่องกงและสิงคโปร์ จากนั้นไม่นานก็ได้จดทะเบียนจัดตั้ง “บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด” ซึ่งเป็น โฮลดิ้งหรือเป็นบริษัทแม่เพื่อลงทุนในกิจการต่าง ๆ ของบริษัท

ความเจริญก้าวหน้าของเครือเจริญโภคภัณฑ์ เริ่มต้นจากธุรกิจการเกษตรและก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ที่ทันสมัย บวกกับการแสวงหาเทคโนโลยีและความรู้สมัยใหม่ รวมถึงกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่ปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาหรือแนวโน้มของตลาด ส่งผลให้เครือเจริญโภคภัณฑ์ดำเนินธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมมาได้อย่างต่อเนื่อง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงไก่แบบอุตสาหกรรม ได้เข้าร่วมธุรกิจกับบริษัท อาร์เบอร์ เอเคอร์ส ของสหรัฐอเมริกา มีการนำเข้าเทคโนโลยี สายพันธุ์พัฒนา ผลิตภัณฑ์ โรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานรวมถึงระบบการตลาด การแปรรูป การบริหารจัดการ จนกระทั่งได้ก้าวสู่การเป็นผู้นำด้านธุรกิจการเกษตรระดับโลก ซี.พี. ถูกจัดให้เป็นหนึ่งในบริษัทสุดยอดแห่งการบริหารจัดการของโลก ด้วยความสำเร็จทางการตลาดและยอดจำหน่ายในเครือบริษัท ซี.พี. สำหรับในประเทศไทย ซี.พี. กระจายฐานครอบคลุมกว่า 9 กลุ่มธุรกิจ คือ กลุ่มธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม กลุ่มธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กลุ่มธุรกิจเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และเคมีเกษตร กลุ่มธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ กลุ่มธุรกิจการตลาดและจัดจำหน่าย กลุ่มธุรกิจพัฒนาที่ดิน กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี กลุ่มธุรกิจยานยนต์ และกลุ่มธุรกิจโทรคมนาคม

6.3 ซีพีเอฟ หัวใจของเครือเจริญโภคภัณฑ์

หัวใจของกลุ่มธุรกิจของเครือเจริญโภคภัณฑ์คือ ธุรกิจอาหาร โดยบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย หรือ “กลุ่มซีพีเอฟ” มีเป้าหมายในการคงความเป็นผู้นำในธุรกิจอาหารสัตว์ที่เป็นธุรกิจเริ่มแรกของบริษัท และการเป็นผู้นำในธุรกิจเนื้อสัตว์และอาหารจากเนื้อสัตว์ทั้งในประเทศไทย และทุกประเทศที่กลุ่มบริษัทมีการลงทุน

ซีพีเอฟ เริ่มดำเนินธุรกิจจำหน่ายอาหารสัตว์บก และขยายธุรกิจไปสู่การเลี้ยงสัตว์บก ต่อมาซีพีเอฟเริ่มดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารกึ่งการเพาะเลี้ยงและการแปรรูปกึ่งเพื่อส่งออก (กลุ่มติดตามบทบาทบริษัท, 2553)

6.4 ประเภทธุรกิจของซีพีเอฟ (รายงานประจำปีบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด, 2554)

ซีพีเอฟได้จำแนกธุรกิจตามประเภทของสินค้าออกเป็น 3 ธุรกิจหลักคือ

1. ธุรกิจอาหารสัตว์ (Feed)
2. ธุรกิจการเลี้ยงสัตว์ (Farm) ได้แก่การเพาะพันธุ์สัตว์การเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าและการแปรรูปเนื้อสัตว์พื้นฐาน
3. ธุรกิจอาหาร (Food) ได้แก่ การผลิตสินค้าเนื้อสัตว์กึ่งปรุงสุกและปรุงสุกและการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารพร้อมรับประทานธุรกิจของบริษัทแบ่งออกเป็น 2 สายธุรกิจหลักคือ
 - 3.1 สายธุรกิจสัตว์บก (Livestock Business Line) มีผลิตภัณฑ์หลักในกลุ่มของไก่เนื้อไก่ไข่ สุกรและเป็ด โดยเริ่มตั้งแต่การนำเข้าพันธุ์สัตว์จากต่างประเทศเพื่อเพาะพันธุ์และเลี้ยงต่อเป็นสัตว์เพื่อการค้าในฟาร์มของบริษัท หรือจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย
 - 3.2 สายธุรกิจสัตว์น้ำ (Aquatic Business Line) โดยมีผลิตภัณฑ์หลักในกลุ่มของกุ้งและปลา โดยมีรายละเอียดการประกอบธุรกิจพอสังเขป

ซีพีเอฟดำเนินการด้านฟาร์มเลี้ยงสัตว์ด้วยการให้ความสำคัญด้านการวิจัยและพัฒนาวิธีเลี้ยงให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการเลี้ยงในประเทศ และมีระบบควบคุมป้องกันโรคที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สัตว์เติบโตเร็วอัตราแลกเนื้อดี ผลผลิตสูงและประหยัดต้นทุน ในปัจจุบันบริษัทได้ใช้ระบบปิดปรับอากาศ (Evaporative Cooling System) ในการเลี้ยงสัตว์ปีกและสุกร ซึ่งเป็นระบบที่เลี้ยงสัตว์ในโรงเรือนปิด มีระบบการให้อาหารและน้ำอัตโนมัติ และควบคุมการเลี้ยงด้วยระบบคอมพิวเตอร์

นอกเหนือจากการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์เองแล้วนั้น บริษัทยังมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้กับเกษตรกรทั้งการเลี้ยงสุกรเนื้อและไก่เนื้อ โดยบริษัทจะดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์และอุปกรณ์การเลี้ยงของตนเอง ซึ่งหากผ่านการคัดเลือก บริษัทจะให้การสนับสนุนด้านพันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ ยาสัตว์ รวมทั้งให้ความรู้ด้านวิธีการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร โดยเกษตรกรจะได้รับค่าตอบแทนตามปริมาณสัตว์ที่เลี้ยงได้สำเร็จตามมาตรฐานของบริษัท ซึ่งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการของบริษัทส่วนใหญ่ใช้ระบบปิดปรับอากาศ (Evaporative Cooling System) ในการเลี้ยงเช่นเดียวกับบริษัท

ในการแปรรูป พื้นฐานบริษัทนำผลผลิตจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ได้แก่ ไก่ เนื้อ เป็ดเนื้อ และสุกรเนื้อ ส่งไปโรงงานแปรรูปเพื่อตัดแต่งเนื้อสัตว์ โดยแยกชิ้นส่วนและตัดแต่งชิ้นส่วนตามที่ตลาดต้องการ แล้วนำไปบรรจุและแช่เย็นหรือแช่แข็งเพื่อจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แช่เย็นแช่แข็งให้แก่ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีกในประเทศ

บริบทที่แสดงความเป็นตัวตนของซีพีเอฟคือเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ด้วยความต้องการเป็นครัวของโลก ซีพีเอฟจึงดำเนินธุรกิจด้านอาหาร โดยเริ่มตั้งแต่ธุรกิจเลี้ยงสัตว์บก และสัตว์น้ำด้วยการให้ความสำคัญด้านการวิจัยและพัฒนาวิธีเลี้ยงให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการเลี้ยงในประเทศ และมีระบบควบคุมป้องกันโรคที่มีประสิทธิภาพทำให้สัตว์เติบโตเร็วอัตราแลกเนื้อดี ผลผลิตสูงและประหยัดต้นทุนนอกจากนั้น ซีพีเอฟยังมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้กับเกษตรกรทั้งการเลี้ยงสุกรเนื้อและไก่เนื้อ ซึ่งจากการทบทวนบริบทของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟ ผู้วิจัยสามารถนำไปสร้างแนวคำถามสำหรับสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแผนงาน เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม และความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการดำเนินธุรกิจของซีพีเอฟ

7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

กฤษณ์ท แสนทวิ (2553:88) ได้วิจัยเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจพบว่า การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

จำเป็นต้องดำเนินการในประเด็นต่างๆประกอบกันมากกว่าเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวและผลวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอยู่ในระดับมากที่สุดและแต่ละกลุ่มธุรกิจได้ถูกคาดหวังให้ดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่แตกต่างกันออกไป

ณัฐชรินทร์ อภิวิชญ์ชลชาติ (2551:112) ได้วิจัยเรื่องการให้ความหมายรูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) คือการมุ่งไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศและเป็นผู้นำในภูมิภาคด้วยการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สังคมและชุมชนมีความสามารถในการให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ภักชญา เกิดโมลี (2552:76) ได้วิจัยเรื่องการให้ความหมายรูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ไทยเพรซิเดนท์ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) พบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ไทยเพรซิเดนท์ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) คือบริษัทมีนโยบายที่ชัดเจนที่จะคืนประโยชน์สู่สังคมในทุกๆด้านในฐานะผู้นำในตลาดบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมยุติธรรมโปร่งใสต่อทุกฝ่ายรับผิดชอบต่อสังคมและผู้บริโภคปรับกลยุทธ์พัฒนาทุก ๆ ด้านรักษาความเป็นผู้นำอย่างยั่งยืน

จตุตะวัน วิไลวงษ์ (2551:127) ได้วิจัยเรื่องการให้ความหมายรูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอุตสาหกรรมและเครื่องจักร พบว่าทุกบริษัทได้มีการให้ความหมายกับความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยยึดถือเป็นปรัชญาในการดำเนินธุรกิจเห็นได้จากการกำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรในวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กรเป็นหลัก

นันท์วิภา ชีวะอุดม (2551:94) ได้วิจัยเรื่องการให้ความหมายรูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของธนาคารไทยพาณิชย์คือ ธนาคารที่ลูกค้าผู้ถือหุ้นพนักงานและสังคมเลือกด้วยการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมดำเนินงานอย่างมีธรรมาภิบาลและมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการผลประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งประกอบด้วยการสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้าโดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ดีในระดับมาตรฐานสากลการดำเนินธุรกิจที่สร้างผลตอบแทนเติบโตต่อเนื่องและเป็นธรรมให้แก่ผู้ถือหุ้นสนับสนุนการพัฒนาความสามารถและส่งเสริมพนักงานให้มีโอกาสในความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพรวมทั้งมีความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรต่าง ๆ คือการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคมและชุมชนเป็นหลัก ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและชุมชน เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับสังคมและชุมชน

7.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการภายในฟาร์มสุกร

คนุพร คีรีกิจจจร (2552:11-12) ได้วิจัยเรื่องการควบคุมและการจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากฟาร์มสุกรพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากฟาร์มสุกรคือ

1. ปัญหามลพิษทางอากาศได้แก่ก๊าซและกลิ่นที่เกิดจากการย่อยสลายมูลสุกรโดยจุลินทรีย์ซึ่งมีความชื้นและอุณหภูมิเป็นตัวเร่งโดยก๊าซที่เกิดขึ้นนี้คือคาร์บอนไดออกไซด์แอมโมเนีย ไฮโดรเจนซัลไฟด์และมีเทนส่วนก๊าซที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจากมูลสุกรคือมีนเมอคาร์บอนซัลไฟด์แอมโมเนียและกรดอินทรีย์ที่ระเหยง่ายอื่นๆซึ่งผลกระทบที่เกิดจากก๊าซแอมโมเนีย ไฮโดรเจนซัลไฟด์อาจทำให้เกิดการระคายเคืองในระบบทางเดินหายใจตาเยื่อเมือกต่าง ๆ ถ้าได้รับในปริมาณมากอาจถึงตายได้

2. ปัญหามลพิษทางน้ำและดินอันเนื่องมาจากสารอินทรีย์ที่ได้จากฟาร์มสุกร โดยน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกรจะมีค่า BOD ประมาณ 3,000 มิลลิกรัมต่อลิตรเป็นค่าที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำเสียที่มีการควบคุมมาตรฐานคุณภาพน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดให้ค่า BOD สูงสุดเพียง 60 มิลลิกรัมต่อลิตรและสูงกว่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำจืดของประเทศไทยกำหนดโดยกรมควบคุมมลพิษกำหนดให้แหล่งน้ำที่สามารถใช้ประโยชน์ต่างๆได้มีค่า BOD ไม่เกิน 4 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแหล่งรับน้ำทิ้งที่มีความสามารถในการ

รองรับน้ำทิ้งต่ำเช่นคูคลองที่มีขนาดเล็กหรือในช่วงฤดูน้ำน้อยถึงแม้ว่าปริมาณการใช้น้ำจากฟาร์มสุกรจะต่ำกว่าอุตสาหกรรมก็ตามแต่ปริมาณ BOD ที่เกิดขึ้นทั้งหมดหากปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติโดยไม่ผ่านการบำบัดจะทำให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำตามมาได้หรือการปล่อยน้ำทิ้งที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำทิ้งฟาร์มสุกรย่อมส่งผลให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำได้เช่นกัน

3. ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค โดยมูลสุกรนั้นเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่กระจายเชื้อโรคโดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวกับทางเดินอาหารซึ่งมีแมลงวันเป็นพาหะ

4. ปัญหาทางด้านสังคมคือทำให้ฟาร์มสุกรและบริเวณโดยรอบนั้นมีกลิ่นเหม็นและมีแมลงวันชุกชุมทำให้เกิดการรบกวนต่อประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบและเป็นมลภาวะที่น่ารังเกียจ นอกจากนี้แล้วยังเป็นพาหะนำโรคมาสู่มนุษย์ด้วยดังนั้นฟาร์มสุกรบางแห่งกลายเป็นสิ่งที่ชุมชนต่อต้านซึ่งที่ฟาร์มสุกรได้ตั้งมาก่อนแล้วก่อนที่จะมีชุมชนเกิดขึ้นส่วนผลกระทบทางอ้อมคือทำให้ราคาที่ดินบริเวณโดยรอบฟาร์มมีราคาตกลงเนื่องจากฟาร์มสุกรทำให้คุณค่าทางทัศนียภาพของที่ดินนั้นลดลง

นันทนา ศรีสว่าง (2543:78) ได้วิจัยเรื่อง ความตระหนักของเกษตรกรในการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกรในด้านปัญหา อุปสรรคและความต้องการของเกษตรกรในการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในการจัดสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกรเกี่ยวกับโรคและแมลง น้ำเสีย มูลสัตว์ รวมทั้งอากาศเสียและกลิ่น เกษตรกรไม่สามารถจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมูลสุกรบางส่วนใช้เป็นปุ๋ยสำหรับพืช แต่ส่วนใหญ่เหลือและไม่ได้ใช้จึงกองรวมกันไว้ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นและมีแมลงวันตอม ของเหลวที่ไหลออกนอกฟาร์มบางส่วนก็ลงลำธารสาธารณะทำให้ตื้นเขิน

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มสุกร ทำให้ทราบว่าปัญหาหลักของฟาร์มสุกร คือ ปัญหาด้านกลิ่น น้ำเสีย เชื้อโรค และสังคมหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะด้านกลิ่นและน้ำเสีย โดยผู้ประกอบการฟาร์มสุกรบางรายไม่สามารถจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้กำหนดแนวคำถามเกี่ยวกับกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและรูปแบบการแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกร เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารูปแบบกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงทัศนคติของชุมชนและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีวิทยาแบบปรากฏการณ์วิทยาที่มุ่งเน้นการทำความเข้าใจกับสิ่งที่ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับสิ่งที่ศึกษาและตีความหมายของสิ่งที่ศึกษา จึงมีความเหมาะสมกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีวิทยาดังกล่าวผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตประชากร การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ข้อมูลและแหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาในการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษานโยบาย รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม รูปแบบการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี และศึกษาปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของชุมชนต่อรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร รูปแบบและวิธีการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วน คือ

1. ด้านรูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
 - 1.1 รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร เทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการ

- 1.2 การดำเนินการตามมาตรฐาน ISO 14000 ISO 26000 ISO50001 การจัดการความปลอดภัย สุขภาพและอาชีวอนามัย (SHE)การดำเนินการตามมาตรการของกรมควบคุมมลพิษ และกรมปศุสัตว์
2. รูปแบบและวิธีการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อม และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกร ได้แก่
 - 2.1 ด้านการจัดการคุณภาพอากาศ
 - 2.2 ด้านการจัดการคุณภาพน้ำ
 - 2.3 ด้านการจัดการพลังงานด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ
 - 2.4 ด้านการจัดการคุณภาพชีวิตและการพัฒนาชุมชน

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ

1. ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านชุมชนสัมพันธ์
2. ประชากรของชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกรในรัศมี 1 กิโลเมตร จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยกระเจา ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ในระยะรัศมี 1 กิโลเมตรรอบบริเวณฟาร์มสุกร แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา โดยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,506 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกระเจา, 2555)

การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านฟาร์มสุกรของซีพีเอฟ
 - 1.1 ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรซีพีเอฟ จำนวน 1 คน

- 1.2 ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรซีพีเอฟ
จำนวน 1 คน
- 1.3 ผู้จัดการฟาร์มสุกรของซีพีเอฟ จำนวน 1 คน
- 1.4 สัตวบาลประจำฟาร์มสุกรของซีพีเอฟจำนวน 1 คน
2. ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลห้วยกระเจา ตัวแทน
ชุมชนหมู่ที่ 6 ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้กับฟาร์มสุกรมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 6 คน

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของฟาร์มสุกรบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและอธิบายวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ข้อมูลที่ต้องการได้รับตลอดจนเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกร โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและอธิบายถึงรูปแบบ วิธีการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงแผนงานความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักรับทราบ พร้อมทั้งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารตำราวิชาการและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลประกอบในการศึกษาวิเคราะห์และสรุปผล

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ มีดังนี้

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงสำนักเลขานุการบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลและนัดสัมภาษณ์ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม, ด้านซีเอสอาร์หรือชุมชนสัมพันธ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษานี้

2.2 ติดต่อประสานงานกับผู้บริหารสายธุรกิจสุกรและผู้จัดการฟาร์มสุกรของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน และขอความร่วมมือในการศึกษานี้

2.3 ติดต่อประสานงานผู้ใหญ่บ้านและตัวแทนชุมชน ผ่านผู้จัดการฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน และขอความร่วมมือในการศึกษานี้

2.4 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสังเกต สัมภาษณ์ตามประเด็นที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ มีดังนี้

3.1 แนวคำถาม ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถามอย่างกว้าง ๆ จากการศึกษาข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับธุรกิจสีเขียว ความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร และมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อคำถามต่าง ๆ สามารถยืดหยุ่นได้ไม่กำหนดตายตัว

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาโดยตรง หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร ผู้จัดการฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เจ้าหน้าที่สัตวบาลประจำฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในเครือ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนห้วยกระเจาหมู่ 16

3.3 เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพ ผู้วิจัยได้ใช้เทปบันทึกเสียงช่วยในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและถูกต้องมากที่สุด นอกจากนี้ยังใช้กล้องถ่ายภาพเก็บรวบรวมภาพภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี และเก็บรวบรวมภาพการสัมภาษณ์ผู้นำและตัวแทนชุมชนห้วยกระเจาหมู่ 16 ซึ่งอาจนำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ได้

3.4 สมุดบันทึกและปากกา ระหว่างการสัมภาษณ์และพูดคุยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้ใช้สมุดบันทึกและปากกาคัดบันทึกข้อมูลหลักที่สำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์การศึกษามากที่สุด

3.5 ตัวผู้วิจัยเองในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่สำคัญของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นมาก่อน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการพูดคุยและสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยแบ่งเป็น

1.การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่วิธีการตรวจสอบของข้อมูลนั้นต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่และบุคคล

2.การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้การสังเกตควบคู่กับการซักถาม พร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสารหรือซักถามผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรืออาจซักถามผู้ให้ข้อมูลหลังจากสรุปผลการศึกษาเพื่อความแน่นอนว่าข้อสรุปนั้นเที่ยงตรงตามความเป็นจริงหรือไม่แล้วจึงแก้ไขเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จะถูกนำมาวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุปในการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความเชิงพรรณนา

(Analytic Descriptive) ซึ่งได้จากการสังเกตสัมพัทธ์และจัดบันทึกโดยการถอดเทปสัมพัทธ์แบบ คำต่อคำและนำข้อความเหล่านั้นมาวิเคราะห์สร้างข้อสรุป นำข้อความที่จัดบันทึกจากการสัมพัทธ์ หรือการสังเกตมาวิเคราะห์สร้างข้อสรุป และนำข้อสรุปทั้งหมดที่วิเคราะห์ได้มารวบรวมและสร้าง ข้อสรุปอีกครั้งให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ระยะเวลาของการศึกษา

การศึกษานี้ใช้เวลาในการดำเนินการศึกษาทั้งสิ้น 6 เดือน โดยทำการศึกษา ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2555 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2556 โดยมีระยะเวลาเก็บ ข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์- มีนาคม พ.ศ.2556

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารูปแบบกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงทัศนคติของชุมชนและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ ผู้วิจัยได้ศึกษาเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ตำบลห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร
2. รูปแบบและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม
3. ทัศนคติของชุมชนบริเวณใกล้เคียงฟาร์มสุกรที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์ม แผนความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกร
4. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

1. รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

1.1 รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

ผลการศึกษารูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรีของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟ พบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีกำหนดรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเชื่อมโยงมาจากค่านิยม นโยบาย และกรอบแนวคิดของบริษัทที่กำหนดไว้สำหรับสายธุรกิจสุกรในการวางแผนดำเนินงานให้สอดคล้องกัน ดังนี้

ค่านิยมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ปลุกฝังค่านิยมขององค์กรให้พนักงานรับทราบ เพื่อให้ทุกกลุ่มธุรกิจของบริษัทดำเนินไปได้อย่างยั่งยืน ค่านิยมที่เรียกว่า 3 ประโยชน์สู่ความยั่งยืน

1. ประโยชน์แก่ประเทศชาติ คือการดำเนินธุรกิจใดก็ตามทั้งในและต่างประเทศ ต้องสร้างความมั่นใจได้ว่าการทำธุรกิจขององค์กรจะเอื้อประโยชน์ให้กับประเทศนั้น ๆ ไม่ใช่ตัดทวงผลประโยชน์แต่เพียงอย่างเดียว หรือทำให้ประเทศมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี

2. ประโยชน์แก่ประชาชน คือการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงประโยชน์และผลกระทบที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท

3. ประโยชน์แก่องค์กร คือ การที่บริษัทดำเนินธุรกิจอย่างไม่เอาใจเอาเปรียบสังคมและประชาชน ประโยชน์ที่บริษัทได้รับนอกจากผลกำไรแล้ว ก็คือความไว้วางใจจากผู้บริโภคและความมั่นคงของธุรกิจ

“เราเรียกการทำฟาร์มหมูที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมว่า กรีนฟาร์ม ในแง่ธุรกิจคือการทำฟาร์มหมูแบบยั่งยืน คือต้องได้ทั้งบริษัทและชุมชน เชื่อมโยงมาจากค่านิยมของซีพีเอฟที่ว่า 3 ประโยชน์สู่ความยั่งยืน คือ นึกถึงประเทศชาติ นึกถึงประชาชน รวมถึงพนักงานบริษัทและชุมชนรอบข้าง สุดท้ายค่อยนึกถึงบริษัท” (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

นโยบายสำหรับกลุ่มธุรกิจสุกร

จากการศึกษาพบว่า บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ได้กำหนดนโยบายบริษัท สำหรับกลุ่มธุรกิจสุกรไว้ดังนี้

1. เป็นฟาร์มสุกรปลอดโรคฟิอาร์อาร์เอส คือ โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและระบบสืบพันธุ์ของสุกร เป็นโรคที่พบบ่อยในสุกรและติดต่อระหว่างสุกรกับสุกร ฟาร์มสุกรต้องระมัดระวังไม่ให้สุกรเกิดโรคฟิอาร์อาร์เอสและดูแลความสะอาดภายในฟาร์มสุกรเป็นอย่างดี เพื่อ

ลดการใช้ยาปฏิชีวนะกับสุกร และลดความเสียหายทางธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นหากมีการแพร่กระจายของโรค

2. การผลิตสุกรสุขภาพดี ลดการใช้ยาปฏิชีวนะ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกฎระเบียบและขั้นตอนการเข้าเยี่ยมชมฟาร์มที่เคร่งครัดเพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ฟาร์มสุกร รวมถึงการดูแลรักษาความสะอาดภายในฟาร์มเป็นอย่างดี เพื่อป้องกันไม่ให้สุกรติดเชื้อโรคจากภายนอก เมื่อสุกรไม่เกิดการเจ็บป่วยหรือเจ็บป่วยน้อยลง การใช้ยาปฏิชีวนะรักษาโรคให้กับสุกรลดลง ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรปลอดสารเคมีจากยาปฏิชีวนะ ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้บริโภค

3. การมุ่งเน้นควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมประหยัดพลังงาน ปัญหาหลักของฟาร์มสุกรได้แก่ กลิ่นและน้ำเสีย ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีระบบจัดการน้ำเสียโดยอาศัยบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อเพื่อก่อให้เกิดก๊าซชีวภาพและนำมาเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าหมุนเวียนกลับมาใช้ภายในโรงเรือน ทำให้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีสามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้มาก

4. การเป็นฟาร์มตัวอย่างสำหรับการพัฒนาฟาร์มสุกร ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมุ่งมั่นทดลองและปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถลดปัญหาเรื่องกลิ่นและน้ำเสียที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกรได้มากที่สุด และอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน และเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับฟาร์มสุกรรายอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สามารถดำเนินธุรกิจฟาร์มสุกรโดยส่งผลกระทบต่อชุมชนข้างเคียงน้อยที่สุด

5. การดำเนินงานภายใต้แนวคิด ลงทุนสูง ประสิทธิภาพสูง ต้นทุนต่ำ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการทดลอง ปรับปรุงและพัฒนาาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง การลงทุนในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ได้สูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่ำลงในระยะยาว เช่น ลงทุนในระบบการจัดการน้ำเสียเพื่อให้ได้ก๊าซชีวภาพมาเป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้าหมุนเวียนใช้ภายในฟาร์ม ต้นทุนค่าไฟฟ้าของฟาร์มต่ำลง ลงทุนสร้างห้องอาบน้ำและฟนสเปรย์ฆ่าเชื้อก่อนเข้าฟาร์ม รวมถึงคู้ฆ่าเชื้อด้วยแสงยูวี เพื่อป้องกันเชื้อโรคที่อาจติดต่อไปยังสุกร เมื่อสุกรมีสุขภาพดี การใช้ยาปฏิชีวนะลดลง ต้นทุนค่ายาปฏิชีวนะก็ลดลง

กรอบแนวคิดของกรีนฟาร์มหรือการทำฟาร์มสุกรอย่างยั่งยืน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกลุ่มธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ได้ให้ความหมายว่า กรีนฟาร์มคือการทำฟาร์มสุกรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม หรือในเชิงธุรกิจคือการทำฟาร์มสุกรแบบยั่งยืน ต้องได้ประโยชน์ทั้งบริษัทและชุมชน

“ สำหรับภาพฟาร์มสุกรในความคิดของคนทั่วไปคือ เรื่องกลิ่น แผลงวัน น้ำเสีย แต่สำหรับภาพของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีในปัจจุบันกับช่วงเริ่มต้นห่างไกลกันพอสมควรเพราะมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง “ (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ สายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

แนวคิดของฟาร์มสุกรอย่างยั่งยืนหรือกรีนฟาร์ม ประกอบไปด้วย

1. การทำฟาร์มสีเขียว คือจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้มีกลิ่นมูลสุกร ไม่ให้มีแมลงวัน ไม่ให้มีน้ำเสียไหลออกสู่สาธารณะ การหมุนเวียนใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ การแปรสภาพของเสียให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่หรือใช้ทดแทนทรัพยากรที่เป็นปัจจัยการผลิตด้วยเทคโนโลยีสะอาด

ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ใช้ส้วมน้ำให้สุกรใช้ขับถ่ายทำให้สามารถรวบรวมมูลสุกรให้เป็นที่เป็นทางและน้ำเสียจากการชะล้างมูลสุกรส่งต่อไปยังบ่อรวมน้ำเสียและบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อ (Cover Lagoon) น้ำเสียที่ผ่านการหมักแล้วนำมาบำบัดด้วยวิธีตกตะกอนและนำกลับมาใช้รดน้ำต้นไม้ภายในฟาร์ม ก๊าซชีวภาพที่ได้จากการหมักของเสียนำไปเป็นเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ผลิตกระแสไฟฟ้าส่งกระแสไฟฟ้าไปใช้ในโรงเรือนเลี้ยงสุกร มูลสุกรหลังการหมักนำมาตากแห้งเป็นปุ๋ยสำหรับการเกษตร เป็นการแปลงสภาพของเสียให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้หมดทดแทนทรัพยากรน้ำและทรัพยากรพลังงาน

ปัจจุบัน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีลงทุนเพิ่มเติมประมาณ 2.85 ล้านบาท เพื่อทดลองระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนเร่ง (Activated Sludge) เพื่อบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพที่สามารถนำกลับมาใช้ภายในโรงเรือนใหม่ได้

2. การสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ทั้งเรื่องคุณภาพและสิ่งแวดล้อม

3. การเป็นฟาร์มสุกรปลอดโรค ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการป้องกันโรคก่อนเข้าฟาร์มสุกร โดยพนักงานหรือผู้เข้าเยี่ยมชมฟาร์มต้องอาบน้ำ สระผม ฟันสเปรย์ฆ่าเชื้อ ในห้องอาบน้ำที่ฟาร์มจัดไว้และเปลี่ยนชุดที่ฟาร์มจัดเตรียมไว้ให้ เพื่อป้องกันโรคที่จะนำไปสู่สุกรได้ มีผู้ขายรังสียูวีเพื่อฆ่าเชื้อวัสดุอุปกรณ์ที่พกติดตัวมา สวมหมวก ถุงเท้าและรองเท้านูชก่อนเข้าฟาร์ม และภายใน 48 ชั่วโมงก่อนเดินทางเข้าฟาร์ม ห้ามผู้ที่เข้าภายในฟาร์มสุกรเดินเล่นในตลาดนัด ห้ามสัมผัสสัตว์กักหรือเข้าฟาร์มสัตว์อื่น ห้ามเดินห้างประเภทโมเดิร์นเทรดโดยเฉพาะแผนกจำหน่ายเนื้อสัตว์

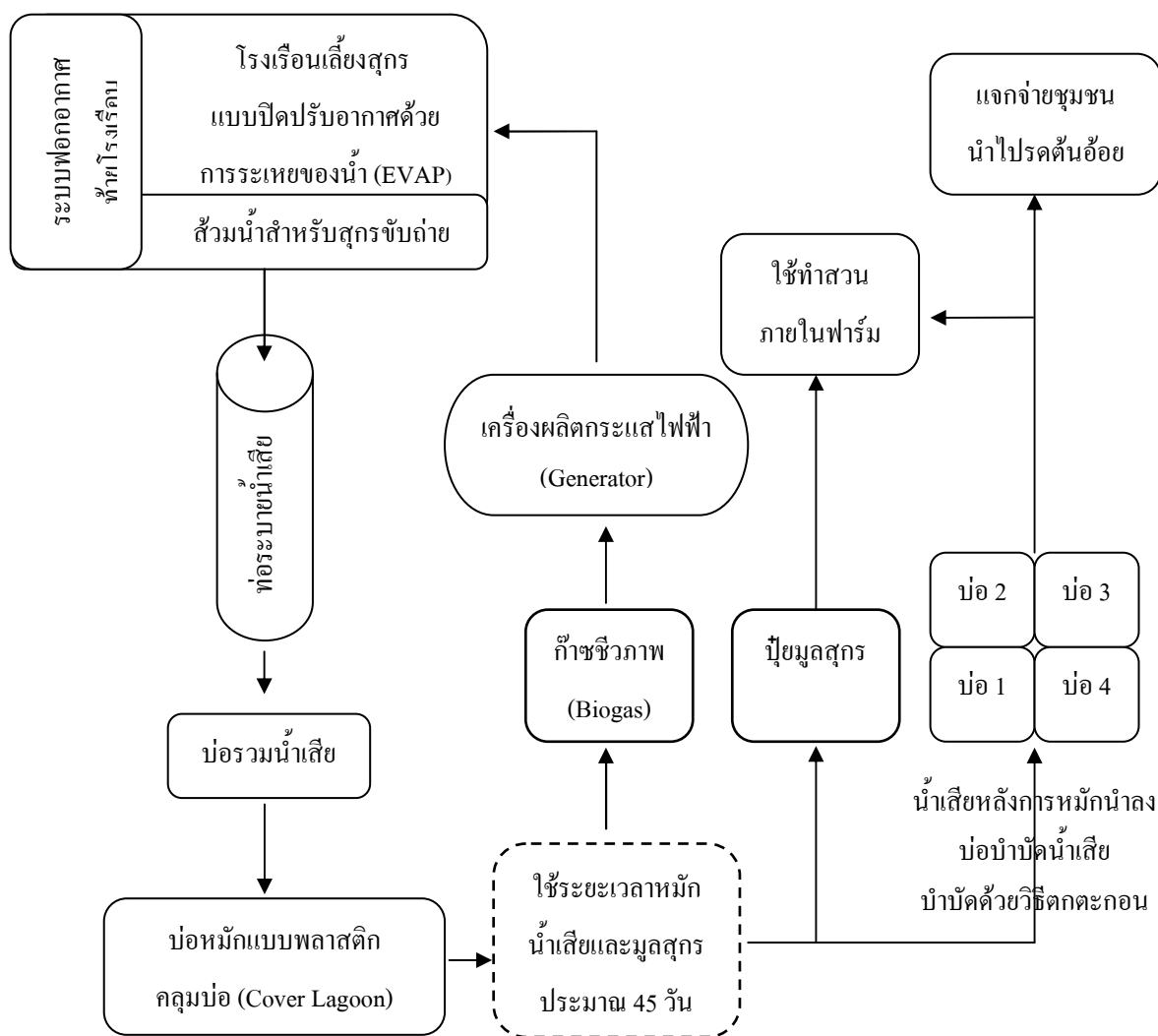
“ทั้ง 3 ข้อนี้ เกี่ยวข้องกับกรีนฟาร์มทั้งหมด ไม่ใช่แค่มีฟาร์มสีเขียว ไม่มีกลิ่น ไม่มีแมลงวัน ถ้าไม่มีข้อ 2 และ 3 ก็จะหายไปไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง จะเป็นแค่ระยะเวลาสั้น” (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

จากบทสัมภาษณ์นี้วิเคราะห์ได้ว่า แนวคิดฟาร์มสุกรอย่างยั่งยืน นอกจากจะมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาเรื่องกลิ่นและน้ำเสียแล้ว หากไม่มีการตรวจสอบย้อนกลับก็จะไม่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ฟาร์มกาญจนบุรีนำมามาตรฐาน ISO9001:2008 ISO14000:2004 CPF SHE มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานภายในฟาร์มและระบบ 5ส มาเป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรีและระบบการปฏิบัติงานที่วางไว้ เพราะถ้าไม่มีมาตรฐานเหล่านี้จะไม่มีเก็บข้อมูล ไม่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสะอาดคือ การใช้บ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบพลาสติกคลุมบ่อ เพื่อแปลงของเสียกลับมาเป็นพลังงานใช้ทดแทนทรัพยากรพลังงานภายในฟาร์ม รวมถึงการป้องกันเชื้อโรคที่อาจติดต่อสุกร เมื่อสุกรปลอดโรคการใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีต่อสุกรจะลดลง ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรที่ปลอดสารเคมีส่งผลดีต่อผู้บริโภค

1.2 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

ผลการศึกษาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรีของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟ พบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีสุกรแม่พันธุ์ สุกรพ่อพันธุ์และลูกสุกร รวมทั้งหมดประมาณ 20,000 ตัว ถือเป็นฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ จากปริมาณสุกรทั้งหมดของฟาร์ม และปริมาณทรัพยากรน้ำที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร ล้างคอกสุกร ชะล้างมูลสุกร จึงทำ

ให้เกิดกลิ่นและน้ำเสียเป็นจำนวนมาก ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงมีกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร แสดงดังแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

“EVAP เป็น โรงเรือนระบบปิดปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ กลิ่น จากพัดลมที่ดูดออกมาจากท้ายโรงเรือน เราจึงทำระบบฟอกอากาศ ฟาร์มเราเป็นฟาร์มใหญ่แต่เรามองถึงอนาคต หากชุมชนขยายตัวเข้ามาใกล้ฟาร์ม จึงต้องระมัดระวังเรื่องสิ่งแวดล้อม จึงทำที่ฟอกอากาศท้ายโรงเรือน” (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด

(มหาชน))

1. สร้างโรงเรือนเป็นระบบปิด โดยใช้ระบบ EVAP (Evaporative Cooling System) เป็นโรงเรือนระบบปิดปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ

2. จัดการของเสียภายในโรงเรือน เช่น น้ำล้างคอกสุกร มูลสุกร และน้ำชะล้างมูลสุกร โดยการสร้างส้วมน้ำ เนื่องจากสังเกตว่า สุกรมักถ่ายที่ขึ้นและจะนอนในที่แห้ง ทางฟาร์มจึงทดลองขังน้ำให้สุกรขับถ่ายดู จึงทำให้เกิดส้วมน้ำ น้ำเสียที่ปนกับมูลสุกรจะไหลรวมลงไปในพื้นที่ฝังลึกลงใต้ดินประมาณ 3-4 เมตร ทำให้มูลสุกรอยู่เป็นที่เส้นทาง สำหรับน้ำเสียไม่ได้สัมผัสกับอากาศจึงไม่มีแมลงวันไปตอมทำให้ไม่สามารถแพร่เชื้อโรคได้ และมูลสุกรที่ละลายอยู่ในน้ำก็จะไม่มีโอกาสไปสัมผัสอากาศภายนอกช่วยลดกลิ่นได้มากกว่า 80% น้ำเสียจะไหลลงไปที่บ่อรวมน้ำเสีย และส่งต่อเข้าบ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบพลาสติกคลุมบ่อ

ภาพที่ 2 โรงเรือนแบบปิดปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำหรือ EVAP (Evaporative Cooling System)

3. ติดตั้งระบบฟอกอากาศท้ายโรงเรือน เพื่อลดกลิ่นมูลสุกรและกลิ่นสาปจากตัวสุกร เดิมฟาร์มติดตั้งเฉพาะพัดลมดูดอากาศอยู่ท้ายโรงเรือนกลิ่นจะถูกดูดออกภายนอกโรงเรือนประมาณ

20% แต่จากการสำรวจติดตามพบว่า กลิ่นส่วนใหญ่มาจกฝุ่นละออง ทางฟาร์มจึงปรับเปลี่ยนให้มีระบบดักกลิ่น 3 ชั้น

ชั้นแรก ระบบสเปรย์น้ำเพื่อดักจับฝุ่นและมีแผงพลาสติกโพลีเอทิลีนจับฝุ่นที่ดักได้ กลิ่นไหลลงไปกับน้ำ น้ำที่สเปรย์ออกมาไหลลงบ่อเพื่อเวียนน้ำกลับไปใช้ในการสเปรย์อีกครั้ง

ชั้นที่สอง ติดตั้งพัดลมดูดอากาศเพื่อดูดกลิ่นที่ลดลงมาบ้างแล้ว

ชั้นสุดท้าย ทำเป็นแผงเหล็กกันและบรรจุกามมะพร้าวและสเปรย์น้ำรดกามมะพร้าวเพื่อให้เกิดจุลินทรีย์ กลิ่นที่ถูกดูดออกมาด้วยพัดลมดูดอากาศจะกลายเป็นอาหารของจุลินทรีย์ในกามมะพร้าว ดังนั้น กลิ่นที่ออกมาจากท้ายโรงเรือนจึงลดลงไปมาก จะเหลือแต่กลิ่นสาบของสุกรรุ่นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

4. การจัดการน้ำเสีย น้ำเสียและมูลสุกรจากโรงเรือนไหลลงสู่บ่อรวมน้ำเสียและถูกนำลงบ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบพลาสติกคลุมบ่อ (Cover Lagoon) โดยใช้ระยะเวลาหมักประมาณ 45 วัน เพื่อให้ได้ก๊าซมีเทนนำมาเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ภายในโรงเรือน จากนั้นจะนำน้ำเสียใหม่จากบ่อรวมน้ำเสียเข้าบ่อหมักและนำน้ำเสียที่ผ่านการหมักก๊าซชีวภาพแล้วออกมาบำบัดกากมูลสุกรนำ ออกมาตากแห้งบนลานตากตะกอนเป็นปุ๋ยมูลสุกรสำหรับทำสวนภายในฟาร์ม

ภาพที่ 3 บ่อหมักน้ำเสียและมูลสุกรแบบพลาสติกคลุมบ่อ (Cover Lagoon)

5. การหมุนเวียนทรัพยากรน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ น้ำเสียที่ผ่านบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อแล้วจะถูกนำมาบำบัดด้วยวิธีการตกตะกอนในบ่อน้ำแบบเปิด (Open Lagoon) จำนวน 4 บ่อ ซึ่งเป็นบ่อที่มีความต่างระดับกันไปเพื่อให้ น้ำจากบ่อแรกที่ตกตะกอนแล้วไหลลงบ่อที่ 2 และน้ำจากบ่อที่ 2 ไหลลงบ่อที่ 3 และน้ำจากบ่อที่ 3 ไหลลงบ่อที่ 4 จึงนำน้ำในบ่อที่ 4 กลับมาใช้ในการรดน้ำต้นไม้ภายในฟาร์ม และแจกจ่ายให้กับชาวบ้านที่อาศัยใกล้ฟาร์มและประกอบอาชีพทำไร่อ้อยเพื่อใช้ในการทำไร่อ้อย

น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดนำมาทำการตรวจสอบแล้วพบว่า มีค่า pH ประมาณ 7.53, ค่า BOD ประมาณ 60, ค่า COD ประมาณ 47, ค่า HH ประมาณ 36, ค่า TKN ประมาณ 74 สีนํ้าออกมาเป็นสีชา ไม่ได้ผ่านคุณภาพในเชิงเคมีหรือกายภาพ แต่เป็นเชิงชีวภาพซึ่งทางฟาร์มต้องมั่นใจว่าน้ำจะไม่มีเชื้อโรคที่จะทำให้สุกรเกิดการเจ็บป่วย

ภาพที่ 4 บ่อบำบัดน้ำเสียแบบตกตะกอน

ภาพที่ 5 ลานตากมูลสุกรที่ผ่านการหมักจากบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อ

2. รูปแบบและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

2.1 รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกลุ่มธุรกิจสุกรและผู้จัดการฟาร์มสุกรของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักการของฟิลลิป คอตเลอร์ และแนนซี ลี ดังนี้

1. การดำเนินธุรกิจรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Responsible Business Practices) เป็นการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างรอบคอบทั้งในเชิงป้องกันด้วยการหลีกเลี่ยงการก่อปัญหาทางสังคม โดยการช่วยเหลือเยียวยาปัญหาทางสังคมด้วยกระบวนการทางธุรกิจเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชน แต่มองถึงอนาคตที่ชุมชนมีการขยายตัวเข้ามาใกล้ฟาร์ม จึงดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่มีต่อชุมชนเป็นหลัก พยายามปรับปรุงและพัฒนาาระบบจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง สื่อสารและเข้าถึงชุมชนเพื่อรับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาทันที

2. การอาสาช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering) เป็นการสนับสนุนให้พนักงานและชุมชนร่วมมือกันทำงานให้กับชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่เพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหาสังคมที่องค์กรสนใจหรือชุมชนเป็นผู้ร้องขอ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมอาสาหรือให้พนักงานคัดเลือกกิจกรรม แล้วนำเสนอต่อองค์กรเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน

และมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมแบบตอบสนองหรือการทำซีเอสอาร์เชิงรับ เป็นการปฏิบัติและการบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นหรือที่คาดว่าจะเกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจขององค์กร โดยฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจะแก้ไขปัญหาทันทีเมื่อได้รับข้อร้องเรียนหรือการบอกกล่าวถึงปัญหาจากชุมชนหรือพนักงานภายในองค์กรไม่ว่าจะเป็นการแจ้งด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรผ่านทางผู้จัดการฟาร์มสุกรโดยตรง

“ฟาร์มเราเป็นฟาร์มใหญ่แต่เรามองถึงอนาคต หากชุมชนขยายตัวเข้ามาใกล้ฟาร์ม จึงต้องระมัดระวังเรื่องสิ่งแวดล้อม จึงทำที่ฟอกอากาศท้ายโรงเรือน” (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

“แม้ชุมชนจะอยู่ห่างจากฟาร์ม แต่อนาคตอาจขยายเข้ามาใกล้ ซีพีเอฟจึงคำนึงถึงจุดนี้ และพยายามทำฟาร์มให้อยู่ร่วมกับชุมชนได้” (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

2.2 กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกลุ่มธุรกิจสุกร ผู้จัดการฟาร์มสุกร เจ้าหน้าที่สำนักระบบคุณภาพ (ISO) สัตวบาลประจำฟาร์มสุกรของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) พบว่าฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 2 แบบดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายใน (Internal CSR) คือการดูแลพนักงานทุกคนที่ทำงานให้กับฟาร์มสุกรกาญจนบุรีให้มีความปลอดภัยในการทำงาน มีความสุขในการทำงาน และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ได้แก่

1.1 ดูแลความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน โดยใช้มาตรฐานความปลอดภัย

อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมหรือคำย่อเรียกว่า SHE (Safety Healthy&Environment) เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน และมีการประชุมพนักงานที่ปฏิบัติการภายในโรงเรือนร่วมกับสัตวบาลของฟาร์มเป็นประจำทุกเดือนเพื่อรับทราบข้อคิดเห็นหรือปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน โดยนำมาสร้างแนวทางแก้ไขปัญหา เช่น ปัญหาที่พบบ่อยครั้ง คือ พนักงานได้รับบาดเจ็บจากการที่สุกรวิ่งชนสุกรเหยียบเท้า เพราะสุกรเป็นสัตว์ที่มีน้ำหนักมาก ทำให้ได้รับการบาดเจ็บ สาเหตุของปัญหามาจากการต้อนสุกรที่ไม่ถูกวิธี เมื่อประชุมร่วมกันและรับทราบปัญหาแล้วจึงแก้ไขปัญหาโดยการใช้แผ่นพลาสติกลูกฟูกแบบมีสีสันเพื่อใช้ต้อนสุกรให้ง่ายขึ้นและสุกรไม่ได้รับความเจ็บปวด หรือปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้ผ้าโพลีเอทิลีนสีดำ แทนพลาสติกลูกฟูกโดยตัดขนาด 1.2 เมตร เจาะรูหัวท้ายสำหรับให้มือจับได้ เนื่องจากพบว่า ผ้าโพลีเอทิลีนสีดำ มีความแข็งแรงกว่าพลาสติกลูกฟูกสามารถป้องกันความปลอดภัยให้กับพนักงานได้มากกว่า และไม่ทำให้สุกรได้รับความเจ็บปวดเช่นกัน โดยสัตวบาลเรียกอุปกรณ์นี้ว่า ปีกค้างคาว

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) มีความรับผิดชอบต่อสังคมเริ่มตั้งแตภายในองค์กรคือ การมุ่งเน้นดูแลเอาใจใส่พนักงานให้มีความปลอดภัยในการทำงานมากที่สุด ซีพีเอฟแสดงให้เห็นว่า พนักงานภายในองค์กรเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามมาตรฐานข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดไว้ การดูแลเอาใจใส่ทุกข์สุขของพนักงานเป็นเรื่องที่องค์กรให้ความสำคัญ เมื่อองค์กรสามารถดูแลรับผิดชอบสังคมภายในองค์กรได้ เป็นอย่างดี ย่อมสามารถดูแลสังคมและชุมชนภายนอกได้เช่นกัน

“สิ่งที่นอกเหนือจากการดำเนินการตามกฎหมาย เป็นเรื่องของความปลอดภัยที่กฎหมายไม่ได้มีครอบคลุมทุกเรื่อง ส่วนที่ซีพีเอฟสายธุรกิจสุกรเน้นคือความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน แต่เดิมเน้นเรื่องกระบวนการผลิตสุกรที่ดีมีคุณภาพ สุกรต้องมีสุขภาพดี แต่ปัจจุบันหันมามองที่พนักงานปฏิบัติการให้มีความปลอดภัยในการทำงาน” (อนุรักษ์ เมฆหมอก เจ้าหน้าที่สำนักระบบคุณภาพ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

1.2 การปลูกต้นไม้จำนวนมากภายในฟาร์ม มีสวนหย่อม มีศาลานั่งพักผ่อน สำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ สนทนากันหรือเป็นสถานที่ออกกำลังกายสำหรับพนักงาน มีวัตถุประสงค์ให้

พนักงานมีความสุขในการทำงานกับองค์กร และให้พนักงานมีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นการส่งเสริมความสามัคคีภายในองค์กร

ภาพที่ 6 ภาพรวมโดยรอบภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายนอก (External CSR) มีการสื่อสารกับชุมชนหมู่ 16 ซึ่งอาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มมากที่สุดผ่านผู้ใหญ่บ้าน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจัดทำแผ่นพับเพื่อแจ้งให้ชุมชนทราบถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ฟาร์มดำเนินการพร้อมทั้งเชิญผู้นำชุมชนเข้าเยี่ยมชมเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการอย่างไรและรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาคต่อไป ส่วนการแจ้งข้อร้องเรียนหรือขอความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ สามารถติดต่อกับผู้จัดการฟาร์มสุกรได้โดยตรงด้วยวาจาหรือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

ตัวอย่างกิจกรรมแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมประเภทดำเนินธุรกิจรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เช่น

1. การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร เพื่อลดผลกระทบเรื่องกลิ่นจากมูลสุกร, กลิ่นสาปจากตัวสุกร และน้ำเสียจากกระบวนการเลี้ยงสุกร ที่มีต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกร

2. การแบ่งปันทรัพยากรเหลือใช้ให้กับชุมชน น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยวิธีตกตะกอน ถูกนำมาใช้รดน้ำต้นไม้ภายในฟาร์ม และแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยนำไปใช้ในการทำไร่อ้อย โดยฟาร์มสุกรกาญจนบุรีลงทุนเรื่องปั๊มน้ำและท่อพีวีซีออกมาถึงรั้วของฟาร์ม ต่อจากนั้นชุมชนต้องลงทุนต่อท่อพีวีซีเองเพื่อรับน้ำจากบ่อบำบัดน้ำเสียที่ฟาร์มสูบน้ำไว้ให้ไปใช้ ช่วยลดต้นทุนเรื่องน้ำและปุ๋ยให้กับชาวบ้านได้มาก กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมนี้ทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างฟาร์มสุกรและชุมชน ทำให้ฟาร์มสุกรอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

การขออนุญาตนำน้ำในบ่อไปใช้ ชุมชนที่ต้องการใช้น้ำจะมีการทำบันทึกขออนุญาตจากฟาร์มสุกรก่อน ฟาร์มสุกรและผู้ใหญ่บ้านจะร่วมกันลงพื้นที่เพื่อตรวจดูพื้นที่ที่ให้นำน้ำไปใช้ว่าตรงตามวัตถุประสงค์ที่ร้องขอมาจริงหรือไม่ ผู้ใหญ่บ้านจึงลงนามในบันทึกให้กับลูกบ้านและส่งบันทึกให้กับฟาร์มสุกร จึงสามารถนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วไปใช้ได้

ตัวอย่างกิจกรรมแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมประเภทอาสาช่วยเหลือชุมชนหรือการทำซีเอสอาร์ภายนอกของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เช่น

1. การสร้างรั้วโรงเรียนให้กับโรงเรียนเมตตาจิต เป็นโรงเรียนที่อยู่ถัดจากกับฟาร์มสุกร เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนประมาณ 60 คน งบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐจึงไม่เพียงพอต่อการพัฒนาโรงเรียน และการไม่มีรั้วโรงเรียนจึงทำให้สัตว์ใหญ่ เช่น โคที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้เข้าไปรุกกล้าพื้นที่เหยียบหญ้าเสียหาย ทางฟาร์มจึงช่วยสนับสนุนงบประมาณและแรงงานดำเนินการก่อสร้างรั้วโรงเรียนให้ นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนคือคนในชุมชนหมู่ 4 และหมู่ 16 ที่อยู่ใกล้กับฟาร์มมากที่สุด และเป็นลูกหลานของพนักงานภายในฟาร์ม โดยมีแผนจะนำระบบ 5ส เข้าไปอบรมให้โรงเรียนนำไปใช้ เพื่อให้รักษาทรัพย์สินที่มีอยู่ให้ใช้ได้ยาวนาน

2. การสนับสนุนเงินงบประมาณและความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น งานประเพณีไทยทรงดำ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานบรรพชาสามเณร งานวันแม่ งานวันสงกรานต์ งานแข่งกีฬาฟุตบอล เป็นต้น ผ่านผู้จัดการฟาร์มสุกร โดยตรงด้วยวาจาหรือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

3. การสนับสนุนเงินงบประมาณให้กับหน่วยงานราชการที่ขอความอนุเคราะห์งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมของหน่วยงาน

4. การส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีว่าจ้างพนักงานที่เป็นคนในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้กับชุมชน และการมอบไก่ชนให้กับชุมชนผู้ที่มีความชอบหรือความสามารถในการเลี้ยงไก่ชน เพื่อนำไปเลี้ยงและขยายพันธุ์สามารถนำไปจำหน่ายได้ โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีความชอบเลี้ยงไก่ชนอย่างแท้จริง

2. ทักษะของชุมชนบริเวณใกล้เคียงฟาร์มสุกรที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกร

2.1 ทักษะของชุมชนที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านและตัวแทนชุมชนหมู่ 6 ตำบลห้วยกระเจา ที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมากที่สุด พบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีในปัจจุบันมาก ในช่วงแรกที่ฟาร์มสุกรเริ่มเข้ามาดำเนินการยอมรับว่า ชุมชนมีความกลัวเรื่องกลิ่น น้ำเสียและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก เมื่อแจ้งปัญหาให้ฟาร์มสุกรทราบจะได้รับการแก้ไขปัญหาทันทีและมีการปรับปรุงแก้ไขระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันมีเพียงกลิ่นสาบจากสุกรซึ่งไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของชุมชน

สำหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร ชุมชนได้รับแผ่นพับจากฟาร์มเพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงระบบจัดการสิ่งแวดล้อมที่ฟาร์มดำเนินการ ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้แจ้งให้ชุมชนทราบในที่ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 5 ของเดือน ฟาร์มสุกรได้เชิญผู้นำชุมชนเข้าเยี่ยมชมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์ม เพื่อแสดงให้เห็นถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์ม รวมทั้งขอข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมจากผู้นำชุมชน

“เริ่ม ๆ สร้างฟาร์มก็มีปัญหาเรื่องกลิ่น เป็นหลัก แต่ฟาร์มก็ปรับปรุงแก้ไขปัญหาให้อย่างต่อเนื่อง กลิ่นสุกรน้อยลงมาก แทบจะไม่มีเลย” (ชำนาญ เพชรปานกัน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 16 ชุมชนห้วยกระเจา)

“ถ้าอากาศหนาวจะได้กลิ่นแต่เป็นกลิ่นสาปจากตัวหมู ไม่ได้มีผลกระทบมากนัก”
(อัมพร แก้วเพชร ตัวแทนชุมชนหมู่ 16)

2.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านและตัวแทนชุมชนหมู่ 6 ตำบลห้วยกระเจา เนื่องจากอาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมากที่สุด พบว่า ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรีช่วยเอื้อประโยชน์ให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพปลูกต้นอ้อยหรือทำไร่อ้อยได้อย่างมาก

ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีอนุเคราะห์น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้ว โดยติดตั้งเครื่องปั้มน้ำและต่อท่อประปาพีวีซีจนถึงรั้วของฟาร์มเพื่อสูบน้ำจากบ่อดักตะกอนมาแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อย นำไปใช้รดต้นอ้อย เนื่องจากน้ำมีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยที่มีสารอาหารไนโตรเจนแม้จะมีสารอาหารไนโตรเจนเพียงชนิดเดียวแต่ช่วยลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยไปได้ประมาณกึ่งหนึ่ง รวมถึงประหยัดต้นทุนด้านทรัพยากรน้ำ โดยเฉพาะฤดูแล้ง น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดนี้เอื้อประโยชน์ให้กับชุมชนในการทำไร่อ้อยได้มาก

ภาพที่ 7 ชุมชนผู้ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยและใช้น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วจากฟาร์มสุกรกาญจนบุรีในการทำไร่

2.3 ทักษะของชุมชนที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากบทสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านและตัวแทนชุมชนหมู่ 6 ตำบลห้วยกระเจา ที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมากที่สุดพบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

ของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมาก มีความรู้สึกที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรี การเข้ามาของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1. ด้านการสื่อสารกับชุมชน ชุมชนสามารถสื่อสารกับฟาร์มสุกรกาญจนบุรีได้โดยตรงผ่านผู้จัดการฟาร์มสุกร ในเรื่องของการแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียน มักได้รับการแก้ไขปัญหาทันที ตลอดจนการขอความอนุเคราะห์ห้งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ได้แก่ งานประเพณีไทยทรงดำ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานบรรพชาสามเณร งานวันแม่ งานวันสงกรานต์ งานแข่งกีฬาฟุตบอล เป็นต้น ซึ่งฟาร์มสุกรกาญจนบุรีให้ความอนุเคราะห์มาโดยตลอด และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน สามารถเข้าถึงชุมชนได้เป็นอย่างดี

2. ด้านอาสาช่วยเหลือชุมชน การแบ่งปันทรัพยากรน้ำจากบ่อน้ำบาดน้ำเสียให้ชุมชนใช้ในการทำไร่อ้อย (ถือเป็นกิจกรรมซีเอสอาร์อย่างหนึ่งของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี) ปัจจุบันมีชาวบ้านที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยประมาณ 10 ราย และอาศัยอยู่ใกล้บริเวณฟาร์ม ได้รับความอนุเคราะห์ให้ใช้น้ำจากบ่อดักตะกอนของฟาร์มในการทำไร่อ้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านระยะทางที่สามารถส่งน้ำไปให้ได้ ช่วยชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยประหยัดต้นทุนค่าปุ๋ยและน้ำในการทำไร่ไปได้เท่าตัว และการสร้างรั้วโรงเรียนให้กับโรงเรียนเมตตาจิต ซึ่งตั้งอยู่ติดกันกับฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจึงได้รับงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอต่อการพัฒนาโรงเรียน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงสนับสนุนงบประมาณและแรงงานก่อสร้างรั้วโรงเรียนให้ เพื่อป้องกันสัตว์ใหญ่ เช่น โคน กระบือ รุกล้ำพื้นที่เหยียบหญ้าเสียหาย และป้องกันความปลอดภัย

ภาพที่ 8 การสัมภาษณ์เพื่อสำรวจทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

“เมื่อก่อนโรงเรียนเมตตาจิตไม่มีรั้วโรงเรียน ซีพีก็มาสร้างให้ สรุปว่ามีฟาร์มหมูมาตั้งดีกว่าไม่มีฟาร์มหมู” (ทวน แบ่งเพชร ตัวแทนชุมชนหมู่ 16)

3. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกลุ่มธุรกิจสุกรและผู้จัดการฟาร์มสุกรของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ต้องมีการปฏิบัติ ปรับปรุงและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีระบบ 5ส มาตรฐาน ISO14000 มาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (QSHE) เป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบ ทำให้มีการปฏิบัติและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีหน่วยงานสำนักระบบคุณภาพจากสำนักงานใหญ่เข้าตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานที่วางไว้ ด้านพนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือกันอย่างเต็มที่ ดำเนินชุมชน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารให้ชุมชนรับรู้ว่าฟาร์มดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างไร พร้อมขอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากชุมชนเพื่อนำมาปรับปรุงระบบ เมื่อชุมชนพึงพอใจและไม่มีข้อโต้แย้งใด ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงไม่พบอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อม สรุปแล้ว การจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีไม่พบปัญหาและอุปสรรค

“ปัญหาเดียวที่พบคือ เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมต้องทำอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ไม่เรียกว่าปัญหาแต่เป็นความท้าทาย พนักงานต้องให้ความร่วมมือเต็มที่ ชุมชนก็มีการสื่อสารให้รับรู้ว่าเราทำอะไร ชุมชนเห็นด้วยและไม่เดือดร้อนก็ไม่พบปัญหาอะไร” (วิโรจน์ ใจบุญมา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสุกร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

“เนื่องจากแต่เดิมฟาร์มสุกรยังไม่ค่อยมีกฎหมายใดเข้ามาบังคับหรือดูแลอย่างจริงจัง แต่เมื่อมีนโยบายเข้ามาจึงเริ่มปฏิบัติกันอย่างจริงจัง โดยมีฝ่ายที่รับผิดชอบดูแลคัดเลือกและประเมินกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับฟาร์มเพื่อวางแผนปฏิบัติให้สอดคล้อง และมีการตรวจประเมินภายในตั้งแต่เดือนม.ค.-ต.ค. ทั้งหมด 52 ฟาร์ม ตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกกระบวนการหรือไม่” (อนุรักษ์ เมฆหมอก เจ้าหน้าที่สำนักระบบคุณภาพ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน))

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่นำไปสู่การบรรลุนโยบาย “การทำฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลลัพธ์
แผนการจัดการฟาร์มสุกรปลอดโรค	<p>กำหนดหลักเกณฑ์การทำงานหรือข้อเชื่อมขมภายในฟาร์มสุกร</p> <ul style="list-style-type: none"> - โดยทุกคนต้องอาบน้ำชำระล้างร่างกาย เปลี่ยนเสื้อผ้าที่ฟาร์มจัดเตรียมไว้ - ห้ามเข้าฟาร์มสัตว์ทุกชนิด, ห้ามสัมผัสสัตว์กิน, ห้ามเดินในซูเปอร์มาร์เก็ต โดยเฉพาะเดินผ่านแผนกเนื้อสัตว์ ก่อนเข้าฟาร์มสุกรกาญจนบุรี 48 ชั่วโมง 	<p>ป้องกันเชื้อโรคที่อาจถ่ายทอดจากมนุษย์ไปสู่สุกรได้ ทำให้ลดการใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีกับสุกรในการรักษาโรค</p> <p>เนื้อสุกรที่ได้ปลอดสารเคมีส่งผลดีต่อผู้บริโภค</p>
ปัญหาด้านกลิ่นและน้ำเสีย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินวิธีการลดกลิ่น โดยติดตั้งระบบฟอกอากาศทำยวโรงเรือน และสร้างส้วมนำให้สุกรจับถ่ายโดยชะล้างลงท่อใต้ดินที่ความลึกประมาณ 3-4 เมตร 2. ดำเนินวิธีการจัดการน้ำเสีย โดยรวบรวมน้ำเสียจากการล้างคอกและชะล้างมูลสุกรในส่วนน้ำให้ไหลผ่านลงท่อใต้ดินที่ความลึกประมาณ 3-4 เมตร และไหลไปรวมกันที่บ่อรวมน้ำเสียเพื่อนำมาหมักก๊าซชีวภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลดกลิ่นจากมูลสุกรและไม่มีแมลงวันตอมมูลสุกร กลิ่นมูลสุกรและกลิ่นสาบจากตัวสุกรลดลง 2. นำเสียบูรวมในที่เดียวกัน ทำให้จัดการได้ง่ายและไม่ไหลออกสู่สาธารณะให้มีผลกระทบต่อชุมชน

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่นำไปสู่การบรรลุนโยบาย “การทำฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (ต่อ)”

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลลัพธ์
การจัดการน้ำเสีย	นำน้ำเสียจากบ่อรวมน้ำเสียเข้าบ่อหมักแบบพลาลาดิกคัลมบ่อ (Cover Lagoon) โดยใช้ระยะเวลาหมัก 45 วัน เพื่อให้เกิดก๊าซชีวภาพและนำมาเป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้า	เป็นการนำทรัพยากรน้ำกลับมาใช้ใหม่ประโยชน์โดยได้ก๊าซชีวภาพมาเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้งานภายในโรงเรือนเลี้ยงสุกร
การหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้ใหม่	นำน้ำเสียที่ดูดีก๊าซชีวภาพไปใช้งานแล้วไปลงบ่อบำบัดน้ำเสียแบบเปิด (Open Lagoon) โดยการตกตะกอนน้ำและให้ไหลผ่านบ่อน้ำ 4 บ่อ จึงนำน้ำบ่อที่ 4 กลับมาใช้ภายในฟาร์ม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้ โดยใช้รูดน้ำคืนในภายในฟาร์มสุกร 2. แจกจ่ายน้ำที่บำบัดแล้วให้กับชาวบ้านที่อาศัยอยู่รอบบริเวณฟาร์มสุกรและประกอบอาชีพทำไร่่อยร่อนำน้ำไปใช้ในการทำไร่่อยร่อน เป็นการลดต้นทุนในการดำเนินงานไปได้มาก

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่นำไปสู่การบรรลุนโยบาย “การทำฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (ต่อ)” หรือฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (ต่อ)

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลลัพธ์
ผลกระทบด้านกลิ่นและน้ำเสียที่มีต่อชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกร	1. ติดตั้งระบบพอกอากาศท้ายโรงเรือน 2. แก้ไขปัญหาที่น้ำเสียที่ได้รับการแจ้งข้อร้องเรียน 3. แจกจ่ายน้ำเสียที่บำบัดแล้วให้แก่ชุมชนที่อาศัยรอบบริเวณฟาร์มสุกรและประกอบอาชีพทำไร่่อย	ลดกลิ่นเหม็นไปได้มาก สร้างความพึงพอใจและสร้างความมั่นใจให้กับชุมชนว่าจะได้รับการแก้ไขปัญหาแน่นอน ช่วยลดต้นทุนดำเนินงานได้มาก ช่วยเหลือชุมชนในฤดูแล้งที่ต้องการน้ำในการประกอบอาชีพทำไร่่อย
การจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (SHE)	กำหนดให้พนักงานจัดทำระบบ 5 ส ประชุมพนักงานระดับปฏิบัติการทุกเดือนเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไข เช่น การต้อนสุกรไม่ให้สุกรได้รับความเจ็บปวดและพนักงานไม่ถูกสุกรข่วนได้รับบาดเจ็บ กำหนดวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจนให้พนักงานปฏิบัติตามเพื่อความปลอดภัย	ทำให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่ต้องและเป็นระเบียบค้นหาได้ง่าย และนำมาใช้ในการวางแผนงานได้อย่างถูกต้อง ทำให้พนักงานมีโอกาสแสดงความคิดเห็น, ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่ต้องร่วมกัน เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่นำไปสู่การบรรลุนโยบาย “การทำฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (ต่อ)”

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลลัพธ์
<p>แผนความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนงบประมาณและเข้าร่วมกับชุมชนสำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานทำบุญ งานประเพณีไทยทรงดำ 2. สนับสนุนงบประมาณและแรงงานในการสร้างรั้วโรงเรียนเมตตาจิต 3. จ้างแรงงานที่เป็นคนในชุมชน 4. สื่อสารกับชุมชนทุกเดือน โดยการจัดทำแผ่นพับแจ้งให้ชุมชนทราบว่า ฟาร์มสุกรมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง และเชิญชุมชนเข้าเยี่ยมชมเพื่อแสดงความความคิดเห็น 5. แจกจ่ายน้ำที่บำบัดแล้วให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยใช้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย 6. ปลูกต้นไม้ สร้างสวนสาธารณะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับพนักงานภายในฟาร์ม 	<p>สามารถเข้าถึงชุมชน สร้างความพึงพอใจและความมั่นใจให้กับชุมชน</p> <p>สร้างรายได้ให้กับชุมชน</p> <p>ทำให้ชุมชนรู้สึกมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกร</p> <p>เป็นการช่วยเหลือชุมชน ทำให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ต่อฟาร์ม และอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยกัน</p> <p>ทำให้พนักงานมีความสุขในการทำงาน</p>

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่นำไปสู่การบรรลุนโยบาย “การทำฟาร์มสุกรแบบยั่งยืน” หรือฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (ต่อ)

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลลัพธ์
ระบบการจัดการฟาร์มสุกร	กำหนดหลักเกณฑ์การเข้าภายในฟาร์มสุกร กำหนดวิธีการจัดการเรื่องกลิ่นและน้ำเสีย	บรรณนโยบายของกลุ่มธุรกิจสุกร
ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	สร้างส้วมน้ำ, ระบบฟอกอากาศ, บ่อรวมน้ำเสีย, บ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบพลาสติกคลุมบ่อ, ปลูกต้นไม้และมีส่วนสาธารณะภายในฟาร์ม	“การทำฟาร์มสุกรแบบยั่งยืน” หรือ การทำฟาร์มสุกรที่ได้ใจถึงแวดล้อมหรือกรีนฟาร์ม
ระบบการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	มีระบบ 5 ส, มาตรฐาน ISO14000 และมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือช่วยในการดำเนินงาน กำหนดประชุมประจำเดือนสำหรับพนักงานระดับปฏิบัติการ เพื่อค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา	

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่นำไปสู่การบรรลุนโยบาย “การทำปาร์มสุกรแบบยั่งยืน” หรือฟาร์มสุกรสีเขียวหรือกรีนฟาร์ม (ต่อ)

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลลัพธ์
<p>การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียนของพนักงานและชุมชน เพื่อนำมาหาแนวทางแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ดูแลพนักงานให้มีความสุขและความปลอดภัยในการทำงาน สนับสนุนงบประมาณให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนา พัฒนาโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน</p>	<p>บรรลุนโยบายของกลุ่มธุรกิจสุกร “การทำปาร์มสุกรแบบยั่งยืน” หรือ การทำฟาร์มสุกรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมหรือกรีนฟาร์ม</p>

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรจังหวัดกาญจนบุรีและความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงทัศนคติของชุมชนและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

จากวัตถุประสงค์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ผู้บริหารฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ผู้จัดการฟาร์มสุกรกาญจนบุรี สัตวบาลประจำฟาร์มสุกรกาญจนบุรี เจ้าหน้าที่สำนักระบบคุณภาพ และชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีของธุรกิจสีเขียว
2. ความหมายทางปรัชญา วัตถุประสงค์ของเศรษฐศาสตร์สีเขียว
3. แนวคิดทฤษฎีเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม
4. แนวคิดเรื่องการพัฒนาแบบยั่งยืนยาวนาน และแนวทางการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO14001 ISO50001 การจัดการด้านความปลอดภัย สุขภาพและอาชีวอนามัย (SHE) การจัดการฟาร์มสุกรที่ดี และเทคโนโลยีสะอาด
6. บริบทของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ (CPF)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรจังหวัดกาญจนบุรีและความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงทัศนคติของชุมชนและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

1.1 รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเชื่อมโยงมาจากค่านิยม นโยบาย และกรอบแนวคิดของบริษัทที่กำหนดไว้สำหรับสายธุรกิจสุกรและสายธุรกิจอื่นขององค์กร

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ปลูกฝังค่านิยมที่เรียกว่า 3 ประโยชน์สู่ความยั่งยืนให้พนักงานรับทราบเพื่อให้ทุกกลุ่มธุรกิจของบริษัทดำเนินไปได้อย่างยั่งยืน ทุกสายธุรกิจขององค์กรมีการดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศชาติได้รับเป็นอันดับแรก ไม่ทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศเสียหาย อันดับถัดมาคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมถึงผลกระทบต่อที่ประชาชนจะได้รับ อันดับสุดท้ายจึงคำนึงถึงประโยชน์ที่บริษัทจะได้รับนอกจากผลกำไรแล้ว ต้องได้รับความไว้วางใจจากผู้บริโภคและธุรกิจเกิดความมั่นคง

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) กำหนดนโยบายไว้สำหรับกลุ่มธุรกิจสุกรให้เป็นฟาร์มสุกรที่ปลอดโรคฟิอาร์อาร์เอสหรือโรคทางเดินหายใจและระบบสืบพันธุ์ของสุกร เมื่อสุกรมีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วย การใช้ยาปฏิชีวนะรักษาโรคให้สุกรก็ลดลง ในส่วนของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีเลือกใช้บ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อหรือเทคโนโลยีสะอาดในการกำจัดน้ำเสีย โดยแปรสภาพน้ำเสียเป็นก๊าซชีวภาพใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ภายในโรงเรือน ประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้มาก และถ่ายทอดระบบดังกล่าวให้กับฟาร์มสุกรในเครือบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) นำไปใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม หรือเป็นตัวอย่างแก่ฟาร์มสุกรรายอื่นนำไปพัฒนาฟาร์มสุกรของตนเอง ฟาร์มสุกร

กาญจนบุรีพร้อมลงทุนในระบบจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นการลงทุน หากมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น เพราะส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่ลดลงในระยะยาว

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) กำหนดกรอบแนวคิดของกรีนฟาร์มไว้ 3 ประการ ได้แก่ การทำฟาร์มสุกรอย่างยั่งยืนหรือการทำฟาร์มสุกรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบย้อนกลับได้ทั้งเรื่องคุณภาพและสิ่งแวดล้อม และการเป็นฟาร์มปลอดโรค ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเริ่มตั้งแต่การกำหนดกฎระเบียบการเข้าภายในฟาร์มสุกรอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ฟาร์ม มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่สามารถหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ มีมาตรฐาน ISO14001 และมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือช่วยให้มีการปฏิบัติงานและปรับปรุงระบบจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

1.2 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร โดยลดปริมาณของเสียที่แหล่งกำเนิดและหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ดังนี้

1.2.1 การสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกรแบบปิดปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ และติดตั้งระบบฟอกอากาศท้ายโรงเรือนเพื่อลดกลิ่นมูลสุกรและกลิ่นสาปจากตัวสุกร

1.2.2 การสร้างส้วมน้ำสำหรับให้สุกรขับถ่ายเป็นที่เป็นทางและรวบรวมน้ำเสียจากการล้างคอกและมูลสุกรผ่านท่อระบายน้ำเสียและมูลสุกรที่ฝังลึกลงใต้ดินประมาณ 3-4 เมตร เพื่อป้องกันกลิ่นและแมลงวัน

1.2.3 การจัดการน้ำเสียโดยรวบรวมน้ำเสียและมูลสุกรเข้าบ่อรวบรวมน้ำเสียและนำเข้าบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อโดยใช้ระยะเวลาหมักประมาณ 45 วัน เพื่อก่อให้เกิดก๊าซชีวภาพ

1.2.4 การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์ นำก๊าซชีวภาพที่ได้จากหมักน้ำเสียและมูลสุกรไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้าหมุนเวียนกลับมาใช้ภายในโรงเรือน ช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ประมาณร้อยละ 30-45 ของปริมาณการใช้ไฟฟ้าทั้งหมดของฟาร์มสุกร กากมูล

สุกรนำออกมาตากแห้งที่ลานตากตะกอนกลายเป็นปุ๋ยมูลสุกรสำหรับทำสวนภายในฟาร์ม น้ำเสียหลังการหมักนำเข้าบ่อบำบัดน้ำเสียจำนวน 4 บ่อ เพื่อบำบัดด้วยวิธีตกตะกอนและหมุนเวียนน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ในการทำสวนของฟาร์มและแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยใช้ในการรดต้นอ้อย ซึ่งช่วยประหยัดต้นทุนค่าปุ๋ยและน้ำประปาให้กับชุมชนไปได้มากกว่าเท่าตัว

2. รูปแบบและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

2.1 รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมที่สอดคล้องกับค่านิยมและแนวความคิดการดำเนินธุรกิจฟาร์มสุกรของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) คือ การดำเนินธุรกิจต้องได้ประโยชน์ทั้งบริษัทและชุมชน ฟาร์มสุกรและชุมชนต้องอยู่ร่วมกันได้ และมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมแบบตอบสนองหรือการทำซีเอสอาร์เชิงรับ เป็นการปฏิบัติและบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการกิจกรรมทางธุรกิจของฟาร์มสุกร ได้แก่ กลิ่นและน้ำเสีย โดยฟาร์มสุกรกาญจนบุรีแก้ไขปัญหาทันทีเมื่อได้รับข้อร้องเรียนหรือการบอกกล่าวถึงปัญหาจากชุมชนหรือพนักงานภายในองค์กรไม่ว่าจะเป็นการแจ้งด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรผ่านทางผู้จัดการฟาร์มสุกรโดยตรง และรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมที่สอดคล้องกับค่านิยมและแนวความคิดการดำเนินธุรกิจฟาร์มสุกรของบริษัท เป็นไปตามของฟิลิป คอตเลอร์ และแนนซี ลี ดังนี้

1. การดำเนินธุรกิจรับผิดชอบต่อสังคม ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่มีต่อชุมชนเป็นหลัก และ จึงพยายามปรับปรุงและพัฒนา ระบบจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง สื่อสารและเข้าถึงชุมชนเพื่อรับทราบปัญหาและแก้ไข ปัญหาทันที เพื่อให้ฟาร์มสุกรดำเนินไปได้อย่างมั่นคง ชุมชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด และอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

2. การอาสาช่วยเหลือชุมชน เป็นการสนับสนุนให้พนักงานและชุมชนร่วมมือกันทำงานให้กับชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่เพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหาสังคมที่องค์กรสนใจหรือชุมชน

เป็นผู้ร้องขอ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมอาสาหรือให้พนักงานคัดเลือกกิจกรรม แล้วนำเสนอต่อองค์กรเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีและสามารถ เข้าถึงชุมชนเพื่อการได้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อม รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่ชุมชนต้องการอย่างแท้จริง

2.2 กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษา พบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

2 รูปแบบ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายใน ได้แก่ พนักงานทุกคนภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

1.1 ต้องได้รับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้พนักงาน ปฏิบัติตามเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานที่อาจเกิดขึ้น อาศัยมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือตรวจสอบย้อนกลับเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคู่มืออย่างต่อเนื่อง นอกจากอาศัยมาตรฐานข้อบังคับตามกฎหมายยัง เปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสชี้แจงปัญหา แสดงความคิดเห็นและหารือแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยจัดประชุมร่วมกันเป็นประจำทุก เดือน เพื่อรับฟังปัญหาจากพนักงานระดับปฏิบัติการ แสดงความคิดเห็นและหารือแนวทางแก้ไข ปัญหาร่วมกัน สรุปแนวทางแก้ไขปัญหาและนำไปปฏิบัติจริง

1.2 มีความสุขในการทำงานให้กับองค์กร การปลูกต้นไม้จำนวนมากภายในฟาร์ม มี สวนหย่อม มีศาลานั่งพัก สำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ สนทนากันหรือเป็นสถานที่ออกกำลังกาย สำหรับพนักงาน และเป็นการส่งเสริมความสามัคคีของพนักงานในองค์กร

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายนอก (External CSR) ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี และได้รับผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเรื่องกลิ่นและน้ำเสียจากฟาร์ม

ด้านสิ่งแวดล้อมฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมภายนอก ได้แก่ การมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันปัญหาเรื่องกลิ่นและน้ำเสีย เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด และการแบ่งปันทรัพยากรน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วให้กับ

ชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยใช้แทนปุ๋ยในโคโรเจนและน้ำประปา ช่วยประหยัดต้นทุนการผลิตได้มาก

ด้านการช่วยเหลือชุมชน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการสนับสนุนงบประมาณและแรงงานในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น การสร้างรั้วโรงเรียนเมตตาจิต งานประเพณีไทยทรงดำ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานบรรพชาสามเณร งานวันแม่ งานวันสงกรานต์ งานแข่งกีฬาฟุตบอล เป็นต้น

ด้านการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีว่าจ้างพนักงานที่เป็นคนในชุมชน และการมอบโอกาสให้กับผู้ที่มีความชอบหรือความสามารถในการเลี้ยงไก่ชน เพื่อนำไปเลี้ยงและขยายพันธุ์นำไปจำหน่าย เป็นการส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

2. ทักษะของชุมชนบริเวณใกล้เคียงฟาร์มสุกรที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม แผนความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

จากการศึกษา พบว่า ทักษะของชุมชนที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ชุมชนมีความพึงพอใจในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีในปัจจุบันมาก ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและเชิญผู้นำชุมชนเข้าเยี่ยมชมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมว่าดำเนินการอย่างไรและแสดงความคิดเห็น เมื่อได้รับข้อร้องเรียนหรือแจ้งปัญหา ทางฟาร์มจะแก้ไขปัญหาให้ทันทีและมีการปรับปรุงแก้ไขระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันมีเพียงกลิ่นสาบจากสุกรซึ่งไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการดำเนินชีวิตประจำวันของชุมชน การที่ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารกับชุมชนตลอดเวลา เข้าถึงชุมชน แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจและจริงใจแก้ไขปัญหา ส่งผลให้ชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรีเป็นอย่างมาก

จากการศึกษา พบว่า ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี คือการเอื้อประโยชน์ให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพปลูกต้นอ้อยหรือทำไร่อ้อย โดยการ

แบ่งปันทรัพยากรน้ำ ได้แก่ น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ทำไร่อ้อย นำไปใช้รดต้นอ้อย เนื่องจากน้ำมีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยที่มีสารอาหารไนโตรเจนแม้จะมีสารอาหารไนโตรเจนเพียงชนิดเดียวแต่ช่วยลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยไปได้ประมาณกึ่งหนึ่ง รวมถึงประหยัดต้นทุนด้านทรัพยากรน้ำ โดยเฉพาะฤดูแล้ง ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีเป็นผู้ลงทุนติดตั้งเครื่องปั้มน้ำและต่อท่อประปาพีวีซีจนถึงรั้วของฟาร์มเพื่อสูบน้ำจากบ่อตกตะกอนมาแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ส่งผลให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษา พบว่า ทักษะของชุมชนที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมาก ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารและเข้าถึงชุมชนได้เป็นอย่างดี ให้ความอนุเคราะห์ด้านงบประมาณและความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของชุมชน การแบ่งปันทรัพยากรน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจากบ่อบำบัดน้ำเสียให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยใช้ในการทำไร่ (ถือเป็นกิจกรรมซีเอสอาร์อย่างหนึ่งของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี) เป็นการประหยัดต้นทุนค่าปุ๋ยและน้ำในการทำไร่ไปได้เท่าตัว การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีส่งผลให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อฟาร์มและรู้สึกว่าการเข้ามาของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

จากการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรคือ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ต้องมีการปฏิบัติ ปรับปรุงและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีระบบ 5ส เป็นเครื่องมือช่วยในการควบคุมคุณภาพการจับเก็บเอกสารและอุปกรณ์การทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้สะดวกรวดเร็วในการค้นหาและเกิดความปลอดภัยในการทำงาน มาตรฐาน ISO14000 เป็นเครื่องมือช่วยการควบคุมระบบจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรให้มีการปรับปรุงและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (SHE) เป็นเครื่องมือช่วยควบคุมให้มีการดูแลวางแผนการ

ปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานหรือเกิดอุบัติเหตุในการทำงานน้อยที่สุด และช่วยให้ควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ฟาร์มสุกรอาศัยมาตรฐานเหล่านี้เป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบให้มีการปฏิบัติ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยในการทำงานและความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงช่วยให้มีการจัดเก็บข้อมูลหรือสถิติต่าง ๆ เพื่อสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา เช่น สถิติการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ประเภทอุบัติเหตุที่พบบ่อยครั้งในการปฏิบัติงาน แผนการจัดการสิ่งแวดล้อม และแผนกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและงบประมาณที่ใช้ เป็นต้น

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่อง รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรจังหวัดกาญจนบุรีและความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เมื่อพิจารณาผลการศึกษาพบว่า มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายให้เกิดความชัดเจนและเป็นประโยชน์

1. รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

1.1 รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษารูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามค่านิยม นโยบายและกรอบแนวคิดที่องค์กรกำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า เมื่อองค์กรมีนโยบายเป้าหมายและความมุ่งมั่นที่ชัดเจนในการดำเนินธุรกิจ และถ่ายทอดให้พนักงานภายในองค์กรรับทราบเพื่อนำไปวางแผนและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดให้บรรลุนโยบาย เป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสภาพสีเขียวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มุ่งเน้นในการใช้ทรัพยากรวัตถุดิบ รวมถึงพลังงานให้เกิดประสิทธิภาพ เน้นในเรื่องของการสร้างผลตอบแทนที่ดีให้กับธุรกิจโดยการเพิ่มความสามารถในด้านต้นทุนที่ลดลง นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของงานเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันและการสร้างคน ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับ

ปฏิบัติการ โดยในระดับบริหารจะต้องเป็นผู้กำหนดนโยบายและให้ความสำคัญรวมถึงสนับสนุนการดำเนินการของระดับปฏิบัติการให้มีความต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในขณะที่เดียวกันมีการคำนึงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมและมีการดำเนินการในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบอีกด้วย (เสาวนิตย์ จันทน์โรจน์, 2554)

นอกจากนี้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี มีรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตรงกับความหมายธุรกิจสีเขียวของอาลี ออซเกอร์ คารากูลล์ (2011) ที่ให้ความหมายไว้ว่า ธุรกิจสีเขียวคือการรับเอาหลักการ นโยบายและหลักปฏิบัติที่ใช้ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคและป้องกันแหล่งทรัพยากร ได้แก่ การใช้พลังงานหมุนเวียน, การนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่, การลดปริมาณสารพิษและมลพิษจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ

1.2 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกระบวนการจัดสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมปัญหาหลักของฟาร์มสุกรเรื่องกลิ่นและน้ำเสีย และสอดคล้องกับแนวคิดธุรกิจสีเขียวที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้พลังงาน ลดของเสียจากกระบวนการผลิต นำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชน

กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีในปัจจุบันสอดคล้องกับยุทธวิธีสู่ความเป็นธุรกิจสีเขียวของแจ็กควิลิน เอ อีทแมน (2011) ดังนี้

1.2.1 ด้านความเข้าใจผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทที่มีต่อประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ในที่นี้หมายถึงชุมชนที่อาศัยใกล้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีนโยบายการดำเนินธุรกิจให้องค์กรสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้ ดังนั้น ผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นเป็นสิ่งที่องค์กรพึงระวังและนำมาวางแผนจัดการหรือแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นให้มีผลกระทบต่อสังคมและชุมชนน้อยที่สุดหรือไม่มีผลกระทบเลย

1.2.2 ด้านการสร้างที่น่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ ด้วยการสื่อสารถึงสิ่งที่องค์กรปฏิบัติและพยายามปฏิบัติเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการดำเนินงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบ

ได้ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์และสื่อสารให้ชุมชนผู้ได้รับผลกระทบ รับทราบถึงกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ฟาร์มดำเนินการอยู่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ความจริงใจในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และแสดงความโปร่งใสโดยการเชิญผู้นำชุมชนและ ตัวแทนชุมชนเข้าเยี่ยมชมกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร พร้อมขอข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง

1.2.3 ด้านการคิดแบบองค์รวม เน้นการทำงานร่วมกับชุมชน และมองให้ครอบคลุม ทุกหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัท สำหรับชุมชนผู้ได้รับผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจของฟาร์มสุกร ฟาร์มปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเรื่องกลิ่นและน้ำเสียได้มากที่สุด รวมถึง สื่อสารและเข้าถึงชุมชนโดยตรงเพื่อรับฟังปัญหาและนำมาแก้ไขทันที สำหรับพนักงานภายใน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี มีการกำหนดคู่มือปฏิบัติงานให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัย ในการทำงาน จัดประชุมทุกเดือนเพื่อรับฟังปัญหา ความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีเป็นไปตามหลักการของ เทคโนโลยีสะอาด ได้แก่

1. การลดมลพิษที่แหล่งกำเนิด การสร้างโรงเรือนระบบปิดปรับอากาศด้วยการระเหย ของน้ำ การสร้างส้วมน้ำเพื่อรวบรวมน้ำเสียและมูลสุกรภายในโรงเรือนลงไปในพื้นที่ฝังลึกลงใต้ ดินประมาณ 3-4 เมตร เป็นการป้องกันกลิ่นและแมลงวัน รวมถึงการติดตั้งระบบฟอกอากาศท้าย โรงเรือนเพื่อลดกลิ่นมูลสุกรและกลิ่นสาปจากตัวสุกร จึงเป็นการลดมลพิษที่แหล่งกำเนิด

2. การนำกลับมาใช้ใหม่ กระบวนการจัดการน้ำเสียโดยการรวบรวมน้ำเสียและมูล สุกรจากโรงเรือนลงสู่บ่อรวมน้ำเสียและนำลงบ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบพลาสติกคลุมบ่อ (Cover Lagoon) โดยใช้ระยะเวลาหมักประมาณ 45 วัน เพื่อให้ได้ก๊าซมีเทนนำมาเป็นเชื้อเพลิงในการผลิต กระแสไฟฟ้าใช้ภายในโรงเรือน น้ำเสียที่ผ่านบ่อหมักแบบพลาสติกคลุมบ่อแล้วจะถูกนำมาบำบัด ด้วยวิธีการตกตะกอนในบ่อน้ำแบบเปิด (Open Lagoon) จำนวน 4 บ่อ และนำน้ำที่บำบัดแล้ว กลับมาใช้ในการรดน้ำต้นไม้ภายในฟาร์ม และแจกจ่ายให้กับชาวบ้านที่อาศัยใกล้ฟาร์มและ

ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยเพื่อใช้ในการทำไร่อ้อย สำหรับมูลสุกรที่ผ่านบ่อหมักก๊าซชีวภาพแล้วจะนำมาตากแห้งที่ลานตากตะกอนกลายเป็นปุ๋ยมูลสุกรใช้ในการทำสวนภายในฟาร์มสุกร จึงเป็นการแปรสภาพของเสียให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่หรือใช้ทดแทนทรัพยากรที่เป็นปัจจัยการผลิตด้วยเทคโนโลยีสะอาด

3. การประหยัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานในการผลิต การสร้างบ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบพลาสติกคลุมบ่อ สำหรับหมักน้ำเสียที่ปนกับมูลสุกรโดยใช้ระยะเวลาหมักประมาณ 45 วัน เพื่อให้ได้ก๊าซมีเทนนำไปเป็นเชื้อเพลิงให้กับเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าและนำกระแสไฟฟ้ากลับไปใช้ภายในโรงเรือนเป็นการประหยัดทรัพยากรพลังงานไปได้มาก สำหรับน้ำเสียที่ผ่านการหมักและผ่านการบำบัดด้วยวิธีตกตะกอนแล้ว จะถูกนำมาใช้รดน้ำต้นไม้ภายในฟาร์มและแจกจ่ายน้ำให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อย เป็นการประหยัดทรัพยากรน้ำที่ต้องใช้ในการทำสวนภายในฟาร์ม และช่วยชุมชนลดต้นทุนการใช้น้ำและปุ๋ยในการทำไร่อ้อยไปได้มากกว่าเท่าตัว เมื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรจังหวัดกาญจนบุรีของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) พบว่า บริษัทกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายที่ชัดเจนสำหรับกลุ่มธุรกิจสุกร ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงมีรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปตามนโยบายของกลุ่มธุรกิจสุกร คือ ต้องเป็นฟาร์มสีเขียว ต้องตรวจสอบย้อนกลับได้ทั้งเรื่องคุณภาพและสิ่งแวดล้อม และต้องเป็นฟาร์มสุกรปลอดโรค นำไปสู่การกำหนดกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบาย

2. รูปแบบและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

2.1 รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี

จากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นไปตามหลักการของฟิลิป คอตเลอร์ และแนนซี ลี ดังนี้

1. การดำเนินธุรกิจรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Responsible Business Practices) บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) มีการปลูกฝังค่านิยมและกำหนดนโยบายองค์กรอย่างชัดเจน

ที่จะมุ่งมั่นดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภคเป็นสำคัญ เพื่อให้ทุกกลุ่มธุรกิจของบริษัทดำเนินไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงรับนโยบายและกำหนดกรอบแนวคิดในการทำฟาร์มสุกรให้เป็นกรีนฟาร์มหรือฟาร์มสีเขียว คือจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้มีกลิ่นมูลสุกร ไม่ให้มีแมลงวัน ไม่ให้มีน้ำเสียไหลออกสู่สาธารณะ มีการหมุนเวียนใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ การแปรสภาพของเสียให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่หรือใช้ทดแทนทรัพยากรที่เป็นปัจจัยการผลิตด้วยเทคโนโลยีสะอาด ชุมชนได้รับผลกระทบจากน้ำเสียและกลิ่นน้อยที่สุด แต่ได้รับประโยชน์จากน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมากที่สุด คือการนำน้ำไปใช้ในการทำไร่อ้อยซึ่งเป็นอาชีพหลักของชุมชน ช่วยลดต้นทุนการใช้ทรัพยากรน้ำและปุ๋ยเป็นอย่างมาก ถือเป็น การแบ่งปันทรัพยากรเหลือใช้ให้กับชุมชนซึ่งช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ระดับหนึ่ง

2. การอาสาช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering) ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารกับชุมชนตลอดเวลา ดังนั้น การขอความอนุเคราะห์ทั้งงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนสามารถแจ้งผ่านทางผู้จัดการฟาร์มหรือพนักงานของฟาร์มซึ่งเป็นคนในชุมชนได้โดยตรง เมื่อชุมชนได้รับการสนับสนุนหรือความร่วมมือจากฟาร์มสุกรกาญจนบุรีทั้งในด้านงบประมาณและความร่วมมือของพนักงานมาโดยตลอด ชุมชนจึงมีความสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ทำให้ชุมชนและฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีความเป็นอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกัน

และมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมที่สอดคล้องกับประเด็นความเชื่อมโยงระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของไมเคิล อี พอร์เตอร์ คือมีรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมแบบตอบสนองหรือการทำเซสอาร์เชิงรับ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีความระมัดระวังเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก รูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มจึงมีการกำหนดแนวทางและเทคโนโลยีที่ใช้ให้เหลือผลกระทบน้อยที่สุด ด้วยแนวคิดที่ว่า ถึงแม้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจะมีทำเลที่ตั้งห่างไกลจากชุมชน แต่ในอนาคตชุมชนจะมีการขยายตัวเข้ามาใกล้ฟาร์ม ดังนั้น ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจึงระมัดระวังเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากและพร้อมแก้ไขปัญหานั้นที่เมื่อได้รับข้อร้องเรียนหรือการบอกกล่าวถึงปัญหาจากชุมชนหรือพนักงานภายในองค์กร

จากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 2 แบบ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายใน หมายถึง การดูแลพนักงานภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรีให้มีความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นไปตามขอบเขตของการดำเนินงานอาชีวอนามัยในเรื่องของการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจะจัดให้มีการประชุมพนักงานที่ปฏิบัติการภายในโรงเรือนร่วมกับสัตวบาลของฟาร์มเป็นประจำทุกเดือนเพื่อรับทราบข้อคิดเห็นหรือปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานและนำมาสร้างแนวทางแก้ไขปัญห โดยอาศัยมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมหรือ SHE เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานและตรวจสอบให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการดูแลให้พนักงานภายในฟาร์มสุกรมีความสุขในการทำงาน โดยการสร้างสวนสาธารณะ ศาลานั่งพักผ่อน สำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกายหรือนั่งสนทนากันระหว่างเพื่อนร่วมงาน เป็นการเสริมสร้างความสามัคคีกัน ในหมู่คณะ

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายนอก หมายถึง การดูแลชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฟาร์มสุกรและได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนงบประมาณและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมาโดยตลอด ในด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีจะแก้ไขปัญหาทันทีที่ได้รับข้อร้องเรียนหรือการบอกกล่าวตลอดจนการแบ่งปันทรัพยากรเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน โดยการแบ่งปันน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยวิธีตกตะกอนแล้วให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อย นำไปใช้ในการทำไร่อ้อยเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับชุมชนและหมุนเวียนใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์

จากงานวิจัยเรื่องการให้ความหมายรูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอุตสาหกรรมและเครื่องจักรของอุตสาหกรรม วิไลวงษ์ (2551) ได้วิจัยพบว่า ทุกบริษัทที่ทำการศึกษามีการให้ความหมายกับความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยยึดถือเป็นปรัชญาในการดำเนินธุรกิจเห็นได้จากการกำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรในวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กรเป็นหลัก เช่นเดียวกับบริษัท

เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษรและถ่ายทอดให้ทุกคนภายในองค์กรทราบและปฏิบัติตาม เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคงพร้อมกับอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

2. ทักษะของชุมชนบริเวณใกล้เคียงฟาร์มสุกรที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม แผนความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

จากการศึกษาพบว่า ทักษะของชุมชนที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ชุมชนมีความพึงพอใจในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีในปัจจุบันมาก เนื่องมาจากการที่ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารกับชุมชนตลอดเวลา เข้าถึงชุมชนได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจและจริงใจแก้ไขปัญหา ส่งผลให้ชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรีเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาพบว่า ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี คือการเอื้อประโยชน์ให้กับชุมชนที่ประกอบอาชีพปลูกต้นอ้อยหรือทำไร่อ้อย โดยการอนุเคราะห์น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ทำไร่อ้อย นำไปใช้รดต้นอ้อย เนื่องจากน้ำมีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยที่มีสารอาหารไนโตรเจนแม้จะมีสารอาหารไนโตรเจนเพียงชนิดเดียวแต่ช่วยลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยไปได้ประมาณกึ่งหนึ่ง รวมถึงประหยัดต้นทุนด้านทรัพยากรน้ำ โดยเฉพาะฤดูแล้ง ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ส่งผลให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ในแง่ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน

จากการศึกษาพบว่า ทักษะของชุมชนที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมาก ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารและเข้าถึงชุมชนได้เป็นอย่างดี ชุมชนได้รับความอนุเคราะห์ด้านงบประมาณและความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของชุมชนจากฟาร์มทุกครั้งที่ชุมชนแจ้งให้ทราบ รวมถึงการอนุเคราะห์น้ำจากบ่อบำบัดน้ำเสียให้ชุมชนใช้ในการทำไร่อ้อย ถือเป็นกิจกรรมซีเอสอาร์อย่างหนึ่งของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีที่ช่วยเหลือชุมชนประหยัดต้นทุนค่าปุ๋ยและน้ำในการทำ

ไว้ไปได้เท่าตัว กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีส่งผลให้ชุมชนมีความรู้สึที่ดีต่อฟาร์มและรู้สึกว่าการเข้ามาของฟาร์มสุกรกาญจนบุรีทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) แสดงให้เห็นว่า ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมที่สอดคล้องกับแนวคิดธุรกิจสีเขียวของอาลี ออซเกอร์ คารากูลล์ ที่ว่า ธุรกิจสีเขียวเป็นเครื่องมือของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการแข่งขันทางธุรกิจ นอกจากนี้ความได้เปรียบทางด้านทุนผลิตแล้ว การดูแลสิ่งแวดล้อมและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัท การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมช่วยให้องค์กรมีชื่อเสียงที่ดีและได้เปรียบทางการแข่งขัน ตลอดจนสร้างความมั่นคงให้กับธุรกิจและอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรคือระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ต้องมีการปฏิบัติ ปรับปรุงและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีระบบ 5ส มาตรฐาน ISO14000 มาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (SHE) เป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบ ทำให้มีการปฏิบัติและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในด้านพนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกันอย่างเต็มที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่องค์กรกำหนดไว้ ในด้านชุมชน ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีมีการสื่อสารให้ชุมชนรับรู้ว่าฟาร์มดำเนินการอย่างไรและรับฟังความคิดเห็นของชุมชน เมื่อได้รับปัญหาร้องเรียน ฟาร์มรีบแก้ไขปัญหาให้ทันที แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจแก้ไขปัญหากับชุมชน

ฟาร์มสุกรกาญจนบุรี มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความมุ่งมั่นปฏิบัติและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เข้าถึงชุมชนได้เป็นอย่างดี คำนึงถึงผลกระทบที่ชุมชนได้รับ และใส่ใจคุณภาพชีวิตของชุมชน เป็นไปอย่างสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน การดำเนินธุรกิจควบคู่ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลยุทธ์ดำเนินงานที่สอดคล้องกับกระแสรักษ์

สิ่งแวดล้อม หรือเรียกว่า กลยุทธ์น้ำสี่เขียว ผู้ประกอบการต้องปรับกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนรอบข้างให้น้อยที่สุด นอกจากการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรการหรือกฎหมายควบคุมแล้ว ยังใช้ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์เป็นกลไกในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรให้เกิดความยั่งยืน จึงส่งผลให้ฟาร์มสุกรกาญจนบุรีไม่พบปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษารั้งนี้ มีดังนี้

1.1 ธุรกิจสีเขียว เป็นการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคและชุมชนรอบข้างสถานประกอบการที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจขององค์กร รวมถึงบุคลากรภายในองค์กร หรืออีกนัยหนึ่งคือ การที่องค์กรมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนอย่างจริงจัง มีการปฏิบัติ ตรวจสอบและปรับปรุงแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น องค์กรธุรกิจที่สนใจใช้เป็นแนวทางต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ กำหนดนโยบายขององค์กรอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

2.1 การศึกษารั้งนี้ เป็นเพียงการศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ที่เป็นไปตามหลักการของธุรกิจสีเขียว ผู้สนใจศึกษารั้งต่อไปสามารถศึกษารูปแบบ กลยุทธ์ทางการตลาดและความรับผิดชอบต่อสังคมที่นำไปสู่ความเป็นธุรกิจสีเขียวสำหรับธุรกิจประเภทอื่น เช่น ธุรกิจถ่านหิน ธุรกิจปิโตรเลียม

2.2 การศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกรและความรับผิดชอบต่อสังคมของฟาร์มสุกรกาญจนบุรี ซึ่งเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ ผู้สนใจศึกษาสามารถศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมกับฟาร์มขนาดเล็กหรือขนาดกลาง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณ์ท์ แสนทวี. (2553). "ความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบของสังคมขององค์กรธุรกิจ." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

กลุ่มติดตามบทบาทบรรษัท. (2553). **ซีพีกับเกษตรกรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีจำกัด. กระทรวงแรงงาน. (2549). "กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2549." 16 พฤษภาคม.

กัมปนาท วิจิตรศรีกมล, เอมอร อังสุรัตน์, วนิดา สืบสายพรหม, หนูจันทร์ มาตา, รพี ดอกไม้เทศ, อรรถศิษฐ์ วงศ์มณีโรจน์, จุฬารัตน์ วัฒนนะ, พัฒนา อนุรักษ์พงศธร. (2553). **การจัดการของเสียสำหรับฟาร์มสุกรขนาดเล็กและขนาดกลาง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

"การจัดการของเสียในฟาร์มปศุสัตว์ด้วยระบบไบโอแก๊ส." (2554). วารสารสัตว์บก 19, 219 (กรกฎาคม): 141-147.

โกวิทย์ สวัสดิ์มงคล. (2550). "ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการรถเอกชนร่วมบริการ ขสมก.". วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โกศล ดิสิลธรรม. (2554). "การพัฒนาองค์กรสีเขียวแบบยั่งยืน." **วารสารเอ็นจিনিียร์ริง ทูเดย์** 9, 104 (สิงหาคม):78-81.

_____. (2554). **องค์กรที่ดีเพื่อสังคม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ MGR 360°.

ขวัญฤดี โชติชนาทวีวงศ์, บรรณาธิการ. (2548). **แนวปฏิบัติที่ดีด้านการป้องกันและลดมลพิษอุตสาหกรรมชุมชนประเภทฟาร์มสุกรขนาดเล็ก**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

จตุพร บุนนาค. (2540). "โครงการการจัดการขยะมูลฝอยด้วยธุรกิจสีเขียวในโรงเรียน: กรณีศึกษา

- โรงเรียนเขलगคันคร.” การคันครว่าอิสรระ คณะศิลปศาสตรั มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
จณิน เอี่ยมสะอาด. (2550). “รูปแบบและการสื่อสารการคันครกิจอย่างรับผิดชอบตอสังคมของ
องคักรธุรกิจไทย.” วิทยานิพนธัมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตรัและสื่อมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตรั.
- จิตติมา ปริญเมจันทรั. (2552). ”การคันครการเกี่ยวกับความรับผิดชอบตอสังคมขององคักรธุรกิจ
ขนาดใหญ่ในประเทศไทย.” วิทยานิพนธัมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตรั
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตรั.
- จุฬาลงกรณัมหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย. (2554). **สิ่งแวดล้อมไทยวิกฤติ**. กรุงเทพมหานคร: ดี.เค.
ปริ้นติงเวลดั จำกัด.
- ฉัณฎัรัตัน วสุอารี. (2552). ”ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท อ้าพลฟูดส์ โพรเซสซิง จำกัด ตอ
มาตรฐานสากลว่าด้วยความรับผิดชอบตอสังคม (ISO26000).” สารนิพนธัมหาบัณฑิต
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตรั มหาวิทยาลัยธรรมศาสตรั.
- ฉัษฐรินทร อภิวินัยชลาติ. (2551). ”การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกลยุทธ์การคันคร
กิจกรรมความรับผิดชอบตอสังคมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน).” การคันครว่า
อิสรระ ปริญญามหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตรั บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณูพร ศิริกิจจจร. (2552). ”การควบคุมและการจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากฟาร์มสุกร.” วิทยานิพนธั
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตรั มหาวิทยาลัยธรรมศาสตรั.
- คัจฉะวัน วิไลวงษ์. (2551). ”การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกลยุทธ์การคันครกิจอย่าง
มีความรับผิดชอบตอสังคมของบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอุตสาหกรรมและเครื่องจักร.”
การคันครว่าอิสรระ ปริญญามหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตรั บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- เทวินทรั สิริโชคชัยกุล. (2539). **ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14000**. กรุงเทพมหานคร:
เอ็มเพาเวอร์เม้นท์.
- ชเรศ ศิริสถิตย์. (2549). **เทคโนโลยีสะอาดและการนำไปใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต**. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณัมหาวิทยาลัย.

- นันทนา ศรีสว่าง. (2543). “ความตระหนักของเกษตรกรในการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร ตำบลหาดจิว อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี.” การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทวิภา ชีวะอุดม. (2551). “การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).” การค้นคว้าอิสระ ปริญญา มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภา วิริยะพิพัฒน์. (2552). “ก้าวทันกระแส CSR : ความพร้อมสู่มาตรฐาน ISO26000.” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 20, 3 (กรกฎาคม-กันยายน):193-204.
- บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน). (2555). “รายงานประจำปีบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ปี 2554.” เข้าถึงเมื่อ 30 ตุลาคม. เข้าถึงได้จาก http://www.cpfworldwide.com/cpd/th/page/ir/download_annual_report.aspx
- ปจิตราภรณ์ หวังเจริญสุข. (2550). “การศึกษาภาพลักษณ์ของบริษัท แอ็ดวานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน) ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเรื่องสิ่งแวดล้อม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. (2541). **เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลพัฒน์ นภวารานนท์. (2551). “CSR: ธุรกิจ สังคมและความยั่งยืน.” **วารสารส่งเสริมการลงทุน** 19, 6 (มิถุนายน): 39-42.
- พระประมวล บุตรดี. (2552). “การดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ กับการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาฝ่ายชะลอน้ำ ชุมชนสาบหก จังหวัดลำปาง.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- “พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554.” (2554). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 128, ตอนที่ 4 ก (17 มกราคม).
- ภัชภิษา เกิดโมลี. (2552). “การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินกิจกรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ไทยเพอร์ซิเคนท์ ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน).” การ

คั่นคว่ำอิสระ ปริญญาโทบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

มนตรี ชูนามชัย. (2554). “มาตรฐานระบบบริหารจัดการพลังงาน.” **วารสาร For Quality
Management** 18, 164 (มิถุนายน):13-15.

มาโคเวอร์, โจเอล. (2552). **กลยุทธ์สร้างองค์กรสีเขียว**. แปลโดย นรินทร์ องค์กรินทร์.
กรุงเทพมหานคร: แมคกรอ-ฮิล.

สถาบันไทยพัฒนา มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.เปิด Green Ocean
Strategy 3 องค์กรต้นแบบธุรกิจสีเขียว. (2555). เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก
<http://greenoceanstrategy.blogspot.com/2010/12/green-ocean-strategy-3.html>

สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ. (2550). รายงานการศึกษาเรื่อง การตีความข้อกำหนดตาม
มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2004. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
รับรองมาตรฐานไอเอสโอ.

_____ . (2555). **มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO50001**. เข้าถึงเมื่อ
10 กันยายน. เข้าถึงได้จาก

http://www.masci.or.th/services_otherlist_th.php?servicesid=3&otherid=66

สถุณี อาชวานันทกุล. (2555). “เศรษฐกิจสีเขียว (1) : แนวคิด ข้อกังขา และความท้าทาย.”

เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก

www.greenworld.or.th/columnist/ecosaveworld/1683.

สมชัย จันทร์สว่าง. “การจัดการของเสียจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์.” **เอกสารประกอบการฝึกอบรม
หลักสูตรนักสิ่งแวดล้อมศาสตร์**.

สัจจา ตันติรัตน์. (2545). “การจัดองค์กรธุรกิจในชุมชน:แนวคิดหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน.”

วิทยานิพนธ์ มหบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน. (2550). **หนังสือเข็มทิศธุรกิจเพื่อสังคม: ม.ป.ท.**
- สุเทพ ชีรศาสตร์. (2540). **ISO14000 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร:สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สุนีย์ ตะปิ่นตาและคณะทำงาน. (ม.ป.ป.). **คู่มือระบบบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกรแบบคัฟเวอร์ลาถุน**. คพ.02-231. กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมมลพิษ.
- สุภาพร เตุฒิชินกุล. (2555). “คำตอบสุดท้ายของความยั่งยืน.” วารสารเพื่อการเพิ่มผลผลิต , 96 (มกราคม-กุมภาพันธ์): 39-42ศศิณา ภาธา. (2550). **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: ส.เอเชียเพรส(1989).
- สุวิทย์ เทียรทอง. (2526). **หลักการเลี้ยงสุกรพระนครศรีอยุธยา**. คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา.
- เสกสรรค์ วินยางค์กุล, นิเวศน์ จินะบุญเรือง, วัชร วัฒนารวี, อาเดิว สุขเอียด, ชัยยันต์ ไชยเดช และ สุริยา ศรีเพิ่ม. (2553). บทความวิชาการ “การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้ก๊าซชีวภาพจากมูลสุกร: กรณีศึกษา ฟาร์มสวัสดิ์ฟาร์ม.” คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เสาวนิตย์ จันทน์โรจน์. (2553). “แนวคิดการจัดการห่วงโซ่อุปทานสีเขียวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.” **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 30, 3 (กรกฎาคม-กันยายน): 112-122.
- _____. (2554). “แนวคิดผลิตภาพสีเขียวเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน”. **วิศวกรรมสาร** 64, 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม) :52-58.
- โสภณ พรโชคชัย. (2551). **หนังสือ CSR ที่แท้**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย.
- ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์. (2555). “สรุปข้อมูลและสถิติจำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยงประจำปี 2554.” เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก

http://www.dld.go.th/certify/th/index.php?option=com_content&view=article&id=320:stanard-farm&catid=86:standard-farm&Itemid=82

อธิวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูรย์. (2545). 4 อภิมหาอาณาจักรธุรกิจการค้าไทย. กรุงเทพมหานคร : ฟิงดน.

อนุดา ทวีวัฒน์สิน. (2545). “การศึกษาปัจจัยที่สำคัญในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันมลพิษในประเทศไทย กรณีโครงการเทคโนโลยีสะอาดเพื่อประสิทธิภาพอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อ้อทแมน, แจ็คควิลิน เอ. (2554). พิมพ์เขียวการตลาดวิวัฒนาการโลก. แปลโดย วีระ มานะรายสมบัติ. กรุงเทพมหานคร:เออาร์ไอพี.

ภาษาต่างประเทศ

Kotler, Philip. Marketing 3.0 From Products to Customers to the Human Spirit.1st ed.

New Jersey.: John Wiley & Sons, Inc.;2012.

Karagülle, Ali Özgür.2012. Green business for sustainable development and competitiveness: an overview of Turkish logistics industry.Journal (online).

Available online at www.sciencedirect.com

Yozgat, Uğur and Nilgün Karatas.2011. Going Green of Mission and Vision Statements:

Ethical,Social, and Environmental Concerns across Organizations. Journal

(online).Available online at www.sciencedirect.com

ภาคผนวก

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกร

1. กระบวนการเลี้ยงสุกร ก่อให้เกิดมลพิษด้านใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในฟาร์มสุกร รวมถึงส่งผลกระทบต่อชุมชนบริเวณข้างเคียงฟาร์ม
2. วิธีการหรือเทคโนโลยีแต่ละชนิดที่ใช้ในการจัดการมลพิษด้านน้ำเสีย กลิ่น อากาศ ภายในฟาร์มสุกรมีอะไรบ้าง
3. กระบวนการของวิธีการหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการมลพิษหรือสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างไร มีหลักการทำงานอย่างไร ประสิทธิภาพของวิธีการหรือเทคโนโลยีเป็นอย่างไร
4. วิธีการติดตาม ตรวจสอบหรือประเมินประสิทธิภาพของวิธีการหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมมีหรือไม่ และทำอย่างไร
5. มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมบ้างหรือไม่ อย่างไร ทำอย่างต่อเนื่องหรือไม่
6. มีมาตรการอะไรบ้างที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุมสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์ม
7. ฟาร์มสุกรอยู่ภายใต้หรือต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับใดบ้าง

สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์และด้านชุมชนสัมพันธ์ของฟาร์มสุกร

1. นโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นอย่างไร
2. ผลกระทบหรือข้อร้องเรียนที่ได้รับจากชุมชนบริเวณข้างเคียงฟาร์มสุกรมีเรื่องใดบ้าง
3. กระบวนการรับข้อร้องเรียนและวิธีการจัดการข้อร้องเรียน
4. วิธีการสื่อสารกับชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกรเป็นอย่างไร และข้อมูลที่ได้รับจากชุมชนมีอะไรบ้าง และนำมาจัดการอย่างไร
5. แผนกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์ของฟาร์มมีอะไรบ้างและมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด

สำหรับสัมภาษณ์ตัวแทนชุมชนรอบบริเวณฟาร์มสุกร

1. ผลกระทบที่ได้รับจากการประกอบการฟาร์มสุกร
2. รับทราบกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มหรือไม่ อย่างไร และมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกระบวนการนั้น ๆ รวมถึงมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างหรือไม่
3. มีการตรวจสอบติดตามประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรบ้างหรือไม่ อย่างไร
4. วิธีการสื่อสารระหว่างชุมชนกับฟาร์มสุกรเป็นอย่างไร ควรปรับปรุงหรือไม่
5. ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกรเป็นอย่างไร ชุมชนได้รับประโยชน์จากกระบวนการเหล่านั้นอย่างไร พร้อมข้อเสนอแนะ
6. กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมหรือซีเอสอาร์ที่ฟาร์มสุกรทำให้ชุมชนมีอะไรบ้าง เป็นประโยชน์อย่างไรกับชุมชน และชุมชนมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุนีย์ สุทธิประธรรม
ที่อยู่	40/390 ถนนพระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
ที่ทำงาน	บริษัท เมืองสะอาด จำกัด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
พ.ศ. 2554	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2540-2545	ทำงานในตำแหน่งเลขานุการผู้จัดการฝ่ายบัญชีการเงิน บริษัท มาลี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด เป็นระยะเวลา 5 ปี
พ.ศ. 2545-2548	ทำงานในตำแหน่งพนักงานฝ่ายขายต่างประเทศ บริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) เป็นระยะเวลา 3 ปี
พ.ศ. 2550-2551	ทำงานในตำแหน่งพนักงานธุรการโครงการ บริษัท ลุมพินี แมเนจเม้นท์ จำกัด เป็นระยะเวลา 1 ปี
พ.ศ. 2551-2552	ทำงานในตำแหน่งเลขานุการกรรมการผู้จัดการ บริษัท คอมมี คอร์ปอเรชั่น จำกัด เป็นระยะเวลา 1 ปี 4 เดือน
พ.ศ. 2553-2555	ทำงานในตำแหน่งเลขานุการรองกรรมการผู้จัดการ บริษัท ยูนิค ไมนิ่ง เซอร์วิส เซส จำกัด (มหาชน) เป็นระยะเวลา 1 ปี 5 เดือน
พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน	ทำงานในตำแหน่งเลขานุการประธานบริหาร บริษัท เมืองสะอาด จำกัด